

ΠΑΝΤΕΙΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ, ΜΕΣΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

2005-2006

Διεύθυνση:

Τμήμα Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού

Πάντειο Πανεπιστήμιο

Λεωφόρος Συγγρού 136

Αθήνα 176 71

Τηλέφωνο: (210) 920.1064

FAX: (210) 922.0832

URL: <http://cmc.panteion.gr>

e-mail: emme@panteion.gr

*In Zen and the Art of Algebra there is no value for time
Whatever thrives inside the dark decays on the outside*

John Cale – HoboSapiens

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΟΔΗΓΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ: Κακαβούλια Μαρία
Κλήμης Γέωργιος-Μιχαήλ
Ντούνας Δημήτριος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I. Διοίκηση	7
II. Διδακτικό Προσωπικό	11
III. Το Τμήμα	13
IV. Τα Εργαστήρια	21
V. Το Πρόγραμμα Σπουδών	41
VI. Περιεχόμενο Μαθημάτων	55
Α´ Εξάμηνο	55
Β´ Εξάμηνο	59
Γ´ Εξάμηνο	63
Δ´ Εξάμηνο	69
Ε´ Εξάμηνο	76
ΣΤ´ Εξάμηνο	86
Ζ´ Εξάμηνο	95
Η´ Εξάμηνο	103
VII. Πρακτική Άσκηση Φοιτητών	111
VIII. Πτυχιακή Εργασία	112
IX. Μεταπτυχιακές Σπουδές	113
X. Διδακτορική Διατριβή	114
XI. Πάντειο Πανεπιστήμιο – Γενικές Πληροφορίες	116
XII. Εκδηλώσεις – Δραστηριότητες	123

Ι. ΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ – ΠΡΥΤΑΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Πρύτανης: Στάμος Παπαστάμου
Καθηγητής Τμήματος Ψυχολογίας
Τηλ.: 9201013

Αντιπρύτανης: Φωτεινή Τσαλίκογλου
[Ακαδημ. Υποθέσεων Καθηγήτρια Τμήματος Ψυχολογίας
και Προσωπικού] Τηλ.: 9201015

Αντιπρύτανης: Αθανάσιος Παπαδασκαλόπουλος
[Οικονομικού Προγ. Καθηγητής Τμήματος Οικονομικής και Περιφερειακής
& Ανάπτυξης]: Ανάπτυξης
Τηλ.: 9201019

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ, ΜΕΣΩΝ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

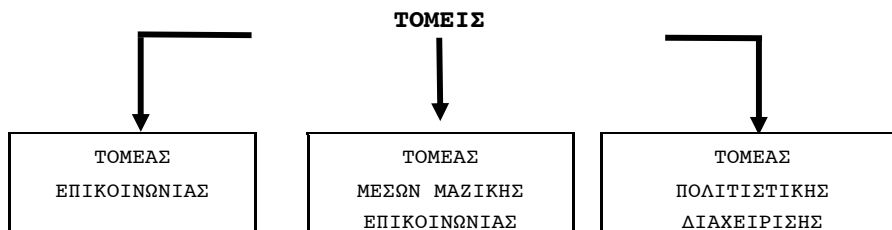
Πρόεδρος: Καθηγητής Ιωάννης Ανδρεάδης
Τηλ.: 9201677 Fax: 9201677

Αν. Πρόεδρος: Καθηγητής, Γιώργος Βέλτσος
Τηλ.: 9201551

Γραμματέας: Μαρίνα Δριδάκη
Τηλ.: 9201064 Fax: 9220832

Γραμματεία: Ευγενία Νεοφύτου Τηλ. 9201429 e-mail: emme@panteion.gr
Μαρία Ψυρούκη Τηλ. 9201431
Ελπίδα Σωποτινού Τηλ. 9201428

Γενική Συνέλευση του Τμήματος: Η Γ.Σ. είναι τό ανώτατο όργανο του Τμήματος και αποτελείται από τα μέλη Δ.Ε.Π του Τμήματος και από εκπροσώπους των φοιτητών, ίσους προς το 50% των μελών Δ.Ε.Π.

ΤΟΜΕΑΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

- Διευθυντής:** · Δημήτριος Δημηρούλης, Καθηγητής
Τηλ.: 9201736 e-mail: ddimi@panteion.gr
- Μέλη:** · Γεώργιος Βέλτσος, Καθηγητής
Τηλ.: 9201551 e-mail: veltsos@panteion.gr
- Περσεφόνη Ζέρη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
Τηλ.: 9201739 e-mail: pzeri@panteion.gr
- Διονύσιος Καββαθάς, Επίκουρος Καθηγητής
Τηλ.: 9201551 e-mail: dionysos@panteion.gr
- Μαρία Κακαβούλια, Επίκουρη Καθηγήτρια
Τηλ.: 9201738 e-mail: markak@panteion.gr
- Ιωάννης Σκαρπέλος, Επίκουρος Καθηγητής
Τηλ.: 9201671 e-mail: gskarp@panteion.gr
- Δημήτριος Ντούνας, Ε.Τ.Ε.Π.
Τηλ.: 9201737 e-mail: dounas@panteion.gr

ΤΟΜΕΑΣ ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

- Διευθυντής:** · Δημήτριος Κ. Ψυχογιός, Καθηγητής
Τηλ.: 9201742 e-mail: psychoyos@panteion.gr
- Μέλη:** · Ιωάννα Κική, Επίκουρη Καθηγήτρια
Τηλ.: 9201677 e-mail: jkiki@panteion.gr
- Νικόλαος Λέανδρος, Επίκουρος Καθηγητής
Τηλ.: 9201718 e-mail: nleandr@panteion.gr
- Νικόλαος Μπακουνάκης, Επίκουρος Καθηγητής
Τηλ.: 9201734 e-mail: mpakou@otenet.gr
- Μαριάννα Ψύλλα, Επίκουρη Καθηγήτρια
Τηλ.: 9201741 e-mail: mpsilla@panteion.gr
- Μαρίνα Ρήγου, Ε.Ε.ΔΙ.Π
e-mail: rigoumarina@yahoo.gr

ΤΟΜΕΑΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

- Διευθυντής: · Δημήτριος Ποταμιάνος, Καθηγητής
 Τηλ.: 9201716 e-mail: dprotam@panteion.gr
- Μέλη: · Ιωάννης Ανδρεάδης, Καθηγητής
 Τηλ.: 9201677
- Δάφνη Βουδούρη, Επίκουρη Καθηγήτρια
 Τηλ. 9201744 e-mail: dvoud@panteion.gr
 - Χριστόδουλος Γιαλλουρίδης, Αναπληρωτής Καθηγητής
 Τηλ.: 9201838 e-mail: alag@panteion.gr
 - Κωνσταντίνος Δάλλας, Λέκτορας
 Τηλ.: 9201676 e-mail: cdallas@panteion.gr
 - Γεώργιος Κλήμης, Λέκτορας
 Τηλ.: 9201735 e-mail: gmklimis@panteion.gr
 - Πατρίσια Κόκκορη, Λέκτορας
 Τηλ.: 9201676 e-mail: pkokor@panteion.gr
 - Μαρία Παραδείση, Λέκτορας
 Τηλ.: 9201744 e-mail: mparad@panteion.gr
 - Παναγιώτα Τσακαρέστου, Επίκουρη Καθηγήτρια
 Τηλ.: 9201717 e-mail: btsaka@panteion.gr
 - Ιωάννα Τσιβάκου, Καθηγήτρια
 Τηλ.: 9201716 e-mail: itsi@aegean.gr
 - Χαρίκλεια Τσοκανή, Λέκτορας
 Τηλ.: 920 1677 e-mail: xtsok@panteion.gr
 - Ευτυχία Φουντουλάκη, Επίκουρη Καθηγήτρια
 Τηλ.: 9201744

Ανώτατο ακαδημαϊκό και διοικητικό όργανο κάθε Τομέα είναι η Γενική Συνέλευσή του. Υπεύθυνος για τη λειτουργία κάθε Τομέα είναι ο Διευθυντής του. Η Γενική Συνέλευση του Τομέα απαρτίζεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τομέα και δύο εκπροσώπους των φοιτητών.

II. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ (Δ.Ε.Π.)

ΟΝΟΜΑ	ΓΡΑΦΕΙΟ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	E-MAIL
• Ανδρεάδης Ιωάννης, Καθηγητής	H1***	9201677	
• Βέλτσος Γεώργιος, Καθηγητής	115*	9201551	veltsos@panteion.gr
• Βουδούρη Δάφνη, Επίκουρη Καθηγήτρια	Δ13	9201744	dvoud@panteion.gr
• Γιαλλουρίδης Χριστόδουλος, Αναπληρωτής καθηγητής	ΣΤ5	9201838	alag@panteion.gr
• Δάλλας Κωνσταντίνος, Δέκτορας	ENT**	9201676	cdallas@panteion.gr
• Δημηρούλης Δημήτριος, Καθηγητής	Δ17	9201736	ddimi@panteion.gr
• Ζέρη Περσεφόνη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Δ16	9201739	pzeri@panteion.gr
• Καβαθάς Διονύσιος, Επίκουρος Καθηγητής	115*	9201551	dionysos@panteion.gr
• Κακαβούλια Μαρία, Επίκουρη Καθηγήτρια	Δ16	9201738	markak@panteion.gr
• Κική Ιωάννα, Επίκουρη Καθηγήτρια	H1***	9201677	jkiki@panteion.gr
• Κλήμης Γεώργιος, Δέκτορας	Δ18	9201735	gmklimis@panteion.gr
• Κόκκορη Πατρίσια, Δέκτορας	ENT**	9201676	pkokor@panteion.gr
• Λέανδρος Νικόλαος, Επίκουρος Καθηγητής	Γ9	9201718	nleandr@panteion.gr
• Μπακουνάκης Νικόλαος, Επίκουρος Καθηγητής	Δ18	9201734	mpakou@otenet.gr
• Παραδείση Μαρία, Δέκτορας	Δ13	9201744	mparad@panteion.gr
• Ποταμιάνος Δημήτριος, Καθηγητής	Γ10	9201716	dpotam@panteion.gr

• Σκαρπέλος Ιωάννης, Επίκουρος Καθηγητής	H1*	9201671	gskarp@panteion.gr
• Τσακαρέστου Παναγιώτα, Επίκουρη Καθηγήτρια	Γ10	9201717	btsaka@panteion.gr
• Τσιβάκου Ιωάννα, Καθηγήτρια	Γ10	9201716	itsi@aegean.gr
• Τσοκανή Χαρίκλεια, Δέκτορας	H1***	9201677	xtsok@panteion.gr
• Φουντουλάκη Ευτυχία, Επίκουρη Καθηγήτρια	Δ13	9201744	
• Ψύλλα Μαριάννα, Επίκουρη Καθηγήτρια	Δ15	9201741	mpsilla@panteion.gr
• Ψυχογιός Δημήτριος, Καθηγητής	Δ15	9201742	psychoyos@panteion.gr

ΕΙΔΙΚΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

• Ντούνας Δημήτριος, Ε.Τ.Ε.Π.	Δ17	9201737	dounas@panteion.gr
• Ρήγου Μαρίνα, Ε.Ε.ΔΙ.Π.	ENT**	9201676	rigoumarina@yahoo.gr

* Νέα Πτέρυγα

** Εργαστήριο Νέων Τεχνολογιών (ENT), Ημιόροφος Νέου Κτιρίου

*** Ημιόροφος Νέου Κτιρίου

III. ΤΟ ΤΜΗΜΑ

1. Ιστορία

Το Τμήμα Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού είναι το πρώτο από τα Τμήματα Επικοινωνίας και ΜΜΕ που δημιουργήθηκε σε ελληνικό ΑΕΙ. Άρχισε να δέχεται φοιτητές από το ακαδημαϊκό έτος 1990-91. Υπόκειται στις διατάξεις της νομοθεσίας που διέπει την Ανώτατη Εκπαίδευση και δημιουργήθηκε με το υπ' αρ. 377/89 Προεδρικό Διάταγμα (ΦΕΚ 166α/16-6-89), το οποίο προβλέπει τα σχετικά με τους σκοπούς, την οργάνωση και τη λειτουργία του.

Αποτέλεσμα μακροχρόνιων διεργασιών, που συνδέονται με την ιστορία της πρώην Παντείου Σχολής, η δημιουργία του Τμήματος διατυπώθηκε αρχικά ως αίτημα στο πλαίσιο της συνολικότερης στρατηγικής, την οποία χάραξε η Σχολή από το 1984. Ο σχεδιασμός αυτός κατέληξε στη δημιουργία τεσσάρων νέων τμημάτων, καθώς και στην ταυτόχρονη μετεξέλιξη της Παντείου Σχολής σε Πανεπιστήμιο.

2. Δομή

Το Τμήμα Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού έχει τρεις Τομείς:

- α) Τομέας Επικοινωνίας
- β) Τομέας Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας
- γ) Τομέας Πολιτιστικής Διαχείρισης

και τρεις Κατευθύνσεις, που οδηγούν, ωστόσο, σε κοινό πτυχίο:

- α) Κατεύθυνση Πολιτισμού και Πολιτιστικής Διαχείρισης
- β) Κατεύθυνση Μέσων Επικοινωνίας
- γ) Κατεύθυνση Διαφήμισης και Δημοσίων Σχέσεων

Το γεγονός ότι το πτυχίο είναι κοινό και η αναγραφή της κατεύθυνσης σε αυτό άτυπη, δεν επηρεάζει το πρόγραμμα σπουδών, που διαφοροποιείται μετά την ολοκλήρωση των δύο πρώτων ετών. Οι φοιτητές καλούνται να επιλέξουν μία από τις τρεις κατευθύνσεις με την έναρξη του τρίτου έτους σπουδών. Φιλοδοξία του Τμήματος είναι να αποτελέσει ένα ζωντανό επιστημονικό και πολιτισμικό κέντρο, με σημαντική παρουσία στην πνευματική, επιστημονική και κοινωνική ζωή, ενώ παράλληλα θα παρέχει τα κατάλληλα επαγγελματικά εφόδια στους φοιτητές του. Για να επιτευχθούν αυτοί οι στόχοι, το πρόγραμμα σπουδών συνδυάζει τη θεωρητική παιδεία με τη συστηματική πρακτική άσκηση στο Εργαστήριο Επικοινωνίας, Μέσων

και Πολιτισμού [Media Lab]. Στο Εργαστήριο αυτό ήδη λειτουργούν οι εξής επιμέρους τομείς:

- α) Δημοσιογραφικός
- β) Πολιτιστικός
- γ) Διαφήμισης και Δημοσίων Σχέσεων
- δ) Ρητορικής και Λόγου
- ε) Νέων Τεχνολογιών

Το Εργαστήριο λειτουργεί στα πανεπιστημιακά θεσμικά πλαίσια, εξυπηρετεί όλους τους φοιτητές, ανεξαρτήτως Κατεύθυνσης, όλους του Τομείς, και εποπτεύεται από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος. Το Εργαστήριο διαθέτει τον δικό του Εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας και τη δική του διοικητική δομή, όπως ορίζονται στο Π.Δ. υπ' αρ. 120/99 (ΦΕΚ Α126/ 18.6.99). Διαθέτει περισσότερους από 20 ηλεκτρονικούς υπολογιστές συνδεδεμένους σε τοπικό δίκτυο και διακομιστή (server) στο Διαδίκτυο: <http://medialab.panteion.gr>

Παράλληλα με το Εργαστήριο λειτουργεί και το Κέντρο Δράματος και Θεάματος που δραστηριοποιείται στον χώρο της τέχνης, με κρατικές και ιδιωτικές επιχορηγήσεις, και φιλοξενεί πλήθος συναφών εκδηλώσεων. Τόσο η δομή του Εργαστηρίου και του Κέντρου, όσο και η μορφή ορισμένων προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σεμιναρίων, επιτρέπουν την παρουσία, στο Τμήμα, σημαντικών πνευματικών ανθρώπων και εκπροσώπων της τέχνης, οι οποίοι συνεργάζονται με τους πανεπιστημιακούς, τους δημοσιογράφους και τους τεχνικούς για την, κατά το δυνατόν, πληρέστερη κάλυψη του προγράμματος σπουδών.

Το ακαδημαϊκό έτος 2002-2003 εγκαινιάζεται η λειτουργία του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με γνωστικό αντικείμενο την Πολιτιστική Πολιτική και Διαχείριση. Παράλληλα, το 2002 το Τμήμα Επικοινωνίας και ΜΜΕ μετονομάστηκε σε Τμήμα Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού, ώστε να περιγράφεται με μεγαλύτερη ακρίβεια τόσο το περιεχόμενο σπουδών όσο και η διδακτική και επιστημονική του ταυτότητα.

3. Εκπαιδευτικός Προσανατολισμός

Πρώτιστο μέλημα του Τμήματος είναι να προσφέρει συστηματική και υπεύθυνη πανεπιστημιακή διδασκαλία, έτσι ώστε οι απόφοιτοί του να αποκτήσουν την επιστημονική γνώση και τις απαιτούμενες τεχνικές ικανότητες για την περαιτέρω σταδιοδρομία τους. Το Τμήμα έχει επίγνωση των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι απόφοιτοί του στην αγορά εργασίας, πιστεύει ωστόσο ότι ο καλύτερος τρόπος να αντιμετωπιστούν αυτές οι δυσκολίες δεν είναι η προσαρμογή στην οικονομική πραγματικότητα, ούτε η προσφυγή σε επιφανειακά μοντέλα εξειδίκευσης, αλλά η άσκηση της κριτικής σκέψης, η συγκροτημένη

γνώση και η ουσιαστική βελτίωση της ικανότητας γλωσσικής έκφρασης.

Αυτό δεν σημαίνει ότι υποβαθμίζονται συγκεκριμένες δεξιότητες που είναι απαραίτητες, με τα σημερινά δεδομένα, στην αναζήτηση εργασίας. Δίνεται, τουναντίον, ιδιαίτερη έμφαση στην εξοικείωση των φοιτητών με τους Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές. Σε όλη τη διάρκεια των σπουδών τους, οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να ασκηθούν συστηματικά σε ευρύτερες εφαρμογές του λογισμικού, καθώς και στην ορθή αξιοποίηση του Διαδικτύου (Internet). Το ίδιο σημαντική θεωρείται και η μεθοδική ενασχόλησή τους με την αγγλική γλώσσα, ιδιαίτερα σε τομείς όπως το δημοσιογραφικό ρεπορτάζ, το πολιτιστικό ρεπορτάζ, το πολιτικό σχόλιο και η βιβλιοκρισία.

Παρέχεται, επιπροσθέτως, η δυνατότητα, σε όσο το δυνατόν περισσότερους φοιτητές, να πραγματοποιούν ένα μέρος των σπουδών τους σε Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια ή Ινστιτούτα Μέσω Μαζικής Ενημέρωσης. Το Τμήμα συμμετέχει συστηματικά σε χρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση προγράμματα ανταλλαγών με Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια.

Σημαντικός επίσης είναι και ο θεσμός του ελεύθερου φοιτητή-ακροατή, που επιτρέπει σε νέους δημοσιογράφους και ειδικούς της πολιτιστικής διαχείρισης, εφόσον πληρούν τις σχετικές προϋποθέσεις, να παρακολουθούν μαθήματα του προγράμματος σπουδών. Στους «ελεύθερους φοιτητές-ακροατές» χορηγείται βεβαίωση παρακολούθησης μαθημάτων.

Επιπλέον, εκτός της παρακολούθησης των εργαστηρίων, πολύ σημαντικό μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας αποτελεί και η συμμετοχή των φοιτητών στο πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης. Το Τμήμα παρέχει, σε όλους σχεδόν τους τελειόφοιτους, τη δυνατότητα να κάνουν αμοιβόμενη πρακτική άσκηση σε διάφορες επιχειρήσεις, κρατικούς οργανισμούς και ερευνητικά κέντρα.

4. Δραστηριότητες

Οι φοιτητές του Τμήματος δραστηριοποιούνται παραγωγικά στον χώρο της επικοινωνίας, του πολιτισμού, της διαφήμισης, της δημοσιογραφίας και της τέχνης, εκδίδοντας εφημερίδες, περιοδικά, και άλλα πειραματικά έντυπα, ηλεκτρονικά περιοδικά, οργανώνοντας θεατρικές παραστάσεις, αγώνες αντιλογίας (debates), συμμετέχοντας σε πολιτιστικές εκδηλώσεις και ραδιοφωνικά προγράμματα και παράγοντας ταινίες μικρού μήκους.

Γενικότερα, το Τμήμα ως σύνολο οργανώνει επιστημονικά συνέδρια, συμπόσια και ημερίδες, συμμετέχει στην πνευματική ζωή της χώρας και προσκαλεί επιφανείς ομιλητές από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

5. Υποδομή για την Διδασκαλία και την Έρευνα

Για τις διδακτικές και ερευνητικές του ανάγκες το Τμήμα χρησιμοποιεί τους χώρους του Παντείου Πανεπιστημίου, καθώς και συγκεκριμένες υπηρεσίες του (π.χ. Βιβλιοθήκη, Φωτοτυπείο, DTP, Μηχανοργάνωση, Αίθουσα Η/Υ, Αίθουσα Στατιστικής, Αίθουσα Προβολών). Διαθέτει, όμως, παράλληλα και δικούς του χώρους για την κάλυψη των ιδιαίτερων αναγκών του προγράμματός του. Οι χώροι αυτοί είναι οι εξής:

- α) Εργαστήριο Νέων Τεχνολογιών (στον ημιώροφο του Νέου Κτιρίου).
- β) Ραδιοφωνικό Στούντιο (στον 7ο όροφο του Νέου Κτιρίου).
- γ) Αίθουσα στην οδό Χιλλ 3-5 στην Πλάκα, στο ημιυπόγειο του Ινστιτούτου Διεθνών Σχέσεων. Πρόκειται για χώρο πολλαπλών χρήσεων (διδασκαλία, προβολές, ασκήσεις, θεατρικές πρόβες κ.λπ.).
- δ) Το Στούντιο «Λήδρα», στην οδό Κέκροπος 12, στην Πλάκα, που φιλοξενεί δραστηριότητες πολιτιστικές (θέατρο, κινηματογράφος, εικαστικά, μουσική) και επικοινωνιακές (ομιλίες, στρογγυλές τράπεζες, συνεντεύξεις τύπου).

6. Προοπτικές

Στις άμεσες προτεραιότητες του Τμήματος εντάσσονται τα κάτωθι:

- α) Η πιλοτική εφαρμογή του Νέου Προγράμματος Σπουδών από τον Οκτώβριο του 2000. Η αναμόρφωση του παλαιού προγράμματος υπήρξε αναγκαία για πολλούς λόγους, εκ των οποίων τρεις κρίνονται ως πολύ σημαντικοί: η δραματική αύξηση του αριθμού των φοιτητών (από 70 εισακτέους το 1992 σε 150 περίπου το 1999-2000 και σε 200 περίπου το 2002-2003), η σημαντική αύξηση των μελών ΔΕΠ (από 3 το 1992 σε 22 το 2004-2005), καθώς επίσης και τα καινούργια επιστημονικά και κοινωνικά δεδομένα που αφορούν άμεσα στα γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος. Στις συζητήσεις και διαβουλεύσεις για την αναμόρφωση του προγράμματος συμμετείχαν ενεργά διδάσκοντες και διδασκόμενοι
- β) Στα μελλοντικά σχέδια του Τμήματος εντάσσεται και η δημιουργία τηλεοπτικού στούντιο έως το τέλος του 2010.

7. Στόχοι

Στους στόχους του Τμήματος συγκαταλέγονται, σε γενικές γραμμές, και τα εξής:

- α) Η θεωρητική και ιστορικο-εμπειρική διερεύνηση του φαινομένου της επικοινωνίας τόσο σε εκπαιδευτικό, όσο και σε ερευνητικό επίπεδο.

- β) Η πρακτική άσκηση των φοιτητών στον χώρο των μέσων (έντυπος λόγος, ραδιόφωνο, τηλεόραση, πολιτιστική διαχείριση, νέες τεχνολογίες, διαφήμιση, δημόσιες σχέσεις, κ.ά.).
- γ) Η κατάρτιση δημοσιογράφων και στελεχών για τον ημερήσιο και περιοδικό τύπο, καθώς και για τα ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης.
- δ) Η κατάρτιση ειδικών στην πολιτιστική διαχείριση, επικοινωνιολόγων, διαφημιστών, ειδικών στις δημόσιες σχέσεις και την εταιρική κοινωνική ευθύνη, καθώς και στελεχών ειδικευμένων σε όλες τις μορφές επικοινωνίας και ενημέρωσης.

8. Οι Κατευθύνσεις

Κατά τα δύο πρώτα έτη όλοι οι φοιτητές του Τμήματος έχουν κοινό πρόγραμμα, το οποίο και συνιστά τον Α΄ Κύκλο Σπουδών. Από το τρίτο έτος μπορούν να επιλέξουν μία από τις τρεις Κατευθύνσεις του Β΄ Κύκλου Σπουδών, καθώς και τα αντίστοιχα Εργαστήρια:

- α) Κατεύθυνση Πολιτισμού και Πολιτιστικής Διαχείρισης
- β) Κατεύθυνση Μέσων Επικοινωνίας
- γ) Κατεύθυνση Διαφήμισης και Δημοσίων Σχέσεων

Οι Κατευθύνσεις είναι άτυπες και οδηγούν στο ίδιο πτυχίο.

9. Οι Τομείς

Το Τμήμα διαθέτει τρεις Τομείς:

1. Τομέας Επικοινωνίας
2. Τομέας Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης
3. Τομέας Πολιτιστικής Διαχείρισης

Οι Τομείς έχουν συσταθεί με υπουργική απόφαση (αρ. Β1/412, ΦΕΚ Β487/27.7.90) και καλύπτουν συγκεκριμένα γνωστικά αντικείμενα που εμπίπτουν στα ευρύτερα διδακτικά, επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα των μελών ΔΕΠ του Τμήματος.

10. Η φιλοσοφία του Προγράμματος

Η επικοινωνία είναι δομικό χαρακτηριστικό των ανθρώπινων κοινωνιών, όσο και προσδιοριστικό στοιχείο της λειτουργίας των κοινωνικών θεσμών και των διαπροσωπικών σχέσεων. Η ίδια η ιστορία του πολιτισμού και της ανθρωπότητας, μπορεί να μελετηθεί μέσα από την προοπτική μιας διαρκούς μετεξέλιξης των μέσων επικοινωνίας, από την εποχή της προφορικότητας και της πρωτογενούς γραφής, έως την εποχή της τηλεόρασης και της δορυφορικής διασύνδεσης.

Το φαινόμενο της επικοινωνίας έχει πάρει εκρηκτικές διαστάσεις τα τελευταία τριάντα χρόνια, με τις ραγδαίες μεταβολές στα επικοινωνιακά μέσα, στις επικοινωνιακές τεχνικές και στην

επικοινωνιακή συμπεριφορά. Τα καινούρια δεδομένα απαιτούν συστηματική μελέτη, αφού προσφέρουν νέες δυνατότητες στην επιστημονική έρευνα, με την ισχυρή επίδραση που ασκεί η κυριαρχία τους σε οικονομίες, κοινωνίες και πολιτισμούς.

Η παγκόσμια πλέον επικράτηση της τηλεόρασης, των σύγχρονων τηλεπικοινωνιών, του διαδικτύου και των ηλεκτρονικών υπολογιστών επιβάλλει την υπεύθυνη και συγκροτημένη θεώρηση του φαινομένου της επικοινωνίας, καθώς και των συνεπειών του για το μέλλον του ανθρώπου.

Παράλληλα, σημαντική θέση στις επιστημονικές προτεραιότητες του Τμήματος κατέχει η μελέτη της διαμεσολαβημένης πραγματικότητας. Η γλώσσα και η εικόνα των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης είναι το κυρίαρχο στοιχείο αυτής της πραγματικότητας, που επιδρά πολλαπλώς στη συγκρότηση της γνώσης και στην άσκηση της σκέψης αλλά και διαμορφώνει (ή θα έπρεπε να διαμορφώνει) εν πολλοίς τις συνθήκες ανάπτυξης μιας δημοκρατικής και ελεύθερης κοινωνίας.

Το φαινόμενο της επικοινωνίας, υπό τις συνθήκες αυτές, προσεγγίζεται διεπιστημονικά με τη συνέργια των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών, των νέων τεχνολογιών, της πληροφορικής, της νομικής επιστήμης και της οικονομικής θεωρίας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη μελέτη της επίδρασης των επικοινωνιακών συστημάτων στην ανθρώπινη ιστορία, καθώς και στη σημασία της γλώσσας για τη διαμόρφωση της ανθρώπινης δραστηριότητας. Οι πρόσφατες εξελίξεις στην τεχνολογία αποτελούν επίσης ακόμη ένα κέντρο βάρους στο Πρόγραμμα του Τμήματος. Η καλωδιακή τηλεόραση, η μέσω Η/Υ διάδραση και τα ιδιωτικά δίκτυα επικοινωνίας είναι ορισμένες από τις κρίσιμες εξελίξεις που χρήζουν επισταμένης μελέτης, κυρίως στις παραμέτρους της κοινωνικής απήχησης και της θεσμικής εξουσίας.

Σε γενικές γραμμές, οι σπουδές στο Τμήμα προσεγγίζουν διεπιστημονικά το φαινόμενο της επικοινωνίας στην εξελισσόμενη πολλαπλότητά του και εξετάζουν μεθοδικά τις διάφορες επικοινωνιακές τεχνολογίες, από τη γλώσσα έως την τηλεόραση και έως τα ηλεκτρονικά δίκτυα. Το κέντρο βάρους, όμως, της φιλοσοφίας του προγράμματος είναι ο άνθρωπος και η ανθρώπινη εμπειρία. Τα επικοινωνιακά φαινόμενα και οι συναφείς τεχνολογίες συσχετίζονται με τον τρόπο που ο άνθρωπος βιώνει και νοηματοδοτεί, ατομικά και συλλογικά, τον κόσμο, διαμορφώνει πραγματικότητες.

Για την έρευνα και τη μελέτη του επικοινωνιακού φαινομένου το Τμήμα διαθέτει, από το 2000-2001, ένα καινούριο πρόγραμμα σπουδών που αποτελείται από δύο κύκλους. Ο πρώτος (Α') κύκλος διαρκεί 2 χρόνια και είναι κοινός για όλους. Τα περισσότερα μαθήματα είναι εισαγωγικά, συνδέονται όμως μεταξύ τους με μια εσωτερική λογική, απόρροια μακρών συζητήσεων στο Τμήμα, για το περιεχόμενο των σπουδών.

Η «επικοινωνία» προσεγγίζεται ως κοινωνικό, πολιτισμικό και γνωσιακό φαινόμενο που εμπλέκεται στην άσκηση εξουσίας. Μεθοδολογικά η προσέγγιση αξιοποιεί, στο θεωρητικό επίπεδο, ιστορικές, συγκριτικές, θεσμικές και μορφολογικές πλευρές που ορίζουν την επικοινωνία διαχρονικά και συγχρονικά. Πιο συγκεκριμένα, στον κύκλο αυτό τα γνωστικά αντικείμενα αναφέρονται κυρίως:

- Στη χρήση των Η/Υ και στις τεχνολογίες της πληροφορίας.
- Στην επιστημονική σπουδή της ρητορικής και στις επικοινωνιακές λειτουργίες της γλώσσας
- Στην άσκηση της αγγλικής γραφής, με έμφαση στο δημοσιογραφικό λόγο και σε ζητήματα πολιτισμού.
- Στην επικοινωνία ως κοινωνικό φαινόμενο.
- Στα Μέσα Επικοινωνίας και στην Ανάλυση των Επικοινωνιακών Συστημάτων.
- Στην Πολιτική Επιστήμη, στην Πολιτική Οικονομία, στην Ιστορία (ελληνική και ευρωπαϊκή) και στις Αρχές Λειτουργίας του Πολιτεύματος.
- Στην πολιτισμική διάσταση της επικοινωνίας (δημιουργική γραφή, λογοτεχνία, ιστορία της τέχνης, ιστορία του πολιτισμού, κινηματογράφος, πολιτιστική πολιτική, πολιτιστική ανθρωπολογία, φιλοσοφία).
- Στη Διαφήμιση και στις Δημόσιες Σχέσεις.

Μετά την ολοκλήρωση του Α΄ Κύκλου Σπουδών, οι φοιτητές συνεχίζουν στον Β΄ Κύκλο όπου έχουν τη δυνατότητα επιλογής. Η διάρκεια είναι κι εδώ διετής, με ισχυρή έμφαση στο συνδυασμό θεωρίας και πρακτικής. Το Τμήμα προσφέρει τρεις κατευθύνσεις (Πολιτισμός και Πολιτιστική Διαχείριση – Μέσα Επικοινωνίας – Διαφήμιση και Δημόσιες Σχέσεις). Σε κάθε κατεύθυνση λειτουργεί ειδικό εργαστήριο κατεύθυνσης, ενώ προσφέρονται και άλλα δύο εργαστήρια (Ρητορικής και Λόγου, Νέων Τεχνολογιών) που μπορούν να επιλεγούν από όλους τους φοιτητές ανεξαρτήτως κατεύθυνσης.

Μολονότι και σε αυτόν τον κύκλο κυριαρχεί η θεωρητική και κριτική προσέγγιση του φαινομένου των επικοινωνιακών πεδίων και ενισχύεται η προσπάθεια για τη συστηματική ενασχόληση των φοιτητών με την ανθρωπιστική παράδοση, το Τμήμα μεριμνά για την άσκησή τους στον γραπτό και προφορικό λόγο, στις επικοινωνιακές τεχνικές, στην παραγωγή επικοινωνιακών προϊόντων (φιλμ, video, CD-Rom, ηλεκτρονική εφημερίδα, διαφημιστικές έρευνες κλπ.).

Το Εργαστήριο Νέων Τεχνολογιών, το Εργαστήριο Ραδιοφωνικής Προσομοίωσης, το στούντιο ΔΗΔΡΑ και το Εργαστήριο Μέσων (στην οδό Χιλλ, Πλάκα) προσφέρουν σε όλους τους διδάσκοντες και τους διδασκομένους του Τμήματος την απαιτούμενη τεχνική υποστήριξη που χρειάζεται για τις ανάγκες της επικοινωνίας και της έρευνας.

Το Τμήμα επιδιώκει να ανταποκριθεί, στο μέτρο του δυνατού, και εντός των συγκεκριμένων συνθηκών και συγκυριών, στις προσωπικές

και επαγγελματικές επιδιώξεις των φοιτητών. Η σπουδή της «επικοινωνίας» είναι σημαντική για όλα σχεδόν τα επαγγέλματα που έρχονται σε άμεση επαφή με τον άνθρωπο: εκπαίδευση, διοίκηση, δημόσιες σχέσεις, πολιτιστική διαχείριση, διαφήμιση, υπηρεσίες υγείας, κοινωνικές υπηρεσίες, νομική επιστήμη, marketing, δημοσιογραφία κ.ά.

Το ίδιο σημαντική είναι η σπουδή των επικοινωνιακών φαινομένων για όσους σχεδιάζουν να ασχοληθούν επαγγελματικά με αντικείμενα που απαιτούν ικανότητες σε τομείς όπως: γραπτός και προφορικός λόγος, η τέχνη του ακροάσθαι, η διαχείριση ζητημάτων πολιτισμού, η επίλυση προβλημάτων δια της αναλύσεως και συνθέσεως, τεχνικές της συνομιλίας και του επιχειρήματος, επαφή με τις νέες τεχνολογίες και έρευνα αγοράς.

Το Τμήμα φιλοδοξεί να προσφέρει, σταδιακά, τη δυνατότητα στους φοιτητές του να μελετήσουν τα νέα μέσα, όσο και τα μαζικά μέσα επικοινωνίας (έντυπη και ηλεκτρονική δημοσιογραφία, ραδιόφωνο, τηλεόραση, κινηματογράφος) στην ιστορική τους προοπτική, αλλά και στις σύγχρονες εκδοχές τους. Στοχεύει στο να συνδέσει το θεωρητικό και εμπειρικό μέρος της σπουδής των μέσων με σημαντικά ζητήματα που αφορούν τη λογοτεχνία, τη φιλοσοφία, τις εικαστικές τέχνες, τη μουσική και το θέατρο. Γνωστικά αντικείμενα που παραδοσιακά ανήκαν σε διαφορετικά πανεπιστημιακά τμήματα συνυπάρχουν εδώ δημιουργικά και συνεισφέρουν στη σφαιρικότερη και διεισδυτικότερη μελέτη του φαινομένου της επικοινωνίας. Κατά τον ίδιο τρόπο συνυπάρχουν και συνεξετάζονται έργα της υψηλής τέχνης και έργα μαζικής παραγωγής, δηλαδή έργα που καταναλώνονται ευρύτατα στον κοινωνικό χώρο και μπορούν να αναπαραχθούν μηχανικά.

Η παράλληλη μελέτη της τέχνης, της λογοτεχνίας, και της φιλοσοφίας, με τη μελέτη των μέσων μαζικής ενημέρωσης, καθώς και με τη μελέτη των οικονομικών, νομικών, ιστορικών και κοινωνικών παραμέτρων, αποσκοπεί στη συγκροτημένη εκπαίδευση των φοιτητών. Το Τμήμα δεν πιστεύει στη διάκριση του καλού επαγγελματία από τον πεπαιδευμένο επιστήμονα. Τους αντιμετωπίζει, αντίθετα, ως τις δύο πλευρές του ίδιου νομίσματος. Επιθυμεί να προσφέρει ταυτόχρονα ενεργούς πολίτες, ικανούς επιστήμονες, αξιόπιστους επαγγελματίες και σκεπτόμενους ανθρώπους. Κριτική σκέψη και δημιουργική γνώση θεωρούνται κρίσιμα προσόντα ενός καλού επαγγελματία που έχει την κατάλληλη εμπειρία στο χώρο που επέλεξε να εργαστεί.

Το Τμήμα προσφέρει επίσης τη δυνατότητα στους φοιτητές του να μελετήσουν τα κάτωθι:

- Τη δημοσιογραφική δεοντολογία και την πρακτική ηθική στην άσκηση της δημοσιογραφίας.
- Την επίδραση των ραγδαία εξελισσόμενων νέων τεχνολογιών στο επάγγελμα, αλλά και ευρύτερα, στην κοινωνία.

- Τις σχέσεις των ΜΜΕ με την κοινωνία εν γένει αλλά ειδικότερα με ζητήματα που αφορούν στο ρόλο των ΜΜΕ στη διαμόρφωση μιας δημοκρατικότερης και δικαιότερης κοινωνικής πραγματικότητας.
- Τη λειτουργία των ΜΜΕ και τα σημαντικά προβλήματα διοίκησης και οργάνωσης που αντιμετωπίζουν.
- Τους τρόπους έρευνας που είναι απαραίτητοι σε ένα δημοσιογράφο για την κατανόηση, ανάλυση και ερμηνεία των δεδομένων.
- Τους τρόπους παραγωγής και παρουσίασης υλικού στα ΜΜΕ.
- Τις καινούριες μορφές της πολιτιστικής διαχείρισης.
- Τις θεσμικές και οικονομικές παραμέτρους του πολιτισμού.
- Τις κυρίαρχες εξελίξεις στην τέχνη και στη σκέψη.
- Την πολιτική σημασία και την κοινωνική αξία της πολιτιστικής διπλωματίας.
- Τη γλώσσα των δημοσίων σχέσεων και τη διαχείριση μαρκών
- Την επιχειρηματική ηθική και την κοινωνική υπευθυνότητα οργανισμών και επιχειρήσεων
- Τα δεδομένα του υλικού πολιτισμού.

Κεντρικό ρόλο στην εκπαίδευση των φοιτητών κατέχει το Εργαστήριο Μέσων, το οποίο δίνει την δυνατότητα εφαρμοσμένης άσκησης και ειδίκευσης σε κάθε φοιτητή, ανάλογα με την κατεύθυνση επιλογής του.

Επιπλέον, το Τμήμα προετοιμάζει τους φοιτητές του για την επαγγελματική τους σταδιοδρομία δίνοντας έμφαση σε τρεις κεντρικούς επιμέρους τομείς:

- α) Τα δικαιώματα, οι ευθύνες και ο ρόλος των ΜΜΕ στην κοινωνία.
- β) Θεωρία και πράξη των ΜΜΕ.
- γ) Μελέτη του πολιτισμού (διαχρονική και συγχρονική) και μάλιστα για τη βελτίωση του γενικού πνευματικού επιπέδου των φοιτητών.
- δ) Τη θεωρία και την πράξη της διαφήμισης και των δημοσίων σχέσεων. Τις ευθύνες και τον ρόλο των ΜΜΕ στην κοινωνία και των επιχειρήσεων στην κοινωνία.

Οι λέξεις «κριτική» και «έρευνα» είναι υψίστης σημασίας για τους διδάσκοντες και διδασκόμενους και νοούνται στην απόλυτη συνέργιά τους. Εξίσου σημαντική είναι και η πρακτική άσκηση που γίνεται τόσο εντός του Τμήματος (από μέλη ΔΕΠ και τους εξωτερικούς συνεργάτες) όσο και εκτός, σε συγκεκριμένους επαγγελματικούς χώρους: (εφημερίδες, τηλεοπτικούς και ραδιοφωνικούς σταθμούς, διαφημιστικές εταιρείες, ερευνητικά ιδρύματα και ινστιτούτα κ.λπ.).

Πιο συγκεκριμένα, φιλοδοξία του Τμήματος είναι οι σπουδαστές του να διαθέτουν κατά την αποφοίτησή τους, τα κάτωθι προσόντα:

- α) Επικοινωνιακή ικανότητα: επάρκεια στον γραπτό και προφορικό λόγο, στη συλλογή πληροφοριών, στον έλεγχο δεδομένων, στη σύνθεση ιδεών, στις τεχνικές και μεθόδους έρευνας.
- β) Τεχνολογική ικανότητα: αποτελεσματική γνώση και επάρκεια, στη χρήση των επικοινωνιακών συστημάτων και των κοινωνικών επιδράσεών τους, εξοικείωση με τις νέες τεχνολογίες.
- γ) Φιλοσοφική προπαιδεία: κατανόηση του φιλοσοφικού, ιστορικού και ηθικού πλαισίου των ΜΜΕ, γενικότερη γνώση του πεδίου των ιδεών που διαμόρφωσαν το αίτημα για μια ελεύθερη και δημοκρατική κοινωνία.
- δ) Πολιτιστική εξοικείωση: επάρκεια στην αναγνώριση της πολιτισμικής πραγματικότητας και στη σύνδεσή της με το παρελθόν, κατανόηση των κύριων πολιτισμικών συμβολών και γενική γνώση της ιστορίας των τεχνών και της λογοτεχνίας.
- ε) Κριτική σκέψη: ικανότητα κριτικής ανάλυσης των ΜΜΕ και κριτικής αντιμετώπισης των κοινωνικών φαινομένων.
- στ) Επαγγελματική υπευθυνότητα: αναγνώριση των ευθυνών του ατόμου ως παραγωγού ή ως αποδέκτη πληροφοριών σε μια δημοκρατική κοινωνία και σε μια εποχή που κυριαρχούν τα ΜΜΕ.
- ζ) Γνώση της αγοράς: ικανότητα σύνδεσης της γνώσης που αποκτάται σε συνθήκες ακαδημαϊκής διδασκαλίας με τις συνθήκες που επικρατούν στην αγορά.

IV. ΤΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Εργαστήριο Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού [Media Lab]

Υπεύθυνος: Δημήτριος Ποταμιάνος (Καθηγητής)

Το Εργαστήριο Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού συστήθηκε με το ΦΕΚ 126 Α (18.6.1999) και στοχεύει στο συντονισμό των δραστηριοτήτων των πέντε επόμενων εξειδικευμένων εργαστηρίων, την ανάληψη ερευνητικών προγραμμάτων και τον προγραμματισμό έκδοσης επιστημονικού περιοδικού.

A. Εργαστήριο Δημοσιογραφίας

Υπεύθυνος: Νικόλαος Μπακουνάκης (Επίκουρος Καθηγητής)

Το Εργαστήριο Δημοσιογραφίας του Τμήματος ανήκει στον Τομέα Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας και απευθύνεται στους φοιτητές που τα επιστημονικά ή επαγγελματικά ενδιαφέροντά τους στρέφονται προς τα ΜΜΕ. Η παρακολούθηση του Εργαστηρίου Δημοσιογραφίας σηματοδοτεί και την επιλογή της κατεύθυνσης σπουδών Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας-Δημοσιογραφία, τη μία από τις τρεις κατευθύνσεις που παρέχει το Τμήμα στους φοιτητές του. Στο Εργαστήριο Δημοσιογραφίας, ασκούνται μόνο όσοι επιλέξουν τη συγκεκριμένη κατεύθυνση.

Στόχοι

Οι παραδόσεις και οι ασκήσεις του Εργαστηρίου Δημοσιογραφίας αρχίζουν στο Ε΄ Εξάμηνο και ολοκληρώνονται στο Η΄, πραγματοποιούνται δηλαδή κατά τα δύο τελευταία έτη σπουδών. Η διδασκαλία των ειδικών δημοσιογραφικών θεμάτων και τεχνικών δεν αρχίζει από το πρώτο έτος σπουδών, διότι δεν είναι στόχος του Τμήματος να λειτουργήσει ως επαγγελματική σχολή που διδάσκει μόνο (ή πρωτίστως) τις τεχνικές της δημοσιογραφίας. Στόχος είναι όσοι αποφοιτούν να έχουν επαρκή παιδεία σε θέματα Επικοινωνίας, Πολιτισμού, Ιστορίας, Οικονομικών, Γλώσσας, Πολιτικής Επιστήμης, Κοινωνιολογίας, ώστε να αποκτήσουν τα αναγκαία πολιτιστικά και γνωστικά εργαλεία που θα τους επιτρέψουν να κατανοούν, να αναλύουν και να τοποθετούνται απέναντι στην κοινωνική πραγματικότητα – και όχι απλώς να συλλέγουν πληροφορίες και να τις καταγράφουν με τον προσήκοντα σε κάθε μέσο τρόπο. Οι

απόφοιτοί μας θέλουμε να μπορούν να στοχάζονται και να αντιμετωπίζουν κριτικά την εποχή μας· για τούτο, είναι αναγκαία η απόκτηση ευρείας παιδείας και όχι μόνο εξειδικευμένων γνώσεων. Τα δύο πρώτα έτη σπουδών περιλαμβάνουν, λοιπόν, μαθήματα των ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών, αλλά και μάθημα εισαγωγής στη Δημοσιογραφία, ώστε κατά την έναρξη της άσκησης τους οι φοιτητές να είναι αρκούντως καταρτισμένοι. Φυσικά, τα μαθήματα αυτά συνεχίζονται και κατά τα 3ο - 4ο έτος, παράλληλα με εξειδικευμένα μαθήματα που αφορούν τα Μέσα.

Οργάνωση Μαθημάτων και Μεθοδολογία Διδασκαλίας

Στο Εργαστήριο Δημοσιογραφίας οι φοιτητές διδάσκονται τις επικοινωνιακές τεχνικές των έντυπων και ηλεκτρονικών μέσων από καταξιωμένους στην ειδικότητά τους επαγγελματίες δημοσιογράφους. Η διδασκαλία είναι βωρη σε όλα τα εξάμηνα σπουδών. Παράλληλα προς την παρακολούθηση, η διδασκαλία περιλαμβάνει και πρακτική άσκηση στις δημοσιογραφικές τεχνικές. Τόσο η παρακολούθηση των παραδόσεων, όσο και η συμμετοχή στις ασκήσεις είναι υποχρεωτικές. Συχνά τα μαθήματα ολοκληρώνονται με την ατομική ή συλλογική παραγωγή πλήρους προϊόντος, (π.χ. ολοκληρωμένης δημοσιογραφικής έρευνας) υπό την ευθύνη του διδάσκοντος, η οποία μπορεί να δημοσιεύεται στο ηλεκτρονικό περιοδικό του Εργαστηρίου Δημοσιογραφίας π@π@κι.

Το π@π@κι καταγράφει μια επιτυχημένη και δημιουργική παρουσία στον κυβερνοχώρο (αλλά και εκτός αυτού) από τις αρχές του 2001. Για τη διαμόρφωση της ύλης εργάζεται και συνεδριάζει τακτικά συντακτική επιτροπή, αποτελούμενη από φοιτητές της Κατεύθυνσης Μέσων Επικοινωνίας, σε συνεργασία με τον καθηγητή κ. Δ. Ψυχογιό και τους επίκουρους καθηγητές κ. Ν. Μπακουνάκη και Ν. Λέανδρο και. Οι φοιτητές μπορούν να χρησιμοποιούν για τις εργασίες τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές του Εργαστηρίου Νέων Τεχνολογιών.

Από το ακαδημαϊκό έτος 2001-2002 λειτουργεί επίσης το ραδιοφωνικό στούντιο του Τμήματος το οποίο βρίσκεται στον 7ο όροφο του Νέου Κτιρίου. Στο στούντιο αυτό παράγονται από τους φοιτητές του Εργαστηρίου Δημοσιογραφίας οι εβδομαδιαίες ραδιοφωνικές εκπομπές: «Ραδιουργίες», η οποία μεταδίδεται από τη NET 105,8 και η «Χρωμοκρατία», η οποία μεταδίδεται από τον Flash 96.

Τα μαθήματα που θα διδαχθούν στο Εργαστήριο Δημοσιογραφίας κατά το ακαδημαϊκό έτος 2005-2006 περιλαμβάνουν τις παρακάτω θεματικές ενότητες:

Ε' Εξάμηνο

- Οργάνωση και λειτουργία εφημερίδων, δημοσιογραφική γραφή, αρχές του ρεπορτάζ.

- Οργάνωση και λειτουργία περιοδικών, θεματολογία, γραφή.
- Ηλεκτρονική δημοσιογραφία. Οργάνωση και λειτουργία δημοσιογραφικών δικτυακών τόπων
- Οργάνωση και λειτουργία ραδιοσταθμών.

ΣΤ' Εξάμηνο

- Πρακτική της δημοσιογραφικής έρευνας
- Δημοσιογραφική δεοντολογία
- Η διαδραστική σχέση έντυπων και ηλεκτρονικών Μέσων
- Ραδιοφωνική δημοσιογραφία.

Ζ' Εξάμηνο

- Τηλεοπτική δημοσιογραφία.
Ειδικά θέματα δημοσιογραφίας Α´
- Πολιτιστικό ρεπορτάζ.
- Οικονομικό ρεπορτάζ.
- Εξωτερικό δελτίο.

Η' Εξάμηνο

- Τηλεοπτική δημοσιογραφία.
Ειδικά θέματα δημοσιογραφίας Β´
- Ύλη - Αρχισυνταξία.
- Πολιτικό, Κοινοβουλευτικό ρεπορτάζ.
- Ελεύθερο ρεπορτάζ.

Στο Εργαστήριο Δημοσιογραφίας έχουν διδάξει οι: Λέων Καραπαναγιώτης (Τα Νέα), Σταύρος Ψυχάρης (Το Βήμα), Κατερίνα Δασκαλάκη (Μεσημβρινή), Σήφης Πολυμίλης (Ελευθεροτυπία), Πέτρος Ευθυμίου (Το Βήμα), Γιάννης Πρετεντέρης (Το Βήμα), Παντελής Μπουκάλας (Καθημερινή), Μαριλένα Πολιτοπούλου (ΕΡΑ), Κώστας Γαλανόπουλος (Νέα), Νίκος Κιάος (Ελευθεροτυπία), Ροδόλφος Μορώνης (Seven X), Μπάμπης Παπαδημητρίου (Καθημερινή), Μιχάλης Φακίνος (Νέα), Λίνα Αλεξίου (Νέα), Φώτης Γεωργελές (Κλικ), Μιχάλης Κυριακίδης (ΕΡΑ), Βασίλης Δεληγιάννης (ΕΡΑ), Βασίλης Μουλόπουλος (Το Βήμα), Κατερίνα Σχινά (Ελευθεροτυπία), Τάσος Καραβάς (Το Βήμα), Ρένα Θεολογίδου (ΕΡΤ), Γιάννης Φλώρος (Έθνος), Ντίκυ Μακαρίου (ΕΡΤ), Νίκος Χασαπόπουλος (Το Βήμα), Γρηγόρης Νικολόπουλος (Νέα), Μιχάλης Μητσός (Νέα), Δημήτρης Αλεξόπουλος (ΕΡΤ), Γιάννης Μαμουζέλος (ΕΡΤ), Βασίλης Σιαφάκας (Ελευθεροτυπία), Πάσχος Μανδραβέλης (Απογευματινή), Βασίλης Θωμόπουλος (Αντέννα), Χριστόφορος Κάσδαγλης (Forthnet), Αθηνά Γληνού.

Κριτήρια Αξιολόγησης

Οι φοιτητές αξιολογούνται και βαθμολογούνται βάσει:
της ενεργού παρακολούθησης των μαθημάτων (υποχρεωτική παρουσία)
των ασκήσεων κατά τη διάρκεια του εξαμήνου

♦ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑΣ I & III (Εξάμηνα Ε' & ΣΤ')

Διδάσκων: Νικόλαος Μπακουνάκης

Τρίωρο σεμινάριο για τους φοιτητές της δημοσιογραφικής κατεύθυνσης του Γ' έτους (και των δύο εξαμήνων) ενταγμένο στο Δημοσιογραφικό Εργαστήριο.

Βασικοί άξονες:

- A. Πως γίνεται η έρευνα. Τεχνικές έρευνες.
- B. Πως επιλέγεται η φωτογραφία.
- Γ. Πως φτιάχνεται θέμα με πληροφορίες από το Ίντερνετ
- Δ. Πως γίνεται δημοσιογραφική ύλη μια στατιστική απογραφή ή μια δημοσκόπηση
- E. Η Αθήνα ως πεδίο δημοσιογραφικής έρευνας.
- ΣΤ. Οι διεθνείς σχέσεις.
- Z. Εθνικότητες και μετανάστες στο νέο αστικό περιβάλλον.
- H. Πολιτισμός. Το ρεπορτάζ και η γραφή.
- Θ. Το προσωπικό στιλ. Το column.
- I. Κοινωνικά κινήματα.
- ΙΑ. Λογοτεχνική δημοσιογραφία δηλαδή η αφηγηματική γραφή και οι μεγάλοι στυλίστες.
- ΙΒ. Γράφοντας για βιβλία ή η λογοτεχνική κριτική.
- ΙΓ. Το cover story.
- ΙΔ. Η συνέντευξη.
- ΙΕ. Το προφίλ.
- ΙΣΤ. Το λάιφ στάιλ ή ο αφρός των ημερών.

Στο πλαίσιο του εργαστηρίου εντάσσεται και το «δημοσιογραφικό forum», όπου στελέχη του Τύπου (έντυπου και ηλεκτρονικού) παρουσιάζουν την δουλειά τους και απαντούν σε ερωτήσεις των φοιτητών.

Βιβλιογραφία

- Melvin Mencher (Columbia University), *Basic Media Writing*, Εκδόσεις Brown & Benchmark, 1997
- Δημήτρης Ψυχογιός, *Τα έντυπα μέσα επικοινωνίας*, Εκδόσεις Καστανιώτη, 2004.
- Δημήτρης Μητρόπουλος, Νίκος Μπακουνάκης, *Δώδεκα Έλληνες Στοχαστές*, Εκδόσεις Κέδρος, 1996

- Τα μεγάλα ρεπορτάζ, επιμ. John Carey, Μετάφραση Αγγέλα Βερυκοκάκη, Εκδόσεις Νάρκισσος, δύο τόμοι, 2001-2002.
- Μπρέϊντι, Τζ., *Η τεχνική της Συνέντευξης*, Εκδόσεις Διβάνη, 1992

♦ **ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑΣ ΙΙ & ΙV (Εξάμηνα Ε' & ΣΤ')**

Υπεύθυνος: Νίκος Μπακουνάκης,

Διδάσκουσα: Μαρίνα Ρήγου (Ε.Ε.ΔΙ.Π.)

Στόχος του ραδιοφωνικού εργαστηρίου είναι η εξοικείωση των φοιτητών της κατεύθυνσης Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης με το ραδιόφωνο και η εκμάθηση των τεχνικών παραγωγής προγράμματος και ειδήσεων. Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων αναλύονται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του ραδιοφώνου ως μέσου επικοινωνίας, η ραδιοφωνική σημειολογία και γλώσσα, η τυπολογία των ακροατηρίων και η δυναμική σχέση ραδιοφωνικού παραγωγού - ακροατή. Παρουσιάζονται τα διάφορα είδη δελτίων ειδήσεων και οι φοιτητές ασκούνται στην αξιολόγηση και ιεράρχηση των ειδήσεων, στη σύνταξη μικρών και μεγάλων δελτίων καθώς και στη σύνταξη τίτλων ειδήσεων. Επίσης οι φοιτητές ασκούνται στην εκφώνηση δελτίων και τίτλων ειδήσεων και τις τεχνικές της συνέντευξης στο ραδιόφωνο.

Στο πλαίσιο του μαθήματος αναλύονται οι διαφορετικοί τύποι εκπομπών και οι φοιτητές δημιουργούν και ηχογραφούν 10λεπτες ή ημίωρες εκπομπές ποικίλου περιεχομένου.

Διδάσκονται οι τεχνικές της ηχογράφησης, του γκάλοπ και του μοντάζ καθώς και η ηλεκτρονική επεξεργασία ήχου.

Οι φοιτητές μαθαίνουν να χρησιμοποιούν το πρόγραμμα επεξεργασίας ήχου WaveLab και τους τρόπους σύνδεσης και επικοινωνίας των ηλεκτρονικών μέσων εγγραφής και αναπαραγωγής ήχου με τον ηλεκτρονικό υπολογιστή.

Η εργαστηριακή εκμάθηση της παραγωγής εκπομπών βρίσκει εφαρμογή στην παραγωγή και ηχογράφηση των ωριαίων εκπομπών για το ραδιόφωνο, της «Χρωμοκρατίας».

♦ **ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑΣ VII (Εξάμηνο Η')**

Διδάσκων: Νίκος Μπακουνάκης

Τρίωρο σεμινάριο για τους φοιτητές της δημοσιογραφικής κατεύθυνσης του Η' Εξαμήνου, ενταγμένο στο Δημοσιογραφικό Εργαστήριο.

Βασικοί άξονες:

Διεθνές Ρεπορτάζ, Οικονομικό Ρεπορτάζ, Ειδικά ένθετα. Με την συμμετοχή διακεκριμένων δημοσιογράφων

Βιβλιογραφία

- Konach, B & T. Rosential. Εισαγωγή στην δημοσιογραφία, Μετάφραση Ερρίκος Μαρτινόπουλος, Επίμετρο Νικόλαος Μπακουνάκης, Εκδόσεις Καστανιώτη, 2004
- Και βιβλιογραφία όπως στο Γ' Έτος

Β. Εργαστήριο Νέων Τεχνολογιών

Υπεύθυνος: Ιωάννης Σκαρπέλος (Επίκουρος Καθηγητής)

Συντελεστές: Κωνσταντίνος Δάλλας (Δέκτορας)

Δημήτριος Ντούνας (ΕΤΕΠ)

Το Εργαστήριο Νέων Τεχνολογιών (ENT) του Τμήματος ΕΜΜΕ άρχισε να λειτουργεί τον Οκτώβριο του 1999. Από την ακαδημαϊκή χρονιά 2000–2001 το Εργαστήριο λειτουργεί κανονικά, με πλήρες πρόγραμμα. Το ENT υπάγεται στο Εργαστήριο Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού (Media Lab) του Τμήματος.

Στόχοι

Στόχος του Εργαστηρίου Νέων Τεχνολογιών είναι να παρέχει όσο το δυνατόν πληρέστερη ενημέρωση και εξοικείωση των φοιτητών με τις Νέες Τεχνολογίες της πληροφορίας και των τηλεπικοινωνιών, και να συμβάλει στην κατανόηση των δυνατοτήτων αλλά και των περιορισμών τους, σε σύνδεση με τα γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος, δηλαδή τη δημοσιογραφία, τον πολιτισμό και την πολιτιστική διαχείριση, καθώς και τη διαφήμιση. Οι φοιτητές συγκεκριμένα διδάσκονται τις βασικές αρχές επεξεργασίας εικόνας και ήχου, την ενσωμάτωσή τους σε προγράμματα πολυμέσων, το σχεδιασμό και την δημιουργία ενός site, με τη χρήση προγραμμάτων οπτικού σχεδιασμού σελίδων HTML, καθώς και η ανάπτυξη των βασικών κανόνων για τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου και συνεκτικού τρόπου επικοινωνίας με το χρήστη.

Παράλληλα, στόχος του Εργαστηρίου είναι να συμβάλει στην έρευνα των μελών Δ.Ε.Π. και των μεταπτυχιακών φοιτητών που μελετά το φαινόμενο και αξιοποιεί τις δυνατότητες των τεχνολογιών και της κοινωνίας της πληροφορίας.

Υποδομή

Το Εργαστήριο Νέων Τεχνολογιών διαθέτει σήμερα 19 ηλεκτρονικούς υπολογιστές, συνδεδεμένους στο δίκτυο του Πανεπιστημίου, με πρόσβαση στο Internet. Ακόμη, διαθέτει δύο εκτυπωτές και scanner.

Το Εργαστήριο υποστηρίζει ενεργά τη λειτουργία του δικτυακού τόπου του Τμήματος, με στόχο την υποστήριξη των μαθημάτων και των εργαστηρίων, την πληροφόρηση σχετικά με τα γνωστικά αντικείμενα, την επικοινωνία μεταξύ διδασκόντων και διδασκομένων και τη δημοσιοποίηση ερευνητικών, εκπαιδευτικών και άλλων δραστηριοτήτων του Εργαστηρίου Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού, μέσω του Διαδικτύου.

Συμμετοχή των φοιτητών

Οι φοιτητές ασκούνται στο χώρο του Εργαστηρίου, όπου ο διδάσκων τους εισάγει στα Windows, την επεξεργασία κειμένου, το Internet και τις βάσεις δεδομένων. Οι φοιτητές, στο τρίτο έτος των σπουδών τους μπορούν να παρακολουθήσουν στο Εργαστήριο, κατά μεν το χειμερινό εξάμηνο, ένα μάθημα για τον σχεδιασμό στο Internet (Εργαστήριο Εφαρμογών Πληροφορικής Ι), κατά δε το εαρινό εξάμηνο, ένα μάθημα για την αρχιτεκτονική της πληροφορίας και τη διαχείριση περιεχομένου δυναμικών δικτυακών τόπων (Εργαστήριο Εφαρμογών Πληροφορικής ΙΙ).

Στο τέταρτο έτος, οι φοιτητές μπορούν να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες του Εργαστηρίου, όσο απαιτούν οι ανάγκες της πτυχιακής τους εργασίας.

Παράλληλα, το Εργαστήριο υποστηρίζει την έκδοση ηλεκτρονικών περιοδικών από τη Δημοσιογραφικό Εργαστήριο («Π@π@κι») και το Εργαστήριο Ρητορικής και Λόγου («Lapsus Linguae»), καθώς και τις προσπάθειες άλλων Εργαστηρίων που συνδέονται με τις Νέες Τεχνολογίες.

Κριτήρια Αξιολόγησης

Η παρουσία των φοιτητών στα μαθήματα θεωρείται υποχρεωτική, καθώς στόχος είναι η απόκτηση δεξιοτήτων τις οποίες δεν μπορούν να επιτύχουν μόνο διαβάζοντας τα σχετικά εγχειρίδια. Ιδιαίτερο βάρος δίνεται στη δημιουργική συμμετοχή τους και η αξιολόγησή τους γίνεται με βάση την υλοποίηση ενός project είτε ατομικού είτε ομαδικού, σύμφωνα με προδιαγραφές που διανέμονται κατά την έναρξη του εξαμήνου. Φοιτητές που υπερβαίνουν τις 3 αδικαιολόγητες απουσίες ανά εξάμηνο δεν μπορούν να υποβάλλουν project για αξιολόγηση.

Συντελεστές Βαθμολογίας:

Παρουσίες: 30%

Συμμετοχή: 20%

Project: 50%

Γ. Εργαστήριο Διαφήμισης και Δημοσίων Σχέσεων

Υπεύθυνη: Παναγιώτα Τσακαρέστου (Επίκουρη Καθηγήτρια)

Θεσμικοί συνεργάτες:

Ένωση Διαφημιστικών Εταιριών Ελλάδας

Ένωση Εταιριών Δημοσίων Σχέσεων Ελλάδας

Στόχοι

Εκπαίδευση. Στόχος του Εργαστηρίου είναι η δημιουργία νέων επιστημόνων-στελεχών εφηρμοσμένης επικοινωνίας που θα δραστηριοποιηθούν κυρίως στο χώρο της Διαφήμισης και των Δημοσίων Σχέσεων αλλά και στους τομείς του marketing, της έρευνας αγοράς και της ολοκληρωμένης επικοινωνίας. Προσβλέπουμε στην εκπαίδευση μιας νέας γενιάς επαγγελματιών με γνώση, υψηλό αίσθημα κοινωνικής ευθύνης αλλά και ευρύτητα οριζόντων.

Έρευνα. Εκ παραλλήλου το εργαστήριο φιλοδοξεί να αναδειχθεί σε ένα πρότυπο Κέντρο Έρευνας και Μελέτης της εξέλιξης της οργάνωσης και των πρακτικών της Διαφήμισης, των Δημοσίων Σχέσεων της Καταναλωτικής πράξης, της Εταιρικής Ευθύνης καθώς και των σύγχρονων κοινωνικοοικονομικών και τεχνολογικών φαινομένων που συνδέονται άμεσα με τους παραπάνω τομείς.

Συνεργασίες. Η προώθηση της συνεργασίας με πανεπιστήμια και καταξιωμένους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς σε τοπικό και διεθνές επίπεδο (εκπαίδευση, έρευνα, μελέτες, παραγωγές) αποτελεί επίσης σημαντικό τομέα δραστηριοποίησης του Εργαστηρίου.

Οργάνωση Μαθημάτων και Μεθοδολογία Διδασκαλίας

Το πρόγραμμα του Εργαστηρίου αναπτύσσεται στα τέσσερα τελευταία εξάμηνα των σπουδών. Το πρόγραμμα έχει σπονδυλωτό χαρακτήρα και καλύπτει 300 διδακτικές ώρες. Τα μαθήματα κάθε εξαμήνου είναι συμπληρωματικά μεταξύ τους. Έχουν κοινή αφετηρία και κοινά ερωτήματα που τα προσεγγίζουν από διαφορετικές σκοπιές.

Τα μαθήματα του Εργαστηρίου διακρίνονται σε εκείνα που έχουν θεωρητικό κυρίως προσανατολισμό εμπλουτίζονται όμως με τεχνικά στοιχεία και πολλά παραδείγματα και σε εκείνα που χαρακτηρίζονται ως τεχνικά πρακτικά μαθήματα και εμπλουτίζονται με θεωρητικά στοιχεία. Στόχος είναι να αναδειχθεί η ενότητα της θεωρίας με την πράξη.

Σε αυτό το εργαστήριο μελετούμε τη Διαφήμιση, τις Δημόσιες Σχέσεις καθώς επίσης το Marketing, την Έρευνα Αγοράς και την Ολοκληρωμένη Επικοινωνία ως οργανωμένες επιχειρηματικές δραστηριότητες και ως κοινωνικά φαινόμενα.

Αρχικά επιδιώκεται η εξοικείωση με τις βασικές έννοιες και μεθόδους του marketing και της έρευνας αγοράς. Στη συνέχεια η

έμφαση δίνεται στην κατανόηση του στρατηγικού-επικοινωνιακού ρόλου της διαφήμισης και των δημοσίων σχέσεων μέσα σε ένα ανταγωνιστικό, οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον.

Η σχέση διαφήμισης και καταναλωτή-πολίτη διερευνάται θεωρητικά και πρακτικά. Η ανάπτυξη και οι στρατηγικές επέκτασης των διεθνών διαφημιστικών και επικοινωνιακών δικτύων αποτελούν επίσης ένα πεδίο προβληματισμού και «ασκήσεων επί χάρτου».

Το πρόγραμμα κορυφώνεται με το στρατηγικό σχεδιασμό διαφημιστικών καμπανιών και ολοκληρωμένων προγραμμάτων εμπορικής, κοινωνικής ή πολιτικής επικοινωνίας.

– Διαλέξεις	50%
– Παραδειγματικές περιπτώσεις (case studies)	25%
– Ομαδικές παρουσιάσεις (Ομαδικές εργασίες, ασκήσεις προσομοίωσης, ανάπτυξη και λύση προβλημάτων, τεχνική παρουσιάσεων).	25%

Διδάσκοντες

Στο Εργαστήριο Διαφήμισης και Δημοσίων Σχέσεων διδάσκουν μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας και διευθυντικά στελέχη επιχειρήσεων από τους κλάδους της διαφήμισης, των δημοσίων σχέσεων, της πολιτικής επικοινωνίας, του μάρκετινγκ και της έρευνας αγοράς.

Κριτήρια Αξιολόγησης

Η αξιολόγηση και η βαθμολογία στο τέλος του εξαμήνου είναι συνάρτηση:

- Της ενεργού παρακολούθησης όλων των μαθημάτων του Εργαστηρίου (50%).
- Του βαθμού στις ομαδικές ασκήσεις που θα γίνουν κατά τη διάρκεια του εξαμήνου (20%).
- Του βαθμού στην τελική ομαδική άσκηση (30%).

Στο τέλος του εξαμήνου οι ομάδες παρουσιάσουν τις εργασίες τους σε τριμελή επιτροπή που απαρτίζεται από τους τρεις κύριους διδάσκοντες του εξαμήνου.

Πρόγραμμα μαθημάτων Εργαστηρίου Διαφήμισης και Δημοσίων Σχέσεων και διδάσκοντες

Ε' Εξάμηνο

Εφαρμοσμένο Μάρκετινγκ Προϊόντων και Υπηρεσιών
Δρ. Νάνσυ Μαλλέρου, Marketing Manager Village
Έρευνα Αγοράς

Ξένια Κούρτογλου, Πρόεδρος Focus
Ανάπτυξη Ομάδων και Αποτελεσματική Επικοινωνία
Δρ. Δήμητρα Ιορδάνογλου, Σύμβουλος Ανθρώπινου Δυναμικού

ΣΤ' Εξάμηνο

Διαφημιστική Στρατηγική
Αλέξανδρος Γιαννούλης, Αν. Γεν. Διευθυντής Grey Advertising
Διαφήμιση και Μάρκετινγκ στο Διαδίκτυο
Δρ. Γιώργος Φρίγκας

Ζ' Εξάμηνο

Δημιουργική Στρατηγική
Μάρκος Χατζησαράντος, Σύμβουλος Δημιουργικού
Κειμενογραφία
Ζωζέτα Μηλιοπούλου, Μ.Α., Σύμβουλος Δημιουργικού
Στατηγικός Σχεδιασμός Μέσων
Γιώργος Κουβαράς, Διευθύνων Σύμβουλος The MediaCorp

Η' Εξάμηνο

Εφαρμοσμένες Δημόσιες Σχέσεις- Ολοκληρωμένα Προγράμματα
Επικοινωνίας
Μπέττυ Τσακαρέστου, Γιώργος Φλέσσας, Πρόεδρος και Διευθύνων
Σύμβουλος
Civitas
Διαχείριση Κρίσεων
Μάνια Ξένου, Διευθύνουσα Σύμβουλος Reliant Communicatios
Ηγεσία και Συναισθηματική Νοημοσύνη
Δρ. Δήμητρα Ιορδάνογλου, Σύμβουλος Ανάπτυξης Ανθρώπινου
Δυναμικού

Δραστηριότητες

- Διοργάνωση σεμιναρίων και ημερίδων
- Έκδοση του ηλεκτρονικού περιοδικού Adios για τη Διαφήμιση και τις Νέες Τεχνολογίες
- Παραγωγές εκπαιδευτικών CD-ROM
- Διεξαγωγή ερευνών
- Συνεργασίες με Μέσα Ενημέρωσης

Βιβλιογραφία

- Kotler Philip, *Μάρκετινγκ-Μάνατζμεντ*, Interbooks, 1991 (2 τόμοι).

- Caywood L. Clarke (editor), *The Handbook of Strategic Public Relations and Integrated Communications*, McGraw-Hill, 1997.
- Stern B. Barbara (Editor), *Representing Consumers*, Routledge, 1998.
- Μπράντενμπεργκερ Α., Νέιλμπαφ Μ., *Συν-ανταγωνισμός*, Καστανιώτης, 1998.
- Λιποβετσκί Ζιλ, *Το Λυκόφως του Καθήκοντος*, Καστανιώτης, 1999.
- Goleman Goleman, *Η συναισθηματική Νοημοσύνη στο χώρο εργασίας*. Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα.
- Ντίξιτ, Νέιλμπαφ, *Πώς να σκέπτεσθε στρατηγικά*. Εκδόσεις Καστανιώτη.
- Harvard Business Review, *Για τη Διαχείριση της Εμπορικής Επωνυμίας*, Εκδόσεις Κλειδίριθμος.
- Ουίλιαμ Γιούρι, *Πώς να ξεπερνάτε την άρνηση*. Εκδόσεις Καστανιώτη 2001.
- Νονάκα, Τακεούτσι, *Η Επιχείρηση της Γνώσης*. Εκδόσεις Καστανιώτη.

Δ. Πολιτιστικό Εργαστήριο

Υπεύθυνος: Ιωάννης Ανδρεάδης (Καθηγητής)

Βοηθός Υπεύθυνος: Έφη Φουντουλάκη (Επίκουρη Καθηγήτρια)

Διδάσκοντες μέλη ΔΕΠ:

Δάφνη Βουδούρη (Επίκουρη Καθηγήτρια)

Μαρία Παραδείση (Λέκτορας)

Κωνσταντίνος Δάλλας (Λέκτορας)

Χαρίκλεια Τσοκανή (Λέκτορας)

Μαρίνα Ρήγου (ΕΕΔΙΠ)

Περιεχόμενο και Προοπτικές του Εργαστηρίου

Το Πολιτιστικό Εργαστήριο εντάσσεται, από την άποψη της υποδομής και της τεχνικής οργάνωσής του, στο Εργαστήριο Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού, και συνεισφέρει στο εργαστήριο αυτό ειδική τεχνογνωσία στα θέματα πολιτισμού. Από ακαδημαϊκή άποψη εντάσσεται στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος και αποτελεί συγκεκριμενοποίηση και εξειδίκευση, προσανατολισμένη στην πολιτιστική πράξη, όλων των μαθημάτων του Τμήματος. Ως τέτοια μαθήματα θεωρούνται κατ' αρχήν τα σχετιζόμενα με τον πολιτισμό και τη διαχείρισή του –γλώσσα, ιστορία, φιλοσοφικός στοχασμός– καθώς επίσης και τους επιμέρους τομείς που αφορούν στις τέχνες –θέατρο, κινηματογράφος, εικαστικά, μουσική– στην πολιτιστική κληρονομιά και το βιβλίο. Πρέπει όμως να γίνει κατανοητό ότι οι γνώσεις τις οποίες το Εργαστήριο παρέχει δεν περιορίζονται σε κάποιες πρακτικές κατευθύνσεις. Έχουν εξίσου να κάνουν με τους κατευθυντήριους άξονες και τους βασικούς προσανατολισμούς και προτεραιότητες της πολιτιστικής δουλειάς: τι σημαίνει εργάζομαι για τον πολιτισμό (πνευματικό και υλικό), και την διαχείρισή του με τις θεωρητικές όσο και τις θεσμικές, οικονομικές και επικοινωνιακές διαστάσεις του. Ποιες διαφορετικές απόψεις βρίσκονται σε διάλογο ή και σε αντιπαράθεση για τα ζητήματα αυτά, ποιος είναι ο ρόλος της τεχνολογίας, ποιά η σχέση με την πολιτική και με την οικονομία. Στα πρώτα εξάμηνα το Εργαστήριο επικεντρώνεται στην απόκτηση των βασικών δεξιοτήτων και γνώσεων. Τα παραπάνω είναι η βάση ώστε το Εργαστήριο να προχωρήσει, ιδίως στα τελευταία εξάμηνα, 7ο και 8ο, σε πιο συγκεκριμένα ζητήματα έρευνας, σχεδίασης, οργάνωσης, χρηματοδότησης και επικοινωνιακής προβολής στον πολιτιστικό χώρο. Η τελευταία αυτή πλευρά των εργασιών του Εργαστηρίου μπορεί κατ' αρχήν, να έχει τη μορφή μιας δουλειάς προσομοίωσης, η οποία όμως θα σέβεται τα πραγματικά δεδομένα, θα βασίζεται σε συγκεκριμένες

περιπτώσεις και θα χρησιμοποιεί την πείρα των καλύτερων ειδικών στους τομείς αυτούς.

Κατακλείδα όλης αυτής της προετοιμασίας θα είναι, κατά τα τελευταία εξάμηνα, η γνωριμία των φοιτητών με ικανοποιητική επίδοση, με πραγματικές πολιτιστικές δραστηριότητες, πράγμα που θα ισοδυναμεί με μια πολιτιστική εμπειρία (stage).

Η τελευταία αυτή φάση θα συνιστά τη συνάντηση των φοιτητών με το πεδίο δραστηριοτήτων με το οποίο επιθυμούν να ασχοληθούν. Για τον σκοπό αυτό το εργαστήριο αξιοποιεί προγράμματα πρακτικής άσκησης σε πολιτιστικούς οργανισμούς που χρηματοδοτούνται από το Υπουργείο Παιδείας, την Ευρωπαϊκή Ένωση και άλλους φορείς.

Συνοπτική Παρουσίαση

Σε διδακτικό επίπεδο το Πολιτιστικό Εργαστήριο έχει ενισχυθεί σημαντικά. Από τη μια πλευρά μπορεί πλέον να παρέχει ένα πλούσιο διδακτικό πρόγραμμα, βασισμένο σε καθοριστικό βαθμό στο μόνιμο προσωπικό (Δ.Ε.Π.) του Τμήματος. Από την άλλη, μπορεί να αξιοποιήσει όχι μόνο τις αίθουσες του κυρίως πανεπιστημιακού συγκροτήματος και τους χώρους του Εργαστηρίου Μ.Μ.Ε. στην οδό Χιλλ, 3-5, της Λήδρας, Κέκρωπος 12 στην Πλάκα, αλλά και τα δύο εργαστήρια που έχουν εγκατασταθεί στη νέα πτέρυγα του Παντείου Πανεπιστημίου: το Εργαστήριο Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και το Εργαστήριο Προσομοίωσης Ραδιοφωνικών Εκπομπών.

Τομείς Διδασκαλίας

Οι άξονες τους οποίους μπορεί να καλύψει το Τμήμα Επικοινωνίας με το μόνιμο προσωπικό του είναι οι παρακάτω:

1. Πολιτιστικοί Άξονες (Εργαστήριο Πολιτισμού Ι)

Διδάσκοντες: Ιωάννης Ανδρεάδης, Κωνσταντίνος Δάλλας
(Ε΄ Εξάμηνο)

Εξετάζονται τα διαχρονικά και τα συγχρονικά στοιχεία του πολιτισμού και της πολιτιστικής δημιουργίας στην Ελλάδα και η σύνδεση ή και αντιπαράθεση τους με αντίστοιχες πραγματικότητες στο εξωτερικό. Το αντικείμενο αυτό θεωρείται η βάση για οποιαδήποτε περαιτέρω ειδικότερη ή πρακτικότερη ενασχόληση με τα πολιτιστικά πράγματα. Θα βασίζεται στην κριτική ανάγνωση έργων αναφοράς για τον πολιτισμό, ανάμεσά τους και αυτά της Χάννα Άρεντ και του Έντουαρντ Σαϊντ, αλλά κυρίως θα προσεγγίζει μια σειρά από θέματα όπως η Πολιτιστική Ταυτότητα, η Διαπολιτισμικότητα, η σχέση Πολιτισμού και Ιδεολογίας και η Πολιτιστική Διπλωματία. Παράλληλα θα συνεχιστεί η λειτουργία του σεμιναρίου Πολιτιστικής Διπλωματίας, με συμμετοχή προσκεκλημένων ειδικών στις διεθνείς σχέσεις, διπλωματών κλπ.

2. Μουσεία (Εργαστήριο Πολιτισμού ΙΙ)

Διδάσκουσα: Δάφνη Βουδούρη (Ε΄ Εξάμηνο)

Στο πλαίσιο του εργαστηρίου αυτού επιχειρείται η μύηση των φοιτητών στη μουσειακή θεωρία και πράξη. Στη θεματολογία περιλαμβάνονται τα εξής: Έννοια και ρόλος του μουσείου, ιστορική εξέλιξη και προοπτικές. Μουσείο και επικοινωνία (εκθέσεις, εκπαιδευτικά προγράμματα, έρευνες κοινού). Νομικό πλαίσιο των μουσείων, κρατική πολιτική. Αρχές οργάνωσης και λειτουργίας των μουσείων στην Ελλάδα, εξέταση επί μέρους μουσείων.

Προσκαλούνται να εισηγηθούν νέοι επιστήμονες με ειδίκευση στη μουσειολογία, καθώς και επαγγελματικά στελέχη μουσείων, δημόσιων και ιδιωτικών. Οι θεωρητικές και εμπειρικές αναλύσεις συνδυάζονται με επισκέψεις σε μουσεία και παρουσιάσεις εργασιών των φοιτητών, στην ενεργό συμμετοχή των οποίων στηρίζεται η όλη προσπάθεια.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

-Βουδούρη Δ. *Κράτος και Μουσεία: Το θεσμικό Πλαίσιο των Αρχαιολογικών Μουσείων*, Α. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 2003

-Γκουγκουλή Γ. – Χατζηνικολάου Τ. (επιμ.), *Μουσεία και λαϊκός πολιτισμός, Εθνογραφικά*, τ. 12-13, Ναύπλιο 2003.

-Μούλιου Μ. – Μπούνια Α. (επιμ.) *Αφιέρωμα στη μουσειολογία Αρχαιολογία και Τέχνες*, τεύχη 70,71,72 και 73 (Μάρτιος – Δεκ. 1999)

-Σκαλτσά Μ. (επιμ.), *Η Μουσειολογία στον 21^ο αιώνα. Θεωρία και Πράξη*, Πρακτικά Διεθνούς Συμποσίου, εκδ. Εντευκτηρίου, Θεσσαλονίκη 2001.

3. Εικαστικά (Εργαστήριο Πολιτισμού VII)

Διδάσκουσα: Έφη Φουντουλάκη (Η΄ Εξάμηνο)

Η επίκουρη καθηγήτρια κ. *Έφη Φουντουλάκη* θα εισαγάγει τους φοιτητές στον κόσμο της εικαστικής δημιουργίας μέσω δραστηριοτήτων όπως:

α) Επισκέψεις χώρων όπως μουσεία, πινακοθήκες, ιδιωτικές συλλογές, γκαλερί, εκθέσεις, με σκοπό την κατανόηση του στόχου της παρουσίασης των έργων. Η ανάλυση των κριτηρίων επιλογής των έργων που εκτίθενται, του τρόπου έκθεσής τους, καθώς και η μελέτη του άξονα που υιοθετήθηκε σε μία έκθεση μαρτυρούν το ιδεολογικό πλαίσιο, τον προβληματισμό και την ερμηνευτική στάση των διοργανωτών της, ενώ ταυτοχρόνως αποκαλύπτουν τις πολλαπλές λειτουργίες μιας έκθεσης.

β) Δημιουργία τρίλεπτων video με θέματα, όπως, ο καλλιτέχνης στο εργαστήριό του, δημιουργία μιας έκθεσης, οργάνωση ενός μουσείου ή μιας γκαλερί, συντήρηση έργων τέχνης, συνεντεύξεις καλλιτεχνών, κριτική κ.ά. Οι εργασίες αυτές μπορούν να βοηθήσουν

στην κατανόηση της περιπέτειας μιας ιδέας από τη σύλληψή της ως την πραγματοποίησή της. Για τη δημιουργία αυτών των video ο τομέας των εικαστικών θα συνεργασθεί με τον διδάσκοντα – διδάσκουσα που θα αναλάβει κατά τη νέα περίοδο τις κινηματογραφικές δραστηριότητες του Πολιτιστικού Εργαστηρίου. Θα γίνουν εισηγήσεις κινηματογραφιστών που έχουν ασχοληθεί με παρόμοια θέματα.

4. Μουσική

Ιστορία και Πρακτική της Φωνής (Εργαστήριο Πολιτισμού IV)

Διδάσκουσα: Χαρίκλεια Τσοκανή (ΣΤ΄ Εξάμηνο)

Η διδάσκουσα κ. Χαρίκλεια Τσοκανή θα αναλάβει τη μύηση των συμμετεχόντων στο Εργαστήριο στον τομέα της μουσικής δημιουργίας και της διεύθυνσης και διαχείρισης μουσικών εκδηλώσεων, επιμένοντας ιδιαιτέρως στον καθοριστικό για τα πολιτιστικά πράγματα της χώρας μας τομέα της φωνής.

- 1) Η φωνητική επικοινωνία – φυσιολογία του ήχου και της φωνής.
- 2) Ο ήχος ως πηγή ενέργειας και η φωνή ως χορηγός ενέργειας του ανθρώπινου εγκεφάλου.
- 3) Τεχνικές φωνητικής άρθρωσης:
 - η φωνή ως πράξη του λέγειν και ονομάζειν,
 - η φωνή ως βασικό όργανο.
- 4) Η συνάντηση της γλώσσας με τη μουσική: το τραγούδι
- 5) Το τραγούδι ως διαπολιτιστικό φαινόμενο επικοινωνίας
- 6) Ο ρόλος του τραγουδιού στη συγκρότηση και διατήρηση της Μνήμης

Βιβλιογραφία

- Alfred Tomatis, *Το αυτί και η φωνή*, Εκδ. Ελληνικά Γράμματα, 1999.
- Συλλογή κειμένων: *Άκου μια ιστορία (η παραδοσιακή τέχνη της προφορικής αφήγησης και η αναβίωσή της στις μέρες μας)*, Μετ./επιμ. Ντορίνα Παπαλιού, Εκδ. Ακρίτας, 1996.

5. Κινηματογράφος (Εργαστήριο Πολιτισμού III)

Ο κινηματογράφος ως αντικείμενο επιστημονικής προσέγγισης και ως πολιτιστικό γεγονός.

Διδάσκουσα: Μαρία Παραδείση (ΣΤ΄ Εξάμηνο)

Το αντικείμενο έχει μια θεωρητική και μια πρακτική πλευρά. Η θεωρητική συνίσταται στην προβολή σειράς κλασικών ταινιών και αποβλέπει στη δυνατότητα επαφής των φοιτητών με ταινίες σταθμούς της έβδομης τέχνης (που είναι αδύνατη στο υπάρχον κύκλωμα διανομής., καθώς και την προετοιμασία τους για τα μαθήματα ιστορίας του κινηματογράφου της επόμενης χρονιάς. Πριν από κάθε

προβολή υπάρχει εισήγηση για το σκηνοθέτη και μετά το πέρας της, συζήτηση βάσει της διεθνούς βιβλιογραφίας. Έμφαση δίδεται στην επιστημονική και όχι «σινεφιλική» προσέγγιση του κινηματογράφου. Η πρακτική πλευρά αφορά τον κινηματογράφο στα πλαίσια της πολιτιστικής διαχείρισης και αποβλέπει στην εξοικείωση των φοιτητών, μέσα από τις εργασίες τους, με διάφορα θέματα, όπως δημιουργία κινηματογραφικών φεστιβάλ, αναφορά σε ζητήματα διανομής στον ελληνικό χώρο κ.ά. Για την καλύτερη προετοιμασία των εργασιών αυτών καλούνται να μιλήσουν στο εργαστήριο ειδικοί από διάφορους σχετικούς τομείς (π.χ. στελέχη του φεστιβάλ Θεσσαλονίκης, του Ελληνικού Κέντρου Κινηματογράφου, διανομείς κινηματογραφικών ταινιών, κινηματογραφικοί κριτικοί κ.α.α..).

Βιβλιογραφία

- Gerald Mast & Bruce Kavin, *A Short History of the Movies*, Allyn & Bacon.
- Jack C. Ellis, *A History of Film*, Allyn and Bacon.
- David A. Cook, *A History of Narrative Film*, W.E. Norton & Co.
- Christin Thomson & David Bordwell, *Film History. An Introduction*, Mc Graw-Hill.
- Geoffrey Nowell-Smith (ed.), *The Oxford History of World Cinema*, Oxford University Press.

6. Στρατηγικά ζητήματα διαχείρισης της πολιτιστικής κληρονομιάς (Εργαστήριο Πολιτισμού V)

Διδάσκων: Κωνσταντίνος Δάλλας (Ζ' Εξάμηνο)

Στο πλαίσιο του εργαστηρίου αυτού θα εξετασθούν ζητήματα πολιτικής και στρατηγικού σχεδιασμού που αντιμετωπίζουν οι φορείς διαχείρισης της πολιτιστικής κληρονομιάς (τα μουσεία, η αρχαιολογική υπηρεσία και η διοίκηση του Υπουργείου Πολιτισμού), όπως: η ιστορική-ιδεολογική συγκρότηση των βασικών εννοιών που συγκροτούν τις πρακτικές της πολιτιστικής κληρονομιάς (ελληνικότητα, κληρονομιά, μουσείο, τέχνη, πολιτισμός), οι συγκρούσεις γύρω από τις πολιτικές προστασίας και διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς, ο επαναπροσδιορισμός της λειτουργίας της τέχνης στην εποχή της μαζικής κουλτούρας, οι προκλήσεις ταυτότητας και στρατηγικής που αντιμετωπίζουν τα μουσεία στην κοινωνία της πληροφορίας, το κοινό και η διαμόρφωση των προτιμήσεών του, ο προγραμματισμός και η σύνθεση του μουσειακού αγαθού (εκθετική πρακτική, εκπαιδευτικές υπηρεσίες, κ.ο.κ.), οι μέθοδοι και τα μέσα επικοινωνίας στην πολιτιστική κληρονομιά, και οι τάσεις «ιδιωτικοποίησης» στον πολιτισμό.

Η λειτουργία του εργαστηρίου θα στηριχθεί αφενός στη μελέτη της διεθνούς βιβλιογραφίας, που είναι απαραίτητη για τον θεωρητικό και μεθοδολογικό προσανατολισμό μας απέναντι στα καίρια

ζητήματα, αφετέρου στην έρευνα πεδίου σχετικά με την ελληνική πραγματικότητα: τις ερμηνείες και τις χρήσεις της ελληνικής πολιτιστικής κληρονομιάς, τη φυσιογνωμία, τους στόχους και την πρακτική σημαντικών ελληνικών μουσείων και άλλων φορέων, τα χαρακτηριστικά και τη συγκρότηση της εμπειρίας του κοινού απέναντι στην πολιτιστική κληρονομιά. Όλοι οι συμμετέχοντες αναμένεται ότι θα έχουν ενεργό συμμετοχή στη συλλογική εργασία, από την μελέτη της θεωρίας και την καταγραφή των στοιχείων έως την κριτική συζήτηση, την ερμηνεία και την παρουσίαση των αποτελεσμάτων.

Βιβλιογραφία

- Bourdieu, P. & Darbel, A., *L'amour de l'art: les musées d'art européens et leur public*, deuxième édition revue et augmentée, Les éditions de minuit: Παρίσι, 1969.
- Bourdieu P., *Διάκριση: κοινωνική κριτική της καλαισθητικής κρίσης*, Πατάκης: Αθήνα, 2002.
- Eco, U., *Faith in fakes: travels in hyperreality*, Minerva: Λονδίνο, 1986.
- Falk, J.H. & Dierking, L.D., *Learning from museums: visitor experiences and the making of meaning*, Altamira Press: Walnut Creek, 2000.
- Κόκκου, Α., *Η μέριμνα για τις αρχαιοτήτες στην Ελλάδα και τα πρώτα μουσεία*, Εκδοτική Ερμής: Αθήνα, 1977.
- Kotler, N. & Kotler, Ph., *Museum strategy and marketing: designing missions, building audiences, generating revenue and resources*, Jossey-Bass Publishers: San Francisco, 1998.

7. Ραδιοφωνικό εργαστήριο: συνδιοργάνωση από το Πολιτιστικό Εργαστήριο

και το Εργαστήριο Δημοσιογραφίας (Εργαστήριο Πολιτισμού VI)

Διδάσκοντες: Κωστής Δάλλας (Ζ' Εξάμηνο)

Μαρίνα Ρήγου (Ζ' Εξάμηνο)

Στο πλαίσιο του πολιτιστικού εργαστηρίου το εργαστήριο ραδιοφώνου στόχο έχει την εξοικείωση των φοιτητών της κατεύθυνσης Πολιτισμού με το ραδιόφωνο ως μέσο επικοινωνίας και πολιτισμού, την εκμάθηση των τεχνικών παραγωγής εκπομπών και την ανάλυση του πολιτιστικού ρεπορτάζ. Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων αναλύονται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του ραδιοφώνου, η ραδιοφωνική σημειολογία και γλώσσα, η τυπολογία των ακροατηρίων και η δυναμική σχέση ραδιοφωνικού παραγωγού - ακροατή. Αναλύονται οι διαφορετικοί τύποι εκπομπών και δίνεται έμφαση στα θέματα πολιτιστικού περιεχομένου. Οι φοιτητές ασκούνται στη ραδιοφωνική παρουσίαση ελεύθερων πολιτιστικών θεμάτων και τις τεχνικές της συνέντευξης στο ραδιόφωνο. Διδάσκονται τις τεχνικές της

ηχογράφησης, του γκάλοπ και του μοντάζ καθώς και την ηλεκτρονική επεξεργασία ήχου. Ειδικότερα μαθαίνουν να χρησιμοποιούν το πρόγραμμα επεξεργασίας ήχου WaveLab και τους τρόπους σύνδεσης και επικοινωνίας των ηλεκτρονικών μέσων εγγραφής και αναπαραγωγής ήχου με τον ηλεκτρονικό υπολογιστή.

Στο πλαίσιο του μαθήματος οι φοιτητές δημιουργούν και ηχογραφούν 10λεπτες ή ημίωρες εκπομπές ποικίλου πολιτιστικού περιεχομένου.

Η εργαστηριακή εκμάθηση της παραγωγής εκπομπών βρίσκει εφαρμογή στην παραγωγή και ηχογράφηση εκπομπών για το ραδιόφωνο.

Ε. Εργαστήριο Ρητορικής και Λόγου

Υπεύθυνη: Μαρία Κακαβούλια (Επίκουρη Καθηγήτρια)

Το Εργαστήριο Ρητορικής και Λόγου (εφεξής ΕΡΛ) εστιάζει ειδικά στην Επικοινωνιακή Ρητορική του Γραπτού και Προφορικού Λόγου. Η γλώσσα και ο λόγος δεν συνιστούν εσασεί κεκτημένα και αυτονόητη γνώση. Απαιτούν συνεχή προσπάθεια για την κατάκτησή τους, προϋποθέτουν συνεχή εμπλουτισμό του γλωσσικού κώδικα, όχι μόνο στο επίπεδο του λεξιλογίου, αλλά και στις εκλεπτυσμένες στρατηγικές και τεχνικές επικοινωνίας, οι οποίες βασίζονται πρωταρχικά στην οικειοποίηση και δημιουργική χρήση των μορφοσυντακτικών μηχανισμών της γλώσσας.

Ο γνωστικός προσανατολισμός του ΕΡΛ είναι διττός. Αφενός προσφέρει μεθοδολογικά εργαλεία αναγνώρισης γλωσσικών τρόπων και ανάλυσης λόγου, αφετέρου ασκεί τους φοιτητές στην σύνθεση γραπτού κειμένου ποικιλίας ειδών. Η γλώσσα αναλύεται α) ως προς τις χρήσεις της σε διαφορετικά συμφραζόμενα (δημοσιογραφία, λογοτεχνία, διαφήμιση), β) ως προς την επικοινωνιακή λειτουργία της κατά τη διάκριση προφορικός – γραπτός λόγος. Για τη μεθοδολογική προσέλαση θεμάτων γλωσσικής επικοινωνίας χρησιμοποιούνται στο ΕΡΛ, αφενός η ανάλυση του λόγου (discourse analysis), και αφετέρου η θεωρία της ρητορικής δομής (rhetorical structure theory). Ειδικότερα θέματα που τίγονται είναι τα ζητήματα των επικοινωνιακών λειτουργιών της γλώσσας, αλλά και της παραγωγής του λόγου σε διαφορετικά επικοινωνιακά πλαίσια (ηλεκτρονικά, έντυπα, προφορικά).

Στόχοι του ΕΡΛ

Οι αυξημένες απαιτήσεις για γλωσσική και επικοινωνιακή ικανότητα στα πλαίσια των σπουδών, αλλά και της μελλοντικής απασχόλησης των φοιτητών του Τμήματος, επιβάλλουν τη συστηματική προσέγγιση σε θεωρητικό και εφαρμοσμένο επίπεδο θεωριών, θεμάτων και προβλημάτων της άμεσης και της διαμεσολαβημένης γλωσσικής επικοινωνίας. Στόχος του ΕΡΛ είναι η ανάπτυξη θεμελιωδών τομέων της γλωσσικής ικανότητας και επάρκειας των φοιτητών. Ως εκ τούτου το ΕΡΛ απευθύνεται σε όλους τους φοιτητές του Τμήματος και των τριών κατευθύνσεων. Περαιτέρω στόχοι του ΕΡΛ είναι οι εξής:

- 1) Η επαφή με βασικές έννοιες και προσεγγίσεις στην ανάλυση λόγου
- 2) Η ανάπτυξη της ικανότητας κωδικοποίησης και αποκωδικοποίησης των γλωσσικών μηνυμάτων σε γραπτό και προφορικό λόγο
- 3) Η συστηματική κατανόηση των σχέσεων ανάμεσα στη γλωσσική παρέμβαση, την επικοινωνία και τα ΜΜΕ

- 4) Η αναγνώριση και η διερεύνηση των ρητορικών σταθερών σε ποικιλία κειμένων
- 5) Η κατανόηση των μη λεκτικών, παραγλωσσικών χαρακτηριστικών της γλωσσικής έκφρασης
- 6) Ο επαρκής χειρισμός του προφορικού και γραπτού λόγου

Οργάνωση του ΕΡΛ

- Εργαστηριακές ασκήσεις. Συστηματική εφαρμογή των θεωρητικών μοντέλων ανάλυσης που διδάσκονται στις διαφορετικές θεματικές ενότητες του ΕΡΛ.
- Ομάδες εργασίας, αυτόνομη διεκπεραίωση μικρών πιλοτικών ερευνών από τους φοιτητές,
- Προφορικές παρουσιάσεις εργασιών,
- Επιλεκτική υποστήριξη των μαθημάτων με τη χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών
- Ασκήσεις γραφής και ύφους.

Δραστηριότητες του ΕΡΛ

- Οργάνωση σεμιναριακών μαθημάτων από ειδικούς επιστήμονες
- Από το 1999, διαδικτυακή έκδοση του ηλεκτρονικού, περιοδικού *Lapsus Linguae* σε δύο γλώσσες (ελληνικά και αγγλικά) και με γενικότερο προσανατολισμό το πολιτιστικό ρεπορτάζ
- Διοργάνωση αγώνων αντιλογίας (debates) για επίκαιρα θέματα
- Προβολή οπτικού υλικού σχετικού με τα περιεχόμενα σπουδών του ΕΡΛ
- Διαλέξεις από ειδικούς, ημερίδες σχετικές με τα περιεχόμενα σπουδών του ΕΡΛ

Τρόπος Αξιολόγησης

Η επίδοση των φοιτητών αξιολογείται βάσει των εξής κριτηρίων:

- 1) Προφορικές Παρουσιάσεις
- 2) Γραπτή Εξέταση
- 3) Σύντομες Ασκήσεις και Εργασίες κατά την διάρκεια του Εξαμήνου
- 4) Ενεργός συμμετοχή στα εργαστηριακά και θεωρητικά μαθήματα του ΕΡΛ

Θεματικές Ενότητες ανά εξάμηνο

Ε΄ Εξάμηνο

Η Γλώσσα στα Μέσα

- Μέθοδοι ανάλυσης του λόγου των μέσων. Η «κριτική ανάλυση λόγου»

- Κείμενο, περικείμενο (context), συγκείμενο (cotext)
- Κειμενικά είδη στο λόγο των μέσων
- Γραπτός, προφορικός και ηλεκτρονικός λόγος
- Το φαινόμενο της μορφολογικής ποικιλίας στον δημοσιογραφικά λόγο

ΣΤ´ Εξάμηνο

Η Γοητευτική Πειθώ

- Τέχνη και τεχνικές της πειθούς. Απόπειρες ορισμού
- Λεκτική διαμάχη (debate). Ιστορικό, δομή, τεχνική
- Επιχείρημα και επαγωγικός συλλογισμός
- Τα γλωσσικά χαρακτηριστικά της γοητευτικής πειθούς στη γλώσσα της διαφήμισης
- Στρατηγικές εμπλοκής του αποδέκτη
- Η έννοια του Ύψους στο λόγο (Λογγίνος)

Ζ´ Εξάμηνο

Αφηγηματική Θεωρία και Πράξη

- Αφηγηματικός vs. μη αφηγηματικός τρόπος
- Ζητήματα μεθοδολογίας στην ανάλυση της αφήγησης
- Ο ορισμός του ελάχιστου αφηγήματος
- Αφηγηματικές ακολουθίες στο λόγο
- Τα σημάδια του «εσύ» ή ο δέκτης στην αφήγηση
- Η μορφολογία του παραμυθιού κατά τον V. Propp
- Πολυφωνικότητα και αφήγηση στην ειδησεογραφία
- Παραδειγματική ανάλυση αφηγηματικών κειμένων

Στο ΕΡΛ έχουν διδάξει και ποικιλοτρόπως συνεισφέρει μεταξύ άλλων και οι Μ. Κακριδή (Παν/ιο Αθηνών), Γ. Μικρός (ΙΕΛ), Α. Πρωτόπαπας (ΙΕΛ), Σ. Μοσχονάς (Παν/ιο Αθηνών), Δ. Σπαθάρas (Παν/ιο Αθηνών), Β. Λέκκα (Παν/ιο Αθηνών), Γ. Κατσούδα (Παν/ιο Αθηνών), Γ. Σκαρπέλος, Δ. Δημηρούλης, Σ. Ροζάνης, Δ. Ντούνας, Π. Κόκκορη (Πάντειο Παν/ιο).

Βιβλιογραφία

- Bell Allon, *The Language of News Media*. Oxford, Blackwell, 1991
- Charaudeau P. & D. Maingueneau (επιμ.) *Dictionnaire d'analyse du discours*, Paris: Éditions du Seuil, 2002
- Fairclough Norman, *Media Discourse*. London, Arnold, 1995
- Γούτσος Δ., Γεωργακοπούλου Α., *Κείμενο και Επικοινωνία*. Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα, 1999

- Halliday M.A.K. & R. Hasan, *Language, context and text: aspects of language in a social-semiotic perspective*, Oxford: Oxford University Press, 1989
- Κακαβούλια Μαρία, *Μελέτες για τον αφηγηματικό λόγο*, Αθήνα, Ψυχογιός 2003
- Lavoigne Yves, *Η γλώσσα των μέσων ενημέρωσης*, μτφ. Π. Πολίτης, Θεσσαλονίκη, Ίδρυμα Μαν. Τριανταφυλλίδη, 2004
- Λογγίνου Διονυσίου, *Περί Ψφους*, ερμ. έκδοση Μ.Ζ.Κοπιδάκης, Ηράκλειο, Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη, 1990
- Quintillian(1921-1933), *The Institutio Oratoria of Quintillian*. Translated by H.E. Butler, Loeb Classical Library. New York, G.P. Putnam's Sons
- Ricoeur Paul, *Η αφηγηματική λειτουργία*. Αθήνα, Καρδαμίτσα, 1990
- Tannen Deborah, *Talking Voices: Repetition, Dialogue and Imagery in Conversational Discourse*, Cambridge: Cambridge University Press, 1989
- Wodak Ruth (επιμ.), *Language, Power and Ideology*. Studies in Political Discourse. Amsterdam / Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 1989

V. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος ολοκληρώνεται σε 8 εξάμηνα. Από αυτά, τα 4 πρώτα εξάμηνα είναι κοινής κατεύθυνσης για όλους τους φοιτητές, ενώ από τα άλλα 4 που ακολουθούν, αυτοί μπορούν να επιλέξουν μία από τις τρεις κατευθύνσεις:

- α) Κατεύθυνση Πολιτισμού και Πολιτιστικής Διαχείρισης
- β). Κατεύθυνση Μέσων Επικοινωνίας.
- γ) Κατεύθυνση Διαφήμισης και Δημοσίων Σχέσεων.

Τα μαθήματα διακρίνονται σε υποχρεωτικά και επιλογής. Στην αρχή κάθε εξαμήνου οι φοιτητές πρέπει υποχρεωτικά να υποβάλουν δήλωση μαθημάτων –ανεξάρτητα εάν πρόκειται μόνο για υποχρεωτικά μαθήματα ή και για επιλογής– σε ημερομηνίες που ορίζονται από τη Γραμματεία του Τμήματος. Με τον τρόπο αυτό έχουν δικαίωμα να λάβουν μέρος στις εξετάσεις, οι οποίες διενεργούνται:

- α) τον Φεβρουάριο για τα μαθήματα του χειμερινού εξαμήνου και
- β) τον Ιούνιο για τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου.

Όποιος αποτύχει ή δεν προσέλθει στις εξετάσεις μπορεί να εξετασθεί σε μαθήματα, για τα οποία υπέβαλε δήλωση χειμερινού ή εαρινού εξαμήνου κατά την επαναληπτική περίοδο Σεπτεμβρίου. Οι φοιτητές μπορούν να μεταφέρουν μαθήματα, στα οποία απέτυχαν, σε επόμενα εξάμηνα ως εξής:

- Στο Γ' εξάμηνο μέχρι 3 μαθήματα από τα μαθήματα του Α' εξαμήνου.
- Στο Δ' εξάμηνο μέχρι 3 μαθήματα από τα μαθήματα του Β' εξαμήνου.
- Στο Ε' εξάμηνο μέχρι 3 μαθήματα από τα μαθήματα των Α'+ Γ' εξαμήνων.
- Στο ΣΤ' εξάμηνο μέχρι 3 μαθήματα από τα μαθήματα των Β'+Δ' εξαμήνων.
- Στο Ζ' εξάμηνο μέχρι 7 μαθήματα από τα μαθήματα των Α'+Γ'+Ε' εξαμήνων.
- Στο Η' εξάμηνο μέχρι 7 μαθήματα από τα μαθήματα των Β'+Δ'+Στ' εξαμήνων.

Οι φοιτητές ανακηρύσσονται πτυχιούχοι, εφόσον έχουν καλύψει 8 διδακτικά εξάμηνα, έχουν επιτύχει σε όλα τα προβλεπόμενα μαθήματα του προγράμματος σπουδών τους και έχουν καλύψει τον απαιτούμενο αριθμό διδακτικών μονάδων, ο οποίος αντιστοιχεί σε ανάλογες ώρες διδασκαλίας. Όσοι ολοκληρώνουν τις σπουδές τους θα πρέπει να έχουν συμπληρώσει 156 διδακτικές μονάδες, από τις οποίες 120 από

υποχρεωτικά μαθήματα και 36 από μαθήματα επιλογής. Σημειώνεται ότι τα υποχρεωτικά μαθήματα θεωρούνται μαθήματα κορμού και οι φοιτητές, για να πάρουν πτυχίο, πρέπει οπωσδήποτε να επιτύχουν σε αυτά, σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών τους. **Η παρουσία στα μαθήματα κρίνεται απαραίτητη και στα εργαστήρια είναι υποχρεωτική.**

Σημειώνεται επίσης ότι οι φοιτητές του Τμήματος δεν υποχρεούνται σε εξετάσεις ξένης γλώσσας από το Τμήμα Ξένων Γλωσσών του Πανεπιστημίου, γεγονός που ισχύει από την ίδρυση του Τμήματος το 1990, αφού για την εισαγωγή τους είναι απαραίτητη η επιτυχής εξέταση στο ειδικό αυτό μάθημα. Οι φοιτητές όλων των άλλων κατηγοριών που εγγράφονται στο Τμήμα, εκτός δηλ. εκείνων που προέρχονται από εισιτήριες εξετάσεις ή από μετεγγραφές, υποχρεούνται να δηλώσουν κατά την διάρκεια των σπουδών τους ένα τουλάχιστον μάθημα Αγγλικών, από τα προσφερόμενα στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος, στο οποίο και θα πρέπει να εξετασθούν επιτυχώς. Αυτό αποτελεί βασική προϋπόθεση για την λήψη πτυχίου.

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ**ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ**

	Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	ΔΜ
1	410001	Θεωρία της Επικοινωνίας Ι	3
2	410048	Η Τέχνη του Λόγου Ι	3
3	410005	Πολιτική Επιστήμη	3
4	410004	Δημιουργική Γραφή Ι	3
5	410099	Η/Υ-Εισαγωγή στην Πληροφορική	3

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ**ΜΑΘΗΜΑ ΚΟΡΜΟΥ – ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ**

	4410082	Η/Υ – Εισαγωγή στο Internet και στα Πολυμέσα	3
--	---------	--	---

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ [επιλέγονται 6]

	Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	ΔΜ
1	410032	Θεωρία της Επικοινωνίας ΙΙ	3
2	410038	Δημιουργική Γραφή ΙΙ	3
3	410114	Μέσα Επικοινωνίας Ι**	3
4	410101	Μέσα Επικοινωνίας ΙΙ	3
5	410075	Η Τέχνη του Λόγου ΙΙ	3
6	410117	Αρχές Λειτουργίας του Πολιτεύματος	3
7	410912	Αγγλικά της Επικοινωνίας	3
8	410217	Παγκοσμιοποίηση και Κουλτούρα των Μέσων Ι	3

* Το μάθημα θα διδαχτεί στο Β΄ εξάμηνο μόνο για το ακαδ. έτος 2005–2006, λόγω εκπαιδευτικής άδειας του διδάσκοντος κατά το χειμερινό εξάμηνο.

Γ ΄ Ε Ξ Α Μ Η Ν Ο**ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ [επιλέγονται 4]**

Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	ΔΜ
1 410028	Συγκριτική Ανάλυση Επικοινωνιακών Συστημάτων I	3
2 410116	Υλικός Πολιτισμός και Επικοινωνία I	3
3 410058	Εισαγωγή στην Ιστορία της Τέχνης	3
4 410227	Αρχές Marketing. Προϊόντα, Υπηρεσίες, Πολιτισμός	3
5 410167	Εισαγωγή στην Πολιτική Οικονομία	3
6 410228	Εισαγωγή στη Δημοσιογραφία	3
7 410027	Εισαγωγή στην Κοινωνική Θεωρία και Έρευνα*	3

ΕΠΙΛΟΓΗΣ [επιλέγονται 2]

1 410213	Νεότερη και Σύγχρονη Ευρωπαϊκή Ιστορία*	3
2 410913	Αγγλικά των ΜΜΕ	3
3 410195	Εισαγωγή στην Πολιτιστική Διαχείριση	3
4 410122	Εισαγωγή στον Κινηματογράφο	3
5 410218	Παγκοσμιοποίηση και Κουλτούρα των Μέσων II	3

Δ ΄ Ε Ξ Α Μ Η Ν Ο**ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ [επιλέγονται 4]**

Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	ΔΜ
1 410037	Συγκριτική Ανάλυση Επικοινωνιακών Συστημάτων II	3
2 410043	Πολιτιστική Πολιτική	3
3 410140	Στοιχεία Φιλοσοφίας	3
4 410036	Εισαγωγή στη Λογοτεχνία	3
5 410165	Ποσοτικές Μέθοδοι Επικοινωνιακής Έρευνας*	3
6 410219	Επικοινωνία και Γλώσσα	3
7 410216	Εισαγωγή στη Διαφήμιση & στις Δημόσιες Σχέσεις	3
8 410119	Υλικός Πολιτισμός και Επικοινωνία II	3

ΕΠΙΛΟΓΗΣ [επιλέγονται 2]

1 410154	Νεότερη και Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία *	3
2 410914	Αγγλικά του Πολιτισμού	3
3 410173	Νέα Μέσα Επικοινωνίας	3
4 410008	Ιστορία του Πολιτισμού	3

*Δεν θα διδαχθεί κατά το ακαδ. έτος 2005-2006.

Ε Ξ Α Μ Η Ν Ο

Κατεύθυνση: Πολιτισμός και Πολιτιστική Διαχείριση

ΜΑΘΗΜΑ ΚΟΡΜΟΥ – ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ

1	410233	Εργαστήριο Πολιτισμού Ι	3
2	410234	Εργαστήριο Πολιτισμού ΙΙ	3
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ [επιλέγονται 3]			
	Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	ΔΜ
1	410223	Ιστορία του Βιβλίου, της Γραφής και της Ανάγνωσης	3
2	410168	Εργαστήριο Ρητορικής και Λόγου Ι	3
3	410172	Αισθητική των Μέσων Ι	3
4	410084	Θεωρίες των Μέσων Ι	3
5	410220	Οπτικός Πολιτισμός	3
6	410221	Κουλτούρα, Μέσα και Πολιτισμός Ι	3
7	410190	Ιστορία της Τέχνης Ι	3
8	410249	Ποιοτικές Μέθοδοι Επικοινωνιακής Έρευνας (Ερωτηματο-λόγιο και Συνέντευξη)*	3
ΕΠΙΛΟΓΗΣ [επιλέγονται 2]			
1	410061	Μουσική και Επικοινωνία Ι (Σημασίες και σύμβολα του ήχου)	3
2	410127	Ιστορία των Μέσων Ι *	3
3	410935	Αγγλική Γραφή: Παραγωγή Κειμένου	3
4	410086	Πολιτική Οικονομία των Έντυπων και Οπτικοακουστικών Μέσων	3
5	410197	Εργαστήριο Εφαρμογών Πληροφορικής Ι	3
6	410214	Κανόνες Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας	3
7	410185	Πολιτική Επικοινωνία Ι	3
8	410224	Γυναίκα και Κινηματογράφος	3
9	410204	Κοινωνικά ζητήματα & επιχειρηματικές πρακτικές	3

*Δεν θα διδαχθεί κατά το ακαδ. έτος 2005-2006.

Ε ΄ Ε Ξ Α Μ Η Ν Ο**Κατεύθυνση: Μέσα Επικοινωνίας****ΜΑΘΗΜΑ ΚΟΡΜΟΥ – ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ**

1	410235	Εργαστήριο Δημοσιογραφίας Ι	3
2	410236	Εργαστήριο Δημοσιογραφίας ΙΙ	3
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ [επιλέγονται 3]			
	Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	ΔΜ
1	410168	Εργαστήριο Ρητορικής και Λόγου Ι	3
2	410084	Θεωρίες των Μέσων Ι	3
3	410086	Πολιτική Οικονομία των Έντυπων και Οπτικοακουστικών Μέσων	3
4	410127	Ιστορία των Μέσων Ι *	3
5	410185	Πολιτική Επικοινωνία Ι	3
6	410214	Κανόνες Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας	3
7	410249	Ποιοτικές Μέθοδοι Επικοινωνιακής Έρευνας (Ερωτηματολόγιο και Συνέντευξη)*	3
ΕΠΙΛΟΓΗΣ [επιλέγονται 2]			
1	410223	Ιστορία του Βιβλίου, της Γραφής και της Ανάγνωσης	3
2	410061	Μουσική και Επικοινωνία Ι (Σημασίες και σύμβολα του ήχου)	3
3	410935	Αγγλική Γραφή: Παραγωγή Κειμένου	3
4	410172	Αισθητική των Μέσων Ι	3
5	410197	Εργαστήριο Εφαρμογών Πληροφορικής Ι	3
6	410220	Οπτικός Πολιτισμός	3
7	410221	Κουλτούρα, Μέσα και Πολιτισμός Ι	3
8	400190	Ιστορία της Τέχνης Ι	3
9	410224	Γυναίκα και Κινηματογράφος	3
10	410204	Κοινωνικά ζητήματα & επιχειρηματικές πρακτικές	3

*Δεν θα διδαχθεί κατά το ακαδ. έτος 2005–2006.

Ε Ξ Α Μ Η Ν Ο

Κατεύθυνση: Διαφήμιση και Δημόσιες Σχέσεις

ΜΑΘΗΜΑ ΚΟΡΜΟΥ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ

410050	Εργαστήριο Διαφήμισης και Δημοσίων Σχέσεων Ι	6
--------	--	---

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ [επιλέγονται 3]

Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	ΔΜ
1 410204	Κοινωνικά ζητήματα & επιχειρηματικές πρακτικές	3
2 410935	Αγγλική Γραφή: Παραγωγή Κειμένου	3
3 410086	Πολιτική Οικονομία των Έντυπων και Οπτικοακου- στικών Μέσων	3
4 410172	Αισθητική των Μέσων Ι	3
5 410220	Οπτικός Πολιτισμός	3
6 410190	Ιστορία της Τέχνης Ι	3
7 410223	Ιστορία του Βιβλίου, της Γραφής και της Ανάγνωσης	3
8 410249	Ποιοτικές Μέθοδοι Επικοινωνιακής Έρευνας (Ερωτηματολόγιο και Συνέντευξη)*	3
ΕΠΙΛΟΓΗΣ [επιλέγονται 2]		
1 410061	Μουσική και Επικοινωνία Ι (Σημασίες και σύμβολα του ήχου)	3
2 410084	Θεωρίες των Μέσων Ι	3
3 410168	Εργαστήριο Ρητορικής και Λόγου Ι	3
4 410127	Ιστορία των Μέσων Ι *	3
5 410197	Εργαστήριο Εφαρμογών Πληροφορικής Ι	3
6 410250	Διαφήμιση/Marketing στο Διαδίκτυο	3
7 410221	Κουλτούρα, Μέσα και Πολιτισμός Ι	3
8 410185	Πολιτική Επικοινωνία Ι	3
9 410224	Γυναίκα και Κινηματογράφος	3
10 410250	Διαφήμιση / Marketing στο Διαδίκτυο	3

*Δεν θα διδαχθεί κατά το ακαδ. έτος 2005-2006.

Σ Τ Ξ Ε Ξ Α Μ Η Ν Ο

Κατεύθυνση: Πολιτισμός και Πολιτιστική Διαχείριση

ΜΑΘΗΜΑ ΚΟΡΜΟΥ – ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ

1	410237	Εργαστήριο Πολιτισμού ΙΙΙ	3
2	410238	Εργαστήριο Πολιτισμού ΙV	3
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ [επιλέγονται 3]			
	Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	ΔΜ
1	410199	Εργαστήριο Ρητορικής και Λόγου ΙΙ	3
2	410092	Ιστορία του Θεάτρου	3
3	410176	Αισθητική των Μέσων ΙΙ	3
4	410222	Κουλτούρα, Μέσα και Πολιτισμός ΙΙ	3
5	410187	Θεωρίες και Πρακτικές της Επικοινωνίας Ι	3
6	410192	Ιστορία της Τέχνης ΙΙ	3
7	410230	Διεθνείς Σχέσεις, Κράτος και Πολιτισμοί	3
8	410196	Στρατηγική Επιχειρήσεων και Οργανισμών Ι	3
ΕΠΙΛΟΓΗΣ [επιλέγονται 2]			
1	410130	Ιστορία των Μέσων ΙΙ *	3
2	410079	Θεωρίες των Μέσων ΙΙ	3
3	410201	Εργαστήριο Εφαρμογών Πληροφορικής ΙΙ	3
4	410103	Πολιτική Οικονομία του Διαδικτύου	3
5	410202	Οργάνωση και Διοίκηση	3
6	410150	Πολιτική Επικοινωνία ΙΙ	3
7	410225	Φύλο και Λογοτεχνία	3
8	410251	Εφαρμοσμένη Επικοινωνιακή Έρευνα: Δημοσκοπήσεις και Έρευνα Αγοράς*	3

*Δεν θα διδαχθεί κατά το ακαδ. έτος 2005–2006.

Σ Τ Ξ Ε Ξ Α Μ Η Ν Ο

Κατεύθυνση: Μέσα Επικοινωνίας

ΜΑΘΗΜΑ ΚΟΡΜΟΥ – ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ

410239	Εργαστήριο Δημοσιογραφίας ΙΙΙ	3
400240	Εργαστήριο Δημοσιογραφίας ΙV	3

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ [επιλέγονται 3]

	Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	ΔΜ
1	410079	Θεωρίες των Μέσων ΙΙ	3
2	410103	Πολιτική Οικονομία του Διαδικτύου	3
3	410130	Ιστορία των Μέσων ΙΙ *	3
4	410150	Πολιτική Επικοινωνία ΙΙ	3
5	410199	Εργαστήριο Ρητορικής και Λόγου ΙΙ	3
6	410187	Θεωρίες και Πρακτικές της Επικοινωνίας Ι	3
ΕΠΙΛΟΓΗΣ [επιλέγονται 2]			
1	410201	Εργαστήριο Εφαρμογών Πληροφορικής ΙΙ	3
2	410202	Οργάνωση και Διοίκηση	3
3	410176	Αισθητική των Μέσων ΙΙ	3
4	410222	Κουλτούρα, Μέσα και Πολιτισμός ΙΙ	3
5	410225	Φύλο και Λογοτεχνία	3
6	410192	Ιστορία της Τέχνης ΙΙ	3
7	410230	Διεθνείς Σχέσεις, Κράτος και Πολιτισμοί	3
8	410092	Ιστορία του Θεάτρου	3
9	410251	Εφαρμοσμένη Επικοινωνιακή Έρευνα: Δημοσκοπήσεις και Έρευνα Αγοράς*	3
10	410196	Στρατηγική Επιχειρήσεων και Οργανισμών Ι	3

*Δεν θα διδαχθεί κατά το ακαδ. έτος 2005–2006.

Σ Τ Ξ Ε Ξ Α Μ Η Ν Ο

Κατεύθυνση: Διαφήμιση και Δημόσιες Σχέσεις

ΜΑΘΗΜΑ ΚΟΡΜΟΥ – ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ

	410113 Εργαστήριο Διαφήμισης και Δημοσίων Σχέσεων ΙΙ	6
--	--	---

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ [επιλέγονται 3]

	Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	ΔΜ
1	410202	Οργάνωση και Διοίκηση	3
2	410103	Πολιτική Οικονομία του Διαδικτύου	3
3	410176	Αισθητική των Μέσων ΙΙ	3
4	410187	Θεωρίες και Πρακτικές της Επικοινωνίας Ι	3
5	410251	Εφαρμοσμένη Επικοινωνιακή Έρευνα: Δημοσκοπήσεις και Έρευνα Αγοράς*	3
6	410254	Διοίκηση Ολικής Ποιότητας [Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης]	3
7	410196	Στρατηγική Επιχειρήσεων και Οργανισμών Ι	3
ΕΠΙΛΟΓΗΣ [επιλέγονται 2]			
1	410079	Θεωρίες των Μέσων ΙΙ	3
2	410201	Εργαστήριο Εφαρμογών Πληροφορικής ΙΙ	3
3	410130	Ιστορία των Μέσων ΙΙ *	3
4	410199	Εργαστήριο Ρητορικής και Λόγου ΙΙ	3
5	410092	Ιστορία του Θεάτρου	3
6	410222	Κουλτούρα, Μέσα και Πολιτισμός ΙΙ	3
7	410150	Πολιτική Επικοινωνία ΙΙ	3
8	410225	Φύλο και Λογοτεχνία	3
9	410192	Ιστορία της Τέχνης ΙΙ	3
10	410230	Διεθνείς Σχέσεις, Κράτος και Πολιτισμοί	3

*Δεν θα διδαχθεί κατά το ακαδ. έτος 2005-2006.

Ζ ΄ Ε Ξ Α Μ Η Ν Ο**Κατεύθυνση: Πολιτισμός και Πολιτιστική Διαχείριση****ΜΑΘΗΜΑ ΚΟΡΜΟΥ – ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ**

1	410241	Εργαστήριο Πολιτισμού V	3
2	410242	Εργαστήριο Πολιτισμού VI	3
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ [επιλέγονται 3]			
	Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	ΔΜ
1	410091	Ιστορία του Κινηματογράφου I	3
2	410148	Εργαστήριο Ρητορικής και Λόγου III	3
3	410205	Εικόνα και Επικοινωνία	3
4	410186	Δίκαιο του Πολιτισμού	3
5	410231	Ειδικά Θέματα Διεθνούς Πολιτικής	3
6	410207	Στρατηγική Επιχειρήσεων και Οργανισμών II	3
ΕΠΙΛΟΓΗΣ [επιλέγονται 2]			
1	410206	Θεωρίες των Επιστημών	3
2	410149	Θεωρίες των Τεχνολογιών I	3
3	410115	Δίκαιο των Μέσων I: Δίκαιο του τύπου	3
4	410208	Επιχειρησιακή Ηθική και Υπευθυνότητα	3
5	410226	Φύλο και Διαφήμιση	3

Ζ ΄ Ε Ξ Α Μ Η Ν Ο**Κατεύθυνση: Μέσα Επικοινωνίας****ΜΑΘΗΜΑ ΚΟΡΜΟΥ – ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ**

1	410243	Εργαστήριο Δημοσιογραφίας V	3
2	410244	Εργαστήριο Δημοσιογραφίας VI	3
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ [επιλέγονται 3]			
	Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	ΔΜ
1	410149	Θεωρίες των Τεχνολογιών I	3
2	410115	Δίκαιο των Μέσων I	3
3	410148	Εργαστήριο Ρητορικής και Λόγου III	3
4	410231	Ειδικά Θέματα Διεθνούς Πολιτικής	3
5	410207	Στρατηγική Επιχειρήσεων και Οργανισμών II	3
6	410205	Εικόνα και Επικοινωνία	3
ΕΠΙΛΟΓΗΣ [επιλέγονται 2]			
1	410091	Ιστορία του Κινηματογράφου I	3
2	410208	Επιχειρησιακή Ηθική και Υπευθυνότητα	3
3	410206	Θεωρίες των Επιστημών	3
4	410186	Δίκαιο του Πολιτισμού	3
5	410226	Φύλο και Διαφήμιση	3

Ζ´ ΕΞΑΜΗΝΟ**Κατεύθυνση: Διαφήμιση και Δημόσιες Σχέσεις****ΜΑΘΗΜΑ ΚΟΡΜΟΥ – ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ**

400085 Εργαστήριο Διαφήμισης και Δημοσίων Σχέσεων III 6

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ [επιλέγονται 3]

	Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	ΔΜ
1	410207	Στρατηγική Επιχειρήσεων και Οργανισμών II	3
2	410208	Επιχειρησιακή Ηθική και Υπευθυνότητα	3
3	410205	Εικόνα και Επικοινωνία	3
4	410149	Θεωρίες των Τεχνολογιών I	3
5	410186	Δίκαιο του Πολιτισμού	3
6	410252	Διοίκηση ανθρωπίνων πόρων	3
ΕΠΙΛΟΓΗΣ [επιλέγονται 2]			
1	410115	Δίκαιο των Μέσων I	3
2	410231	Ειδικά θέματα Διεθνούς Πολιτικής	3
3	410148	Εργαστήριο Ρητορικής και Λόγου III	3
4	410091	Ιστορία του Κινηματογράφου I	3
5	410206	Θεωρίες των Επιστημών	3
6	410226	Φύλο και Διαφήμιση	3

Η´ ΕΞΑΜΗΝΟ**Κατεύθυνση: Πολιτισμός και Πολιτιστική Διαχείριση****ΜΑΘΗΜΑ ΚΟΡΜΟΥ – ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ**

1 410245 Εργαστήριο Πολιτισμού VII 3

2 410246 Εργαστήριο Πολιτισμού VIII 3

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ [επιλέγονται 3]

	Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	ΔΜ
1	410107	Ιστορία του Κινηματογράφου II	3
2	410232	Εξωτερική Πολιτική και ΜΜΕ	3
3	410209	Ψηφιακές Συλλογές και Πολιτιστικά Πολυμέσα	3
4	410210	Εικόνα και Πολιτισμός	3
5	410211	Οικονομία και Πολιτισμός	3
6	410212	Διαχείριση Αλλαγής Επιχειρήσεων και Οργανισμών	3
ΕΠΙΛΟΓΗΣ [επιλέγονται 2]			
1	410161	Θεωρίες των Τεχνολογιών II	3
2	410157	Ανάλυση Μηνύματος	3
3	410087	Δίκαιο των Μέσων II: Δίκαιο της Ραδιοτηλεόρασης	3
4	410179	Μουσική και Επικοινωνία II (Σύγχρονες κουλτούρες και υποκουλτούρες)	3
5	410139	Πτυχιακή Εργασία	6
6	410163	Πρακτική άσκηση	3
7	410253	Νέες καταναλωτικές τάσεις	3

Η Ή Ε Ξ Α Μ Η Ν Ο**Κατεύθυνση: Μέσα Επικοινωνίας****ΜΑΘΗΜΑ ΚΟΡΜΟΥ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ**

1	410247	Εργαστήριο Δημοσιογραφίας VII	3
2	410248	Εργαστήριο Δημοσιογραφίας VIII	3

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ [επιλέγονται 3]

	Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	ΔΜ
1	410161	Θεωρίες των Τεχνολογιών II	3
2	410087	Δίκαιο των Μέσων II	3
3	410157	Ανάλυση Μηνύματος	3
4	410212	Διαχείριση Αλλαγής Επιχειρήσεων και Οργανισμών	3
5	410232	Εξωτερική Πολιτική και ΜΜΕ	3
6	410210	Εικόνα και Πολιτισμός	3

ΕΠΙΛΟΓΗΣ [επιλέγονται 2]

1	410211	Οικονομία και Πολιτισμός	3
2	410107	Ιστορία του Κινηματογράφου II	3
3	410179	Μουσική και Επικοινωνία II (Σύγχρονες κουλτούρες και υποκουλτούρες)	3
4	410139	Πτυχιακή Εργασία	6
5	410163	Πρακτική άσκηση	3
6	410209	Ψηφιακές Συλλογές και Πολιτιστικά Πολυμέσα	3

Η Ή Ε Ξ Α Μ Η Ν Ο**Κατεύθυνση: Διαφήμιση και Δημόσιες Σχέσεις****ΜΑΘΗΜΑ ΚΟΡΜΟΥ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ**

	410102	Εργαστήριο Διαφήμισης και Δημοσίων Σχέσεων IV	6
--	--------	---	---

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ [επιλέγονται 3]

	Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	ΔΜ
1	410212	Διαχείριση Αλλαγής Επιχειρήσεων και Οργανισμών	3
2	410232	Εξωτερική Πολιτική και ΜΜΕ	3
3	410161	Θεωρίες των Τεχνολογιών II	3
4	410210	Εικόνα και Πολιτισμός	3
5	410253	Νέες καταναλωτικές τάσεις	3

ΕΠΙΛΟΓΗΣ [επιλέγονται 2]

1	410087	Δίκαιο των Μέσων II	3
2	410157	Ανάλυση Μηνύματος	3
4	410107	Ιστορία του Κινηματογράφου II	3
5	410211	Οικονομία και Πολιτισμός	3
6	410179	Μουσική και Επικοινωνία II (Σύγχρονες κουλτούρες και υποκουλτούρες)	3
7	410139	Πτυχιακή Εργασία	6

8	410163	Πρακτική άσκηση	3
9	410209	Ψηφιακές Συλλογές και Πολιτιστικά Πολυμέσα	3

VI. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ*

Α΄ Εξάμηνο

◆ ΘΕΩΡΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ Ι

Διδάσκων: Γιώργος Βέλτσος

Στο μάθημα αυτό η επικοινωνία εξετάζεται ως το διακύβευμα μιας κριτικής θεωρίας που απεμπλέκεται από το εννοιακό πλέγμα της φιλοσοφίας της συνείδησης. Η θεωρία της επικοινωνίας συνεπώς εξετάζει την επικοινωνιακή ορθολογικότητα που στοχεύει στη συμφωνία (consensus) και διαμορφώνει τον έλλογο πολίτη στα πλαίσια των σύγχρονων δυτικών κοινωνιών. Συγχρόνως όμως, η θεωρία της Επικοινωνίας προβάλλει ως επινόηση αυτού που η ίδια η γλώσσα υπόσχεται και συγχρόνως αθετεί και που η αναζήτησή του προϋποθέτει όχι τόσο την επικοινωνιακή αλληλόδραση, αλλά την ενδοϋποκειμενική εννόηση, η οποία ενισχύεται από τη ρητορική ως τέχνη, παρά από την επιστήμη.

Τη διαμάχη μεταξύ μιας κυριολεκτικής και μιας μεταφορικής επικοινωνίας, μιας εννόησης και μιας παρανόησης, θα πρέπει να θεωρήσουμε ως πεδίο στο οποίο ανάγονται τα στοιχεία που συνιστούν τη νεότερικότητά μας, καθώς και τη μετανεοτερική επανεγγραφή της. Θα πρέπει άλλωστε να ερευνήσουμε τις σχέσεις αλήθειας, γνώσης και εξουσίας που προκύπτουν όταν η επικοινωνία «προβληματοποιηθεί» πέραν των νομικών ή πολιτικών της εκφάνσεων.

◆ Η ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ Ι

Διδάσκων: Δημήτριος Δημηρούλης

Η ρητορική είναι η τέχνη της πειθούς, η τέχνη του λόγου που αποσκοπεί, κατά τον Αριστοτέλη, στην εξεύρεση όλων των απαραίτητων μέσων για την υποστήριξη μιας άποψης. Το μάθημα θα καλύπτει τις ακόλουθες θεματικές:

- α) Συστηματική ανάγνωση του Α΄βιβλίου της Ρητορικής του Αριστοτέλη.
- β) Σύντομη ιστορική ανασκόπηση της ρητορικής από την Αρχαία Ελλάδα έως σήμερα, με επίκεντρο την «αρχαία σοφιστική».

* Ακολουθείται η σειρά του Προγράμματος Σπουδών και τα Μαθήματα αναλύονται την πρώτη φορά που εμφανίζονται στο Πρόγραμμα, βλ. σελ. 48-61.

γ) Ανάλυση συγκεκριμένων ρητορικών τρόπων (μεταφορά, μετωνυμία, συνεκδοχή, ειρωνεία κλπ.), με παράλληλη ανάγνωση κειμένων από την παράδοση της ελληνικής γλώσσας (δοκίμιο, λογοτεχνία, επιστήμη).

Βιβλιογραφία

- Αριστοτέλης, *Ρητορική*.
- Γοργίας, *Ελένης Εγκώμιον*.
- Νίτσε, *Παραδόσεις Ρητορικής* (Πλέθρον, 2003).
- Kennedy G., *Ιστορία της Κλασικής Ρητορικής* (Παπαδήμας, 2000).

◆ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Διδάσκουσα: Μαριάννα Ψύλλα

Το μάθημα "Πολιτική Επιστήμη" στόχο έχει να εισάγει τους φοιτητές σε βασικές έννοιες που σχετίζονται με το πολιτικό φαινόμενο. Η εξοικείωση με το αντικείμενο της Πολιτικής αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την κριτική αντιμετώπιση της πολιτικής πράξης και του πολιτικού στοχασμού.

Σ' ένα πρώτο στάδιο εξετάζονται οι παράγοντες που συνθέτουν τον πολιτικό αγώνα, δηλαδή τα πλαίσια μέσα στα οποία λαμβάνει χώρα το εξουσιαστικό φαινόμενο. Έτσι δίνεται η δυνατότητα να εξετάσουμε τη στενή σχέση που υπάρχει ανάμεσα στην πολιτική και τις άλλες όψεις της κοινωνικής ζωής. Σ' ένα δεύτερο στάδιο αναλύονται οι ποικίλες μορφές διεξαγωγής του πολιτικού αγώνα, δηλαδή τα μέσα που έχει στη διάθεσή της η πολιτική. Δίνεται έτσι η δυνατότητα ανάλυσης των διαφόρων θεσμών της πολιτικής όπως είναι τα καθεστώτα, τα κόμματα, οι ομάδες πίεσης, τα μέσα μαζικής επικοινωνίας. Μια ιδιαίτερη αναφορά δίνεται τέλος στην πολιτική ως μια διαδικασία ενσωμάτωσης-ένταξης στο πολιτικό και ευρύτερα κοινωνικό πεδίο, που συμπληρώνει την έννοια και τη λειτουργία της πολιτικής ως μια διαδικασία αγώνα. Στα πλαίσια έτσι της ενσωμάτωσης εξετάζονται διάφορες μορφές πολιτικής και ευρύτερα κοινωνικής ενσωμάτωσης όπως η δημοκρατία, η κοινή γνώμη, η πολιτική απάθεια και συμμετοχή όπως και οι διαδικασίες διαμόρφωσης νοοτροπίας και ιδεολογίας.

Βιβλιογραφία

- M. Duverger, *Εισαγωγή στην Πολιτική*, Αθήνα, Παπαζήσης, 1979.
- Γ. Βλάχος, *Θεσμοί και Προβλήματα της Σύγχρονης Δημοκρατίας*, Μελέτες Αθήνα, Σάκκουλας, 1988.
- A. R. Ball, B. G. Peters, *Σύγχρονη Πολιτική και Διακυβέρνηση*, Αθήνα, Παπαζήσης, 2001.
- J. Lagroye, B. Francois, και F. Sawicki, *Sociologie Politique*, Presses de Sciences Po : Dalloz, Paris, 2002.

◆ **ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΓΡΑΦΗ Ι**

Διδάσκων: Ιωάννης Ανδρεάδης

Η αποδέσμευση από την επιφανειακή ανάγνωση των έργων και από κάθε συμβατικό και τυποποιημένο τρόπο γραφής και η ενθάρρυνση της δημιουργικής ανάγνωσης και γραφής, όπως τη βιώνει ο κάθε φοιτητής, είναι ο στόχος αυτού του μαθήματος, που έχει, ταυτόχρονα, θεωρητικό και πρακτικό χαρακτήρα. Παράλληλα επιχειρείται μια εμπειριστατωμένη γνωριμία με κορυφαία έργα λόγου, ελληνικά και ξένα, που προτείνονται ως πρότυπα γραφής, διότι:

α) Οποιος γράφει είναι ήδη αναγνώστης.

β) Η επαφή με τα μεγάλα έργα κινητοποιεί την κριτική στάση και ταυτοχρόνως πλουτίζει το γλωσσικό όργανο. Η επιμονή στην καίρια και αυθεντική έκφραση είναι η προβαθμίδα για κάθε άλλη μορφή γραφής, που θα ακολουθήσει στα επόμενα έτη.

◆ **Η/Υ – ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ**

Διδάσκων: Δημήτριος Ντούνας

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση με βασικές έννοιες της επιστήμης της Πληροφορικής και να αποκτήσουν οι φοιτητές του Τμήματος τις απαραίτητες γνώσεις και τις δεξιότητες εκείνες που θα τους βοηθήσουν να χρησιμοποιήσουν τα υπολογιστικά συστήματα στα υπόλοιπα μαθήματα και τις εργασίες τους.

Η παρακολούθηση των εργαστηρίων είναι υποχρεωτική και θεωρείται απολύτως αναγκαία για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Η εξέταση στο τέλος του εξαμήνου θα περιλαμβάνει θέματα που έχουν παρουσιασθεί στα εργαστήρια και περιέχονται στα βιβλία που θα διανεμηθούν. Η αξιολόγηση και η βαθμολόγηση στο τέλος του εξαμήνου θα βασίζεται στα εξής κριτήρια:

- α) Παρουσία & ενεργή παρακολούθηση όλων των μαθημάτων (10%)
- β) Εργαστηριακές ασκήσεις (10%)
- γ) Τελική εξέταση (80%)

Η διδασκόμενη ύλη θα περιλαμβάνει τις παρακάτω ενότητες:

- Εισαγωγή στους Η/Υ και την Πληροφορική: Κατανόηση των εφαρμογών και των επιπτώσεων της Πληροφορικής σε διάφορους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας - Βασικές έννοιες - Ιστορική ανασκόπηση των υπολογιστικών συστημάτων, εξέλιξη, ορολογία - Υλικό (hardware) - Λογισμικό (software) - Λειτουργικά Συστήματα - Πληροφορική και Εκπαίδευση.
- Εκμάθηση του λειτουργικού συστήματος WINDOWS: Γνωριμία & Διαμόρφωση των Windows - Χρήση των προγραμμάτων των Windows - Διαχείριση Αρχείων - Διαχείριση του Υπολογιστή.
- Επεξεργασία κειμένου με χρήση του Microsoft Word: Βασικές τεχνικές επεξεργασίας - μορφοποίησης εγγράφων και προηγμένες εφαρμογές.

- Εισαγωγή στο φύλλο εργασίας EXCEL: Δημιουργία – Επεξεργασία – Μορφοποίηση φύλλου εργασίας – Δημιουργία γραφημάτων & διαγραμμάτων.

Βιβλιογραφία

Θα διανεμηθούν τα βιβλία:

- Χρήστος Γουλτίδης. *Οδηγός Επιτυχίας για το Δίπλωμα ECDL 4. Τόμος Α΄*. Αθήνα: Κλειδάριθμος, 2η έκδοση, 2004
- Χρήστος Γουλτίδης. *Οδηγός Επιτυχίας για το Δίπλωμα ECDL 4. Τόμος Β΄*. Αθήνα: Κλειδάριθμος, 2η έκδοση, 2004

Άλλα βιβλία σχετικά με το μάθημα:

- Χρ. Κοίλιας, Στρ. Καλαφατούδης, κ.α.: *Εισαγωγή στην Πληροφορική και Χρήση Υπολογιστή*. Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.
- Κ. Αντωνακόπουλος, Νέστ. Ιωαννίδης, κ.α.: *Αυτοματισμός Γραφείου με το Ελληνικό Microsoft Office 2000*. Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.
- Σπύρος Παπαδάκης & Νίκος Χατζηπέρης: *Εισαγωγή στην Πληροφορική και τη χρήση υπολογιστή*. Αθήνα: Μεταίχμιο, 2002
- Ηλίας Λυπιτάκης: *Εισαγωγή στην Επιστήμη των Υπολογιστών*. Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, 2000
- Peter Norton: *Εισαγωγή στους Υπολογιστές*. Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Τζιόλα, 3η έκδοση 2000
- Joe Habraken: *Το πλήρες περιβάλλον του Microsoft Office 2000: 8 σε 1*. Αθήνα: Γκιούρδας
- *Microsoft Word 2000 Step by Step*. Αθήνα: Κλειδάριθμος

Β´ Εξάμηνο

◆ Η/Υ – ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ INTERNET ΚΑΙ ΣΤΑ ΠΟΛΥΜΕΣΑ

Διδάσκων: Δημήτριος Ντούνας

Εισαγωγή στη λειτουργία και τις δυνατότητες του διαδικτύου – παγκόσμιου ιστού:

- Ιστορικά στοιχεία – Η εξέλιξη του Internet
- Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο (e-mail)
- Εξοικείωση με τα προγράμματα πλοήγησης του παγκόσμιου ιστού (Internet Explorer-Mozilla Fire Fox-Netscape Navigator-Opera)
- Χρήση των βασικών υπηρεσιών που παρέχει ο παγκόσμιος ιστός ως μέσο επικοινωνίας και έρευνας για την αποτελεσματική αναζήτηση/ανεύρεση πληροφοριών (μεταφορά δεδομένων, μηχανές αναζήτησης, μεταμηχανές αναζήτησης, δικτυακές πύλες, ταχυδρομικές λίστες, ομάδες νέων, κ.α.)
- Internet & MME
- Πολυμέσα στο Διαδίκτυο – χρήση πολυμέσων στην εκπαίδευση
- Σχεδιασμός/κατασκευή ιστοσελίδων
- Βιβλιογραφικές και ερευνητικές τεχνικές

Η παρακολούθηση των εργαστηρίων είναι υποχρεωτική και θεωρείται απολύτως αναγκαία για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Η εξέταση στο τέλος του εξαμήνου θα περιλαμβάνει θέματα που έχουν παρουσιασθεί στα εργαστήρια και περιέχονται στα βιβλία που θα διανεμηθούν. Η αξιολόγηση και η βαθμολόγηση στο τέλος του εξαμήνου θα βασίζεται στα εξής κριτήρια:

- α) Παρουσία & ενεργή παρακολούθηση όλων των μαθημάτων (10%)
- β) Εργαστηριακές ασκήσεις – Δημιουργία ιστοσελίδας (20%)
- γ) Τελική εξέταση (70%)

Βιβλιογραφία

Θα διανεμηθούν τα βιβλία:

- Ned Snell. *Μάθετε το Ελληνικό Internet σε 24 ώρες*. Αθήνα: Μ. Γκιούρδας.
- Keith Howard & John A. Sharp. *Η Επιστημονική Μελέτη: Οδηγός Σχεδιασμού και Διαχείρισης Πανεπιστημιακών Ερευνητικών Εργασιών*. Αθήνα: Gutenberg.

Άλλα βιβλία σχετικά με το μάθημα:

- Roger Cadenhead. *Οπτικός Οδηγός του Ελληνικού Internet*. Αθήνα: Β.

Γκιούρδας Εκδοτική.

- Kathy Ivens. *Έξυπνα και γρήγορα Internet*. Αθήνα: Κλειδάριθμος, 2003.
- Joe Kraynak. *Internet 6 σε 1*. Β. Γκιούρδας Εκδοτική.
- Tim Berners Lee & Mark Fischetti. *Υφθινοντας τον Π@γκόσμιο Ιστό*. Αθήνα: Εκδόσεις Γκοβόστη, 2002
- F.T. Hofstetter: *Internet Literacy*. Irwin/McGraw-Hill, 1998.
- *Inside the World Wide Web*. New Riders.

◆ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΙΙ

Διδάσκων: Γιώργος Βέλτσος

Συστηματική ανάγνωση και ανάλυση βασικών κειμένων. Παράλληλα, θεωρητική και επιστημολογική υποστήριξη τους, ώστε η ανάγνωση να λειτουργεί ως τρόπος που αξιώνει αφενός τη ρητορική προσέγγιση της γραφής και αφετέρου ανιχνεύει τη γενεαλογία της εν σχέσει προς τα πολιτισμικά συμφραζόμενα, έτσι η θεωρία της Επικοινωνίας συνιστά μια ιδιότυπη θεωρία της ανάγνωσης και της γραφής, μια «γραμματο*λογία».

Βιβλιογραφία

- Βέλτσος Γ., *Autodafé*, Αθήνα, Πλέθρον, 1993.
- Blanchot M., *Ο Χώρος της Λογοτεχνίας*, Αθήνα, Εξάντας, 1970.

◆ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΓΡΑΦΗ ΙΙ

Διδάσκων: Ιωάννης Ανδρεάδης

Η αποδέσμευση από την επιφανειακή ανάγνωση των έργων και από κάθε συμβατικό και τυποποιημένο τρόπο γραφής και η ενθάρρυνση της δημιουργικής ανάγνωσης και γραφής, όπως τη βιώνει ο κάθε φοιτητής, είναι ο στόχος αυτού του μαθήματος, που έχει, ταυτόχρονα, θεωρητικό και πρακτικό χαρακτήρα. Παράλληλα επιχειρείται μια εμπειριστατωμένη γνωριμία με κορυφαία έργα λόγου, ελληνικά και ξένα, που προτείνονται ως πρότυπα γραφής, διότι:

α) Οποιος γράφει είναι ήδη αναγνώστης.

β) Η επαφή με τα μεγάλα έργα κινητοποιεί την κριτική στάση και ταυτοχρόνως πλουτίζει το γλωσσικό όργανο. Η επιμονή στην καίρια και αυθεντική έκφραση είναι η προβαθμίδα για κάθε άλλη μορφή γραφής, που θα ακολουθήσει στα επόμενα έτη.

◆ ΜΕΣΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ Ι

Διδάσκων: Δημήτρης Ψυχογιός

Το μάθημα περιλαμβάνει παρουσίαση των βασικών χαρακτηριστικών της επικοινωνιακής διαδικασίας, προσδιορισμό θεμελιωδών εννοιών της επικοινωνιακής θεωρίας και παρουσίαση των μέσων επικοινωνίας

που στηρίζονται κυρίως στη γραφή, με ιδιαίτερη έμφαση στα ελληνικά μέσα.

- Τι είναι τα μέσα επικοινωνίας
- Τα συστήματα γραφής
- Οι επιγραφές
- Τα βιβλία
- Οι εφημερίδες
- Τα περιοδικά

◆ ΜΕΣΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΙΙ

Διδάσκων: Δημήτρης Ψυχογιός

Στο μάθημα παρουσιάζεται η ιστορική εξέλιξη και η σημερινή κατάσταση των οπτικοακουστικών μέσων επικοινωνίας (κινηματογράφου, δισκογραφίας, ραδιοφωνίας, τηλεόρασης) και των ηλεκτρονικών μέσων που στηρίζονται στη γραφή (υπολογιστές, δίκτυα). Εκτός από την παρακολούθηση των παραδόσεων, οι φοιτητές θα έχουν την υποχρέωση να ετοιμάσουν εργασία με θέμα κάποιο μέσο (ραδιοφωνικό ή τηλεοπτικό σταθμό, δικτυακό τόπο) με βάση υπόδειγμα που θα τους δοθεί. Για μελέτη θα δοθούν σημειώσεις που θα αναρτηθούν στον δικτυακό τόπο του διδάσκοντος.

◆ Η ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ ΙΙ

Διδάσκων: Δημήτριος Δημηρούλης

Μεθοδική ενασχόληση με την έννοια και την πρακτική του «επιχειρήματος». Το μάθημα θα καλύπτει τις ακόλουθες θεματικές:

- α) Συστηματική ανάγνωση των Β΄ και Γ΄ Βιβλίων της Ρητορικής του Αριστοτέλη.
- β) Ασκήσεις γραφής με έμφαση στο «επιχείρημα» και ασκήσεις ρητορικής ανάλυσης / ανάγνωσης κειμένων.
- γ) Συσχετισμός με τα σημερινά δεδομένα χρήσης του λόγου στα μέσα μαζικής επικοινωνίας..

Βιβλιογραφία

- Ricoeur Paul, *Η Ζωντανή Μεταφορά* (Κριτική, 1998).
- *Γραφή και Ανάγνωση – Συλλογικό Έργο* (Νήσος, 2001).
- Μπασάκος Π., *Επιχείρημα και Κρίση* (Νήσος, 1999).
- Dixon P., *Rhetoric* (Methuen, 1971).

◆ ΑΡΧΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΟΣ

Διδάσκουσα: Ιωάννα Κική

Η δομή, οργάνωση και λειτουργία του δημοκρατικού κοινοβουλευτικού μας πολιτεύματος αποτελούν το αντικείμενο μελέτης αυτού του μαθήματος. Οι θεμελιώδεις αρχές και οργανωτικές

βάσεις του πολιτεύματος εξετάζονται υπό το πρίσμα των διατάξεων του ισχύοντος ελληνικού συντάγματος του 2001, ενώ γίνονται σύντομες αναφορές στην ελληνική συνταγματική ιστορία και την πολιτική πραγματικότητα, για την ανάλυση της θεσμικής οργάνωσης του πολιτικού μας συστήματος. Η έννοια και οι διακρίσεις των συνταγμάτων, η αυξημένη τυπική ισχύς του συντάγματος, η δεσμευτικότητα των κανόνων του, η μορφή του πολιτεύματος, οι πηγές του συντάγματος και του συνταγματικού δικαίου αποτελούν τα ειδικότερα θέματα, τα οποία θα εξετασθούν κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.

Βιβλιογραφία

- Π. Αγαλλοπούλου, *Βασικές έννοιες αστικού δικαίου*, Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα, 1997.
- Ν. Αλιβιζάτος, *Εισαγωγή στην ελληνική συνταγματική ιστορία*, Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα, 1981.
- Ε. Βενιζέλος, *Μαθήματα συνταγματικού δικαίου*, Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη, 1991.
- Κ. Μαυριάς – Α. Παντελής, *Συνταγματικά κείμενα ελληνικά και ξένα*, Α. Σάκκουλας, Αθήνα, 1990.
- Δ. Τσάτσος, *Συνταγματικό δίκαιο. Θεωρητικό θεμέλιο*, Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα, 1994.

◆ ΑΓΓΛΙΚΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Διδάσκουσα: Πατρίσια Κόκκορη

Εισαγωγή στη φύση της επικοινωνίας και των ιδιαιτεροτήτων των μέσων της. Στόχος του μαθήματος είναι να βοηθήσει τον φοιτητή να εξοικειωθεί με το λεξιλόγιο της επαγγελματικής του ειδίκευσης και να αντιληφθεί τις πολλαπλές χρήσεις της αγγλικής γλώσσας σε όλους τους τομείς (πολιτική, διπλωματία, πολιτισμό κτλ.). Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στην αγγλική ορολογία της έντυπης δημοσιογραφίας καθώς και στον ειδησεογραφικό λόγο, στον οποίο βασίζονται οι ασκήσεις γραμματικής και συντακτικού. Η θεωρητική προσέγγιση του μαθήματος εστιάζεται σε τρόπους ρητορικής και ύφους στο κάθε είδος: ρεπορτάζ, κύριο άρθρο, συνέντευξη, διαφήμιση, κριτική τεχνών, κ.ά. Επειδή το μάθημα περιλαμβάνει δραστηριότητες εμπέδωσης και εξάσκησης του γραπτού και προφορικού λόγου, η τακτική συμμετοχή συνιστά το 20% της συνολικής βαθμολογίας.

Βιβλιογραφία

- Lauren Kessler & Duncan McDonald, *A Media Writer's Guide to Grammar and Style*. Belmont, Wadsworth, 2000 (5η έκδοση).

◆ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ Ι

Υπεύθυνος μαθήματος: Δ. Δημηρούλης

Στο μάθημα αυτό επιχειρείται η ερμηνευτική της έννοιας και του ρόλου του έθνους-κράτους κάτω από την αναδυόμενη διαδικασία της παγκοσμιοποίησης. Εξετάζονται οι δομές της πολυκεντρικής κοινωνίας και ο ρόλος που διαδραματίζει η κουλτούρα των Μέσων στην παγκοσμιοποιημένη κατάσταση των σύγχρονων κοινωνιών.

Γ' Εξάμηνο

◆ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ Ι

Διδάσκουσα: Περσεφόνη Ζέρη

Στη σημερινή εποχή της ψηφιοποίησης, της διανομής νοημοσύνης στα τεχνολογικά δίκτυα και της διαδραστικότητας σημειώνεται μια ριζική αλλαγή των ραδιοτηλεοπτικών συστημάτων. Ενώ μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του ογδόντα επικρατούσε το δημόσιο ραδιοτηλεοπτικό μοντέλο οργάνωσης σε συνδυασμό με το ραδιοτηλεοπτικό μοντέλο της αγοράς, σήμερα αρχίζει να αναπτύσσεται ένα πολυ-πολικό σύστημα οργάνωσης της ραδιοτηλεοπτικής επικοινωνίας. Τα θέματα που βρίσκονται στο επίκεντρο του μαθήματος αναφέρονται στα εξής: την αρχιτεκτονική των νέων ραδιοτηλεοπτικών δικτύων, τα μοντέλα οργάνωσης, τα επικοινωνιακά πρότυπα και την δυναμική των τεχνολογικών καινοτομιών στη ραδιοτηλεόραση, την σχέση παραγωγών προγράμματος, ραδιοτηλεοπτικών μέσων, επικοινωνιακών δικτύων, δεκτών, χρηστών, τα ρυθμιστικά εργαλεία που διαμορφώνονται για τη διασφάλιση της ποικιλίας του προγράμματος, των καινοτομιών και της πρόσβασης των δεκτών σε ένα ευρύ φάσμα πληροφοριών.

Βιβλιογραφία

- Π. Ζέρη, *Ιδιωτική ραδιοτηλεόραση. Το παράδειγμα των Η.Π.Α.*, Αθήνα, 1990.
- Νίκολας Νεγρεπόντε, *Ο Ψηφιακός Κόσμος*, Καστανιώτης 1996
- Paul Virilio, *Η πληροφοριακή βόμβα*, Νησίδες 2000
- Στ. Παπαθανασόπουλος (επιμ.), *Επικοινωνία και Κοινωνία από τον εικοστό στον εικοστό πρώτο αιώνα*, Αθήνα 2000

◆ ΥΛΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ Ι: ΜΕΤΑ-ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ

Διδάσκων: Δημήτριος Ποταμιάνος

Ο δοκιμιογράφος Robert Wright στο βιβλίο του Nonzero (2000) υποστηρίζει: «Η ανθρώπινη ιστορία μάς καλεί να παίξουμε όλο και περισσότερα, όλο και πιο ανοιχτά και όλο και πιο περίπλοκα παιχνίδια σταθερού (μη μηδενικού) αθροίσματος». Ο κινηματογραφιστής Richard Linklater στην ταινία του *Waking Life* (2002) υπερθεματίζει: «Οι εκδηλώσεις της παλιάς εξέλιξης ήταν οι κοινωνικές προσαρμογές, ο παρασιτισμός, η κυριαρχία, η ηθική, ο πόλεμος. Η έμφαση φεύγει τώρα απ' όλα αυτά... Το νέο εξελικτικό πρότυπο αναδεικνύει τα ανθρώπινα γνωρίσματα της αλήθειας, της αφοσίωσης και της πιστότητας, της δικαιοσύνης και της ελευθερίας». Εις πέισμα των συνεχιζόμενων συγκρούσεων και αιματοχυσιών σε διάφορα «μέτωπα» του πλανήτη, τα πρότυπα της ανταλλαγής και της αμοιβαιότητας που επέτρεψαν την ιδιόζουσα πολιτισμική εξέλιξη του

ανθρώπου κερδίζουν στις μέρες μας ολοένα και περισσότερο έδαφος. Ποιά η προέλευση και ποιό το μέλλον τους, ιδού τα δύο βασικά ερωτήματα που θέτει και επιχειρεί να διαλευκάνει το μάθημα – στηριζόμενο σε μία διεπιστημονική θεώρηση με διδάγματα από τη βιολογία και την ηθολογία, την οικονομία, την ψυχολογία και την ανθρωπολογία. Εντοπίζεται ένα νέο κομβικό σημείο στην αναπτυξιακή πορεία της «εταιρείας των ξένων» που είναι η ανθρώπινη κοινότητα, σηματοδομένη από καταβολής κόσμου με την τάση προς τη διεύρυνση και τη δικτύωση. Ο Alexis de Tocqueville, διαπιστώνοντας στα μέσα του 19ου αιώνα την ανέκκλητη πορεία της ανθρωπότητας προς την ισότητα, αγωνιούσε για το μέλλον της ελευθερίας στα υπό διαμόρφωση συγκεντρωτικά δημοκρατικά καθεστάτα. Όσα και αν λέγονται για την δήθεν επικράτηση του μοντέλου διακυβέρνησης υπό τον «μεγάλο αδελφό», ζούμε αδιαμφισβήτητα στις μέρες μας το τέλος του «κεντρικού ελέγχου». Τι θα σημάνει άραγε αυτό: είμαστε όντως οι «τελευταίοι βάρβαροι» ή μήπως μια νέα βαρβαρότητα είναι προ των πυλών;

Βιβλιογραφία

- Eric Anderson, *Ο Επίκουρος στον 21ο αιώνα*. Θύραθεν 2002
- Δημήτρης Ποταμιάνος, *Στον Κήπο*. Καστανιώτης 1996
- Alexis de Tocqueville, *Η δημοκρατία στην Αμερική*. Στοχαστής
- Robert Frank, *Τα πάθη της λογικής*. Καστανιώτης 1999
- Matt Ridley, *Nature via Nurture*, Harper Collins 2003
- Paul Seabright, *The Company of Strangers*. Princeton University Press 2004
- Δημήτρης Ποταμιάνος, *Ενικός - Πληθυντικός*. Καστανιώτης 2001

Ταινιοθήκη

- Richard Linklater, *Waking Life*
- Charlie Kaufman, *Adaptation*
- Denys Arcand, *Les invasions barbares*

◆ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Διδάσκουσα: Ευτυχία Φουντουλάκη

Κύριος σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση του ματιού με μια πολλαπλή «ανάγνωση» του έργου τέχνης, καθώς και η καλλιέργεια και η εξάσκηση του βλέμματος. Αναλύεται η αισθητική θεωρία της υποδοχής που χρησιμοποιείται ως μέσον προσέγγισης του έργου τέχνης.

Οι μορφολογικές αναλύσεις (απόδοση του χώρου και της ανθρώπινης μορφής, ο χειρισμός του φωτός και του χρώματος, οι άξονες της σύνθεσης, κτλ.) αποσκοπούν στην αποκρυπτογράφηση των εικαστικών κωδίκων, στην κατανόηση των τεχνοτροπιών, καθώς και στην εξοικείωση με την ιστορικοτεχνική ορολογία. Η μορφολογία

προσεγγίζεται επίσης ως αποτύπωση της θεώρησης και αντίληψης του κόσμου.

Η μοντέρνα τέχνη εξετάζεται ως συνέχιση και ανανέωση της παράδοσης. Κατά τις προσεγγίσεις της μοντέρνας τέχνης τίθενται ορισμένα ερωτήματα, τα οποία είναι σήμερα όσο ποτέ επίκαιρα. Το τέλος του 20ου αιώνα υπαγορεύει μια ερμηνευτική και κατά συνέπεια μορφολογική επανεξέταση της γέννησης και της πορείας της μοντέρνας τέχνης.

Βασικό ερώτημα γύρω από το οποίο θα στραφεί η ανάλυση είναι το εάν και κατά πόσον η μοντέρνα τέχνη ανέτρεψε τους παραδοσιακούς εικαστικούς κώδικες, ή εάν η θέση αυτή στηρίζεται σε έναν από τους μύθους της ιδεολογίας του μοντερνισμού.

Τα ερωτήματα αυτά μας οδηγούν στην εξέταση και τη διαπραγμάτευση των καλλιτεχνικών κινημάτων του 19ου αιώνα.

Βιβλιογραφία

- E.H. Gombrich, *Χρονικό της Τέχνης*, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, Αθήνα, 1994.
- Hans Robert Jauss, *Η θεωρία της πρόσληψης*, Βιβλιοπωλείον της «Εστίας», Αθήνα, 1995.
- Giulio Carlo Argan, *Ιστορία της Μοντέρνας Τέχνης*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 1998.
- Hugh Honour, *Neo-classicism*, Penguin Books, London, 1991.
- Mario Praz, *The Romantic Agony*, Oxford University Press, 1970.
- Έφη Φουντουλάκη, *Επαναφορά στον Greco*, «Βικελαία Βιβλιοθήκη» Δήμου Ηρακλείου, 1998.

◆ ΑΡΧΕΣ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ: ΠΡΟΪΟΝΤΑ, ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Διδάσκων: Γεώργιος Μιχαήλ Κλήμης

Η λειτουργία του Μάρκετινγκ βρίσκεται στο κέντρο κάθε επιχείρησης ή οργανισμού. Ιδιαίτερα στα πολιτιστικά προϊόντα / υπηρεσίες, όπου η ποιότητα δεν είναι γνωστή ακόμα και έπειτα από την κατανάλωση τους, το μάρκετινγκ παίζει καθοριστικό ρόλο στην επιλογή του καταναλωτή. Συνδυάζοντας καινούργιες θεωρήσεις αλλά και κλασσικές, ο φοιτητής παίρνει τις απαραίτητες γνώσεις και τα εργαλεία για να μπορέσει να πάρει αποφάσεις που αφορούν την λειτουργία της επιχείρησης / οργανισμού όσον αφορά ειδικά πολιτιστικά προϊόντα και υπηρεσίες.

Βιβλιογραφία

- Kotler P., Armstrong G., Saunders J. & V. Wong, *Αρχές του Μάρκετινγκ*, 2^η Ευρωπαϊκή Έκδοση, Εκδόσεις Κλειδάριθμος: Αθήνα, 2001
- McDonald, M., *Σχέδια Μάρκετινγκ*, Εκδόσεις Κλειδάριθμος, Αθήνα, 2001

- Kotler N. & P. Kotler, *Museum Strategy and Marketing: Designing Missions, Building Audiences, generating Revenue and Resources*, Jossey – Bass, USA, 1998
- Kotler P & J. Scheff (1997), *Standing Room Only: Strategies for Marketing the Performing Arts*, HBS Press, Boston, 1997

◆ **ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ**

Διδάσκων: Νικόλαος Λέανδρος

Βασική επιδίωξη του μαθήματος είναι να βοηθήσει στην κατανόηση των σημαντικότερων οικονομικών νόμων της καπιταλιστικής οικονομίας και να εξετάσει ορισμένα ζωτικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι σύγχρονες οικονομίες, όπως είναι η οικονομική ανάπτυξη, η ανεργία, ο πληθωρισμός, κλπ. Αρχικά, επιχειρείται μια σύντομη ανασκόπηση της εξέλιξης των οικονομικών θεωριών και αναφορά στις βασικές απόψεις των οικονομολόγων της κλασικής σχολής, του Marx, του Keynes, των κυριότερων εκπροσώπων της νεοκλασικής σχολής και του νεοφιλελευθερισμού. Οι διαφορετικές προσεγγίσεις και προτάσεις πολιτικής αναδεικνύονται κατά τρόπο σαφέστερο μέσω της εξέτασης των προβλημάτων της οικονομικής ανάπτυξης, του ρόλου του κράτους στη σύγχρονη οικονομία και των προτεινόμενων μέτρων για την αντιμετώπιση του πληθωρισμού και της ανεργίας. Τέλος, θα μας απασχολήσουν: η έννοια της αγοράς και η διαδικασία σχηματισμού των τιμών σε συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού και μονοπωλίου.

Βιβλιογραφία

- Α. Δαμασκηνίδη, *Εισαγωγή στην Οικονομική Επιστήμη*, Τόμοι 1 και 2, Θεσσαλονίκη, University Studio Press, 1998.
- J. K. Galbraith, *Μια σφαιρική άποψη για την οικονομία*, Παπαζήσης, 2001.
- Θ. Γεωργακόπουλου, Θ. Λιανού, Θ. Μπένου, Γ. Τσεκούρα, Μ. Χατζηπροκοπίου και Γ. Χρήστου, *Εισαγωγή στην Πολιτική Οικονομία*, Αθήνα, Εκδόσεις Ε. Μπένου, 1995.

◆ **ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑ I & II**

Διδάσκων: Νικόλαος Μπακουνάκης

Εισαγωγή στον πολιτισμό της εφημερίδας, από τα μέσα του 18ου αιώνα έως τις μέρες μας. Δομή και οργάνωση της εφημερίδας. Δομή και οργάνωση των ηλεκτρονικών μέσων ενημέρωσης Τι κάνει ο δημοσιογράφος. Δημοσιογραφική διαπραγμάτευση. Δημοσιογραφικές δεξιότητες. Δημοσιογραφία και γραφή. Δημοσιογραφία και μυθιστόρημα. Οι μεγάλες αφηγήσεις ή το μεγάλο ρεπορτάζ. Ο γύρος του κόσμου σε 80 τίτλους (τα βασικά συστήματα τύπου στον κόσμο). Δημοσιογραφία και νέες τεχνολογίες. Δημοσιογραφία και εξουσία ή

οι νέες υπερταξικές ελίτ. Η πρακτική πλευρά της δημοσιογραφικής δεοντολογίας. Πολιτική και τύπος. Εξουσία και τύπος.

Βιβλιογραφία

- Bill Kovach, Tom Rosenstiel, *Εισαγωγή στη Δημοσιογραφία (The elements of Journalism)*, Μετάφραση Ερρίκος Μπαρτζινόπουλος, Επίμετρο Νίκος Μπακουνάκης, Εκδόσεις Καστανιώτη, 2004.
- Vilem Flusser, *Η γραφή*, Μετάφραση Γιώργος Ηλιόπουλος, Επίμετρο Διονύσης Καββαθάς, Εκδόσεις Ποταμός, 2004
- Geraldine Muhlmann, *Du journalisme en democratie*, Εκδόσεις Payot, 2004.

◆ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ

Υπεύθυνος μαθήματος: Δ. Δημηρούλης

Το μάθημα αποσκοπεί στην ενθάρρυνση και προαγωγή μιας κοινωνιολογικής κατανόησης των επικοινωνιακών θεσμών, πρακτικών και φαινομένων.

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η εισαγωγή στη θεωρητική και μεθοδολογική εξέλιξη των ερευνητικών παραδόσεων και «σχολών» της κοινωνιολογικής έρευνας, με στόχο την εξοικείωση των φοιτητών/τριών με κεντρικά ζητήματα και έννοιες της κοινωνικής θεωρίας και έρευνας έτσι ώστε να είναι σε θέση να αντιληφθούν τη συμβολή της στη διαμόρφωση των σπουδών επικοινωνίας.

◆ ΑΓΓΛΙΚΑ ΤΩΝ ΜΜΕ

Διδάσκουσα: Πατρίσια Κόκκορη

Εισαγωγή στους κώδικες των ηλεκτρονικών μέσων και τις επικοινωνιακές συμβάσεις των τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών προγραμμάτων ειδησεογραφίας, ντοκιμαντέρ, διαφήμισης, σενάρια τηλεοπτικής παραγωγής και κινηματογράφου καθώς και της computer-based multimedia αφήγησης. Η ανάλυση της ρητορικής των κυρίαρχων ειδών θα εστιάσει κυρίως στην σημειωτική προσέγγιση. Περιλαμβάνονται προφορικές και γραπτές εργασίες ανάλυσης της επικοινωνιακής λειτουργίας των διαφόρων μέσων, καθώς και οπτικοακουστικές ασκήσεις για την ευρύτερη γλωσσική κατάρτιση των φοιτητών στην χρήση της αγγλικής. Επειδή το μάθημα περιλαμβάνει δραστηριότητες εμπέδωσης και εξάσκησης του προφορικού και γραπτού λόγου, η ενεργός συμμετοχή των φοιτητών συνιστά το 20% της συνολικής βαθμολογίας.

Βιβλιογραφία

- Gary Thompson, *Rhetoric Through Media*. Boston, Allyn and Bacon, 1997.
- J. Harris (ed.), *Media Journal: Reading and Writing about Popular Culture*. Boston, Allyn and Bacon, 1999.

- Gill Branston & Roy Stafford, *The Media Student's Book*, London, Routledge, 2000.

◆ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Διδάσκων: Κωνσταντίνος Δάλλας

Το μάθημα αυτό αποτελεί εισαγωγή στις βασικές έννοιες, τους σκοπούς και τις μεθόδους οργάνωσης και διοίκησης (μάνατζμεντ) και στην εφαρμογή τους στον τομέα της πολιτιστικής διαχείρισης. Στη θεματολογία του μαθήματος περιλαμβάνεται η ιστορική συγκρότηση και η σημερινή πραγματικότητα του πολιτιστικού τομέα στη χώρα μας, ο ρόλος και οι δεξιότητες του πολιτιστικού στελέχους, οι διαφορετικές προσεγγίσεις της επιστήμης του μάνατζμεντ στην οργάνωση και διοίκηση πολιτιστικών μονάδων, το περιβάλλον και οι μορφές οργάνωσης των πολιτιστικών οργανισμών, ο στρατηγικός σχεδιασμός και η λήψη αποφάσεων, η αποστολή, οι αντικειμενικοί και λειτουργικοί στόχοι των πολιτιστικών οργανισμών, ο προγραμματισμός και η διοίκηση έργων, η ανάπτυξη κοινού, η στελέχωση και η διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού, η ηγεσία, η εμπύχωση και η δυναμική ομάδων, τα κριτήρια επίδοσης και η λειτουργία του ελέγχου, η οικονομία του πολιτισμού, το μάρκετινγκ των πολιτιστικών αγαθών και η προσέλκυση οικονομικών πόρων στον πολιτιστικό τομέα. Η συμμετοχή στο μάθημα στηρίζεται στη μελέτη και τη συζήτηση της βιβλιογραφίας, παράλληλα με την προσέγγιση της σχετικής εμπειρίας από το χώρο των εικαστικών τεχνών, των μουσείων, του θεάτρου, ή και των πολιτιστικών επιχειρήσεων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Το μάθημα είναι ιδιαίτερα χρήσιμο σε όσους ενδιαφέρονται να ακολουθήσουν την κατεύθυνση πολιτισμού και πολιτιστικής διαχείρισης. Χρησιμεύει, όμως, και σ' εκείνους που επιθυμούν να αποκτήσουν, γενικότερα, γνώσεις και ερεθίσματα σχετικά με τα ζητήματα διοίκησης και οργάνωσης σ'ένα σύγχρονο οργανισμό.

Βιβλιογραφία

- Björkegren, D., *The culture business: management strategies for the arts-related business*, Routledge: Λονδίνο, 1993.
- Byrnes, W.J., *Management and the arts*, Focal Press: Βοστώνη, 1999.
- Montana, P. J. & Charnov, B.H., *Management*, Κλειδάριθμος: Αθήνα, 1993.
- Fopp, M.A., *Managing museums and galleries*, Routledge: Λονδίνο, 1997.
- Pick, J. & Anderton, M., *Arts administration*, Routledge: Λονδίνο, 1996.

◆ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ

Διδάσκουσα: Μαρία Παραδείση

Το μάθημα αυτό αποτελείται από τρία μέρη. Στο πρώτο μέρος γίνεται ανάλυση των σημαντικότερων σταδίων κατασκευής μιας ταινίας (σενάριο, ντεκουπάζ, τεχνικές διαδικασίες) και εισαγωγή στη σχετική ορολογία. Η ανάλυση αυτή συνοδεύεται από την προβολή και ανάλυση των ταινιών *Τσαΐνατάρουν* του Ρομάν Πολάνσκι, (ως κλασικού δείγματος σεναρίου) και *Αμερικάνικη Νύχτα* του Φρανσουά Τρυφώ, (ως «ταινία εν ταινία», επεξηγηματική της διαδικασίας κατασκευής των ταινιών). Στο δεύτερο μέρος παρουσιάζεται ένα σύντομο διάγραμμα της εξέλιξης της κινηματογραφικής αφήγησης με την προβολή και ανάλυση τεσσάρων κλασικών ταινιών σημαντικών δημιουργών. Πρόκειται για τον *Χρυσοθήρα* (1925) του Τσάρλυ Τσάπλιν, την *Ταχυδρομική Άμαξα* (1939) του Τζων Φορντ, τον *Πολίτη Καίην* (1941) του Όρσον Γουέλς, τη *Ρώμη Ανοχύρωτη Πόλη* (1945) του Ρομπέρτο Ροσελλίνι. Στο τρίτο μέρος γίνεται σύντομη αναφορά στις σημαντικότερες θεωρίες του κινηματογράφου [I. Δεοντολογική θεωρία: Λίντσεϋ και Μύνστερμπεργκ-Άρνχάιμ και Κρακάουερ (εξπρεσιονισμός και ρεαλισμός) - Πουντόβκιν, Αϊζενστάιν, Μπάλατς και φορμαλισμός (μοντάζ) - νεορεαλισμός, Μπαζέν και Γκοντάρ (σκηνοθεσία). II. Περιγραφική θεωρία: Κρίστιαν Μετς και σύγχρονες θεωρίες]. Στο τρίτο μέρος θα προβληθεί το *Θωρηκτό Ποτέμκιν* (1925) του Σεργκέι Αϊζενστάιν. Πριν από κάθε προβολή γίνεται εισαγωγή για το σκηνοθέτη και το ύφος του.

Βιβλιογραφία

- Syd Field, *Το Σενάριο*, Κάλβος.
- Μ. Μαρτέν, *Η γλώσσα του κινηματογράφου*, Κάλβος.
- James Monaco, *How to Read a Film*, Oxford University Press.
- J. Dudley Andrew, *The Major Film Theories*, Oxford University Press.

◆ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΙΙ

Υπεύθυνος μαθήματος: Δ. Δημηρούλης

Στο μάθημα αυτό προσεγγίζεται η παγκοσμιοποίηση σε σχέση με τα φαινόμενα (κοινωνικά και ατομικά) τα οποία παράγει κατά τη διαδικασία της εγκαθίδρυσης και εδραίωσής της. Ιδιαίτερη έμφαση αποδίδεται στην ιδιοποίηση έντονων συναισθημάτων που συνδέονται με τον εθνικισμό, την ξενοφοβία και τον μισοξενισμό. Ερμηνεύονται ο ρόλος και ο χαρακτήρας των Μέσων μέσα στις συνθήκες αυτές.

Δ΄ Εξάμηνο

◆ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΙΙ

Διδάσκουσα: Περσεφόνη Ζέρη

Στο θερινό εξάμηνο θα αναλυθούν σε βάθος επιμέρους θέματα της οργάνωσης του συστήματος των μέσων. Στο επίκεντρο των παραδόσεων βρίσκονται τα εξής θέματα: η οικονομία της προσοχής, οι διαδικασίες συγκέντρωσης στα μέσα και τα πρότυπα αντιμετώπισης της συγκέντρωσης, οι οικονομικές, πολιτισμικές και οργανωτικές πτυχές της διαφήμισης ως μιας ιδιαίτερης μορφής της επικοινωνίας, το πρόγραμμα των μέσων (ποιότητα του προγράμματος, η προστασία των νέων), οι θεσμοί ραδιοτηλεοπτικής επικοινωνίας, η οργάνωση, η λειτουργία και τα πεδία δράσης τους καθώς και η σχέση εθνικής και ευρωπαϊκής ρυθμιστικής πολιτικής στον τομέα των μέσων.

Βιβλιογραφία

- Π. Ζέρη, *Θεσμοί Εποπτείας στο Ραδιοτηλεοπτικό Σύστημα*, Αθήνα 1996
- Greg Mayers, *Ad Worlds*, London 1999
- N. Luhmann, *Η Πραγματικότητα των Μέσων*, Αθήνα 2003
- Bruce M. Owen, *The Internet Challenge to Television*, New York 1999

◆ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Διδάσκουσα: Δάφνη Βουδούρη

Το μάθημα αυτό έχει ως αντικείμενο την εξέταση των κύριων σκοπών, μορφών, φορέων και αποτελεσμάτων της πολιτιστικής πολιτικής –ή, ακριβέστερα, των δημόσιων πολιτικών πολιτισμού– και αποτελεί μια εισαγωγή στη σχετική προβληματική.

Μετά από μια εννοιολογική προσέγγιση της πολιτιστικής πολιτικής, της πολιτιστικής ανάπτυξης και του δικαιώματος στον πολιτισμό, σκιαγραφούνται οι δικαιολογητικές βάσεις, οι στόχοι και οι τρόποι της κρατικής παρέμβασης στον πολιτιστικό τομέα. Στη συνέχεια εξετάζονται συγκριτικά τα συστήματα πολιτιστικής διοίκησης στον ευρωπαϊκό χώρο και αναλύονται οι δημόσιοι φορείς άσκησης πολιτιστικής πολιτικής στην Ελλάδα, με έμφαση στο Υπουργείο Πολιτισμού και στους θεσμούς πολιτιστικής αποκέντρωσης και με παράλληλη αναφορά στους ιδιωτικούς φορείς και στο θεσμό της χορηγίας. Τέλος, παρουσιάζονται τα βασικά σημεία της πολιτιστικής δράσης των διεθνών οργανισμών (UNESCO, Συμβουλίου της Ευρώπης, Ευρωπαϊκής Ένωσης), με μνεία και ζητημάτων που

άπτονται της ελληνικής εξωτερικής πολιτιστικής πολιτικής, όπως το αίτημα της επιστροφής των Μαρμάρων του Παρθενώνα.

(Αναλυτική βιβλιογραφία διανέμεται στο μάθημα).

◆ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Διδάσκων: Διονύσης Καββαθάς

Ο γενικότερος στόχος αυτού του μαθήματος είναι η διάνοιξη στοχαστικών οδών προς το ετερογενές εννοιολογικό σύμπαν της φιλοσοφικής γλώσσας καθώς και η διερεύνηση των ιστορικών και δομικών της ορίων. Η ανάγνωση και η διερμηνεία ορισμένων «κλασικών» έργων του μοντερνισμού (Nietzsche, Freud, Heidegger) θα αποτελέσουν το φιλοσοφικό οπλοστάσιο για την διάγνωση του παρόντος, έτσι ώστε η φιλοσοφική αναζήτηση να αποκτήσει έναν δείκτη επικαιρότητας.

Συγκεκριμένα, στο εξάμηνο αυτό η προσοχή μας θα στραφεί σε μια δημιουργική αποδόμηση της έννοιας της συνείδησης (αμεσότητας) και του καρτεσιανού υποκειμένου όπως αυτή ήδη επιτελείται από την πλευρά της φροϋδικής «Ερμηνείας του ονείρου».

Η φροϋδική Ψυχανάλυση επιχειρεί να προσδιορίσει μερικές μορφές της μη-γνώσης, να τις ερμηνεύσει και έτσι να τις μετατρέψει σε γνώση. Εκείνο, όμως που την καθιστά μια ανατρεπτική επιστήμη είναι ο τρόπος με τον οποίο μεταφράζει το ασυνείδητο. Η παρουσίαση αυτών των ρητορικών τροπισμών (μεταφορά, μετωνυμία) θα αποτελέσουν τη θεματική ενός ευρύτερου προβληματισμού για τις σχέσεις μεταξύ ασυνείδητου και γλώσσας, τελικός σκοπός του οποίου θα είναι η σύνταξη μιας γενικευμένης θεωρίας της μεσίτευσης.

Βιβλιογραφία

- Freud, *Η ερμηνεία του ονείρου*, Αθήνα, Επίκουρος, 1993.
- F. de Saussure, *Μαθήματα γενικής γλωσσολογίας*, Αθήνα, Παπαζήσης, 1979.
- Derrida, *Αντιστάσεις της Ψυχανάλυσης*, Αθήνα, Πλέθρον, 1999.
- Deleuze/Guattari, *Ο Αντι-Οιδίπους*, Αθήνα, Ράππα, 1977.

◆ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Διδάσκων: Δημήτριος Δημηρούλης

Το μάθημα αποσκοπεί στην εξοικείωση του φοιτητή με βασικές έννοιες της ιστορίας και της θεωρίας της λογοτεχνίας με παραδειγματικό πεδίο συγκεκριμένα κείμενα από την ελληνική και την παγκόσμια λογοτεχνία. Τα κείμενα μπορεί να είναι ποιητικά, πεζά ή θεατρικά και θα αποτελούν το κέντρο του μαθήματος.

Γύρω από αυτό το κέντρο θα αναπτύσσεται μία συζήτηση με δύο σκέλη:

α) Θεωρητικό: Προσέγγιση του ερωτήματος «τι είναι λογοτεχνία;», εξέταση της θεσμικής διάστασης του λογοτεχνικού

φαινομένου και ανάλυση εννοιών όπως «συγγραφέας», «αναγνώστης» και «έργο». Παράλληλα θα γίνεται σύντομη αναφορά στις κύριες θεωρητικές σχολές των τελευταίων πενήντα χρόνων.

β) Ιστορικό: Προσέγγιση του ερωτήματος «τι είναι ιστορία της λογοτεχνίας;» με συστηματικές αναφορές στα λογοτεχνικά ρεύματα, στα λογοτεχνικά είδη και στις λογοτεχνικές γενιές. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στην ανάλυση εννοιών όπως: «διαχρονία - συγχρονία», «επίδραση - διακειμενικότητα», «παράδοση - νεωτερικότητα», «λογοτεχνία - ΜΜΕ».

Βιβλιογραφία

- Δημηρούλης Δημήτρης, *Το φάντασμα της θεωρίας*, Πλέθρον, 1993.
- Τσιώλης Γιάννης, *Θεωρία της Λογοτεχνίας*, Καστανιώτης, 1996.
- Eagleton Terry, *Θεωρία της Λογοτεχνίας*, Οδυσσέας, 1992.
- Guillen C., *Literature as System, Essays Toward the Theory of Literary History*, Princeton University Press, 1971.
- Moisan, Clément, *Η Λογοτεχνική Ιστορία*, Καρδαμίτσα, 1992.
- Wellek R. και Warren A., *Theory of Literature*, Penguin Books, 1949.
- Wellek René, *Concepts of Criticism*, Yale University Press, 1978.

◆ ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Υπεύθυνος μαθήματος: Δ. Δημηρούλης

Στο μάθημα αυτό παρουσιάζονται ποσοτικές μέθοδοι και τεχνικές της κοινωνιολογικής έρευνας, όπως αυτή έχει εφαρμοστεί στις σπουδές επικοινωνίας.

Το μάθημα αποσκοπεί στην:

- εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τις ποσοτικές μεθόδους έτσι ώστε να μπορούν να συμμετάσχουν σε βασικές ερευνητικές δραστηριότητες,
- ανάπτυξη βασικών ικανοτήτων σχεδιασμού και εκπόνησης ποσοτικών ερευνητικών εργασιών με τη χρήση του προγράμματος SPSS,
- ανάπτυξη κριτικής ικανότητας όσον αφορά την ηθική και επιστημονική διάσταση της ποσοτικής επικοινωνιακής έρευνας

Ενδεικτικές θεματικές ενότητες:

- Η λογική της ποσοτικής έρευνας
- Επικοινωνιακά φαινόμενα και ποσοτικοποίηση
- Μεταβλητές και μέτρηση
- Σχεδιασμός ποσοτικής έρευνας
- Δειγματοληπτική έρευνα (δημοσκοπήσεις/έρευνα αγοράς κ.ά): μέθοδοι δειγματοληψίας

- Δειγματοληπτική έρευνα (δημοσκοπήσεις/έρευνα αγοράς κ.ά): μέθοδοι συλλογής στοιχείων (κατασκευή ερωτηματολογίων)
- Δειγματοληπτική έρευνα (δημοσκοπήσεις/έρευνα αγοράς κ.ά): μέθοδοι συλλογής στοιχείων (τεχνικές συνέντευξης με ερωτηματολόγιο)
- Δειγματοληπτική έρευνα (δημοσκοπήσεις/έρευνα αγοράς κ.ά): μέθοδοι ποσοτικής ανάλυσης
- Ανάλυση περιεχομένου: μονάδα παρατήρησης / μονάδα ανάλυσης
- Ανάλυση περιεχομένου: κατηγοριοποίηση / κωδικοποίηση
- Ανάλυση περιεχομένου: μέθοδοι ανάλυσης
- Ζητήματα ηθικής και δεοντολογίας

◆ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΑ

Διδάσκουσα: Μαρία Κακαβούλια

Το μάθημα είναι εισαγωγικό και δίνει μια πρώτη, μη τεχνική, προσέγγιση στη μελέτη της σχέσης επικοινωνίας και γλώσσας, μιας άρρηκτης σχέσης, τις όψεις της οποίας διερευνά ακροθιγώς αυτό το μάθημα. Τέσσερις ενόχτες θεμάτων θα μας απασχολήσουν:

- η γλώσσα ως σύστημα σημείων, οι βασικές αρχές της θεωρίας του γλωσσικού σημείου, οι επικοινωνιακοί κώδικες και οι άξονες γλωσσικής ανάλυσης
- οι γλωσσικές πράξεις και οι επικοινωνιακές λειτουργίες της γλώσσας
- η γλώσσα ως συμπεριφορά
- η πολυσημία της γλώσσας, κυριολεκτικές και μεταφορικές σημασίες των λέξεων

Στη συζήτηση αυτών των θεμάτων τίθενται ερωτήματα που αφορούν την παραγωγή όσο και την πρόσληψη του λόγου, την σχέση της γλώσσας -ως σημειακού κώδικα- με την επικοινωνία, την σχέση της γλώσσας με την εμπειρία. Το μάθημα αυτό απευθύνεται σε όλους τους φοιτητές, καθώς παραδειγματικά αναλύει χρήσεις της γλώσσας που συναντώνται σε τρία διαφορετικά συμφραζόμενα επικοινωνίας (δημοσιογραφία, λογοτεχνία, διαφήμιση).

Βιβλιογραφία

- Βυγκότσκι Λ., *Σκέψη και Γλώσσα*, 1990
- Κακαβούλια Μ., *Μορφές & Λέξεις στο έργο της Ελένης Βακαλό*, Νεφέλη 2004
- Maingueneau D., *Analyser les textes de communication*, Nathan, 2000
- McNeill D. (επιμ.), *Language and gesture*, Cambridge, Cambridge UP, 2000
- Pinker S., *Το Γλωσσικό Ένστικτο*, Αθήνα: Κάτοπτρον, 2000

- Saussure F. de, *Μαθήματα γενικής γλωσσολογίας*, μετάφραση – σχόλια, προλ. Φ. Δ. Αποστολόπουλου, Παπαζήσης, 1979

◆ **ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ**

Διδάσκουσα: Παναγιώτα Τσακαρέστου

Το μάθημα καλύπτει δύο κεντρικούς τομείς της εφαρμοσμένης επικοινωνίας, τη διαφήμιση και τις δημόσιες σχέσεις. Στο πρώτο μέρος (6 μαθήματα) επιλέγουμε να αναδείξουμε τις διαφορετικές πτυχές της διαφήμισης: Η διαφήμιση ως δημιουργική διαδικασία, ως επικοινωνιακή στρατηγική, ως κοινωνικό φαινόμενο ως επιχειρηματική δραστηριότητα.

Παίζουμε σε διπλό ταμπλό. Η κοινωνιολογική ματιά συναντάται με την επαγγελματική σκέψη και πρακτική.

Προτείνονται έξι θεματικοί κύκλοι συζήτησης και ομαδικών παρουσιάσεων:

1. Η πορεία ανάπτυξης του διαφημιστικού επαγγέλματος και η οργάνωση των διαφημιστικών ομίλων σε παγκόσμια κλίμακα. Ιστορικές, κοινωνικές και οικονομικές όψεις της διαμόρφωσης της διαφημιστικής βιομηχανίας.
2. Η καταναλωτική κουλτούρα και οι πολίτες-καταναλωτές, καταναλωτικός ακτιβισμός. Παρουσίαση διεθνών ερευνών.
3. Μάρκες-σύμβολα που άντεξαν στον χρόνο. Παρουσίαση εμπορικών και κοινωνικών διαφημιστικών καμπανιών από όλο τον κόσμο.
4. Ανάπτυξη μαρκών. Αρχές σχεδιασμού διαφημιστικών προγραμμάτων για προϊόντα και υπηρεσίες.
5. «Νά έχω την υγείά μου να καπνίζω;»: Ο “πόλεμος” για την απαγόρευση της διαφήμισης των τσιγάρων και ο “εξοστρακισμός” των καπνιστών.
6. Safe food? Η παχυσαρκία και ο νεανικός διαβήτης και οι διατροφικές κρίσεις αλλάζουν τα δεδομένα της επικοινωνίας. Οι βιομηχανίες τροφίμων και οι επιχειρήσεις εστίασης στο μάτι του κυκλώνα.

Το δεύτερο μέρος του μαθήματος (6 θεματικές συναντήσεις) εστιάζει στην ιστορία, τη θεωρία και την πρακτική των δημοσίων σχέσεων.

1. Ο παραδοσιακός και ο σύγχρονος ρόλος των δημοσίων σχέσεων με αναφορές στα ελληνικά και διεθνή ερευνητικά δεδομένα. Βασικές θεωρίες και έννοιες. Τα νέα κοινωνικά και επιχειρηματικά δεδομένα.
2. Διαχείριση της φήμης και της οργανωσιακής αλλαγής σε επιχειρήσεις, δημόσιους και κοινωνικούς οργανισμούς. Παραδειγματικές περιπτώσεις.
3. Στρατηγικός σχεδιασμός προγραμμάτων δημοσίων σχέσεων σε επιλεγμένους τομείς: επιχειρήσεις, κράτος, μη-κερδοσκοπικοί οργανισμοί. Πρακτικές ασκήσεις και παρουσιάσεις.

4. Ανάπτυξη Σχέσεων με ειδικά κοινά: Μέσα Ενημέρωσης, Κράτος, διαμορφωτές κοινής γνώμης, Μη- Κυβερνητικές Οργανώσεις, Κοινότητα, Επενδυτές. Παραδειγματικές περιπτώσεις και ασκήσεις.
5. Δεξιότητες: Το δελτίο τύπου, διοργάνωση συνέντευξης τύπου, σύνταξη χορηγικής πρότασης.
6. Θέματα δεοντολογίας και υπευθυνότητας: Α. Ο ρόλος των Δημοσίων Σχέσεων στη διαφάνεια(;) των Μέσων Ενημέρωσης. Β. Ο ρόλος των Δημοσίων Σχέσεων στην υπεύθυνη ενημέρωση των πολιτών σε ζητήματα αιχμής (περιβάλλον, υγεία).
Το μάθημα θα ολοκληρωθεί με συζήτηση θέματος επιλογής των συμμετεχόντων στο μάθημα.

Βιβλιογραφία

- Dyer Gillian, *Η Διαφήμιση ως Επικοινωνία*, Πατάκης, 1993.
- Leiss W., Kliew., Jhallys, *Social Communication in Advertising*, Methuen, 1986.
- Steel Jon, *Truth, Lies and Advertising*, J. Wiley, 1998.
- Schmitt B, Simonson A., *Marketing Aesthetic*, The Free Press, 1997.
- Ewen Stuart, *PR! A Social History of Spin*, Basic Books, 1996.
- White J., Mazur L., *Strategic Communications Management*, Addison Wesley, 1995.
- Ζώτος Γιώργος, *Διαφήμιση*, University Studio Press.
- Ευγγή Μαντώ, *Δημόσιες Σχέσεις*, εκδόσεις Προπομπός.

◆ ΥΛΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΙΙ: ΜΕΤΑ-ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ

Διδάσκων: Δημήτριος Ποταμιάνος

Ο δοκιμιογράφος Robert Wright στο βιβλίο του Nonzero (2000) υποστηρίζει: «Η ανθρώπινη ιστορία μάς καλεί να παίξουμε όλο και περισσότερα, όλο και πιο ανοιχτά και όλο και πιο περίπλοκα παιχνίδια σταθερού (μη μηδενικού) αθροίσματος». Ο κινηματογραφιστής Richard Linklater στην ταινία του *Waking Life* (2002) υπερθεματίζει: «Οι εκδηλώσεις της παλιάς εξέλιξης ήταν οι κοινωνικές προσαρμογές, ο παρασιτισμός, η κυριαρχία, η ηθική, ο πόλεμος. Η έμφαση φεύγει τώρα απ' όλα αυτά... Το νέο εξελικτικό πρότυπο αναδεικνύει τα ανθρώπινα γνωρίσματα της αλήθειας, της αφοσίωσης και της πιστότητας, της δικαιοσύνης και της ελευθερίας». Εις πείσμα των συνεχιζόμενων συγκρούσεων και αιματοχυσιών σε διάφορα «μέτωπα» του πλανήτη, τα πρότυπα της ανταλλαγής και της αμοιβαιότητας που επέτρεψαν την ιδιάζουσα πολιτισμική εξέλιξη του ανθρώπου κερδίζουν στις μέρες μας ολοένα και περισσότερο έδαφος. Ποιά η προέλευση και ποιό το μέλλον τους, ιδού τα δύο βασικά ερωτήματα που θέτει και επιχειρεί να διαλευκάνει το μάθημα – στηριζόμενο σε μία διεπιστημονική θεώρηση με διδάγματα από τη

βιολογία και την ηθολογία, την οικονομία, την ψυχολογία και την ανθρωπολογία. Εντοπίζεται ένα νέο κομβικό σημείο στην αναπτυξιακή πορεία της «εταιρείας των ξένων» που είναι η ανθρώπινη κοινότητα, σηματοδομένη από καταβολής κόσμου με την τάση προς τη διεύρυνση και τη δικτύωση. Ο Alexis de Tocqueville, διαπιστώνοντας στα μέσα του 19ου αιώνα την ανέκκλητη πορεία της ανθρωπότητας προς την ισότητα, αγωνιούσε για το μέλλον της ελευθερίας στα υπό διαμόρφωση συγκεντρωτικά δημοκρατικά καθεστώτα. Όσα και αν λέγονται για την δήθεν επικράτηση του μοντέλου διακυβέρνησης υπό τον «μεγάλο αδελφό», ζούμε αδιαμφισβήτητα στις μέρες μας το τέλος του «κεντρικού ελέγχου». Τι θα σημάνει άραγε αυτό: είμαστε όντως οι «τελευταίοι βάρβαροι» ή μήπως μια νέα βαρβαρότητα είναι προ των πυλών;

Βιβλιογραφία

- Eric Anderson, *Ο Επίκουρος στον 21ο αιώνα*. Θύραθεν 2002
- Δημήτρης Ποταμιάνος, *Στον Κήπο*. Καστανιώτης 1996
- Alexis de Tocqueville, *Η δημοκρατία στην Αμερική*. Στοχαστής
- Robert Frank, *Τα πάθη της λογικής*. Καστανιώτης 1999
- Matt Ridley, *Nature via Nurture*, Harper Collins 2003
- Paul Seabright, *The Company of Strangers*. Princeton University Press 2004
- Δημήτρης Ποταμιάνος, *Ενικός - Πληθυντικός*. Καστανιώτης 2001

Ταινιοθήκη

- Richard Linklater, *Waking Life*
- Charlie Kaufman, *Adaptation*
- Denys Arcand, *Les invasions barbares*

♦ ΑΓΓΛΙΚΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Διδάσκουσα: Πατρίσια Κόκκορη

Μελέτη της διαπολιτισμικής επικοινωνίας με παραδειγματικό πεδίο συγκεκριμένα κείμενα θεωρητικά, πεζά, θεατρικά και κινηματογραφικά. Με αναφορές στην ιστορία του ευρωπαϊκού μοντερνισμού οι φοιτητές εξοικειώνονται με το ευρύτερο πολιτισμικό λεξιλόγιο και με αυτό των διαφόρων ερμηνευτικών προσεγγίσεων. Οι εργασίες γλωσσικής εμπέδωσης περιλαμβάνουν δημιουργική γραφή, και ανάλυση του πολιτιστικού προϊόντος: πεζογραφία, θέατρο, κινηματογραφικές διασκευές λογοτεχνίας κ.ά. Επειδή το μάθημα περιλαμβάνει δραστηριότητες γραπτής, οπτικοακουστικής και προφορικής εμπέδωσης, η ενεργός συμμετοχή συνιστά το 20%, και η εργασία το 20%, δηλαδή 40% της συνολικής βαθμολογίας.

Βιβλιογραφία

- Kennedy, X.J. & Gioia Dana: *An Introduction to Fiction*. New York, Longman, 1999.
- Corrigan Timothy: *A Short Guide to Writing about Film*. New York, Longman, 1988.
- Vena Gary & Nouryeh Andrea: *Drama and Performance*. New York, Harper Collins, 1996.

◆ ΝΕΑ ΜΕΣΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Διδάσκων: Ιωάννης Σκαρπέλος

Ο Κυβερνοχώρος αποτελεί το νέο περιβάλλον ανάπτυξης της κοινωνικότητας, και ανάπτυξης των πολιτισμικών, οικονομικών και πολιτικών δραστηριοτήτων στη μεταμοντέρνα κοινωνία. Στόχος μας στο μάθημα «Νέα Μέσα Επικοινωνίας» είναι κατ' αρχήν να κατανοήσουμε τη ρητορική που περιβάλλει τον Κυβερνοχώρο αναδιαμορφώνοντάς τον διαρκώς. Για το σκοπό αυτό αναφερόμαστε στην ιστορία και την ανθρωπογεωγραφία των νέων τεχνολογιών, αλλά επίσης στις κοινωνικές, οικονομικές και πολιτισμικές επιπτώσεις των νέων μέσων και των νέων τεχνολογιών.

Παράλληλα, προσπαθούμε να δούμε την τεχνολογία στην ιστορική της διάσταση και να αναδείξουμε τη σημασία της επιστήμης και της τεχνολογίας για τη διαμόρφωση του Δυτικού Κόσμου, αλλά και της παγκόσμιας τάξης στο πλαίσιο της αποικιοκρατίας και της από-αποικιοποίησης.

Βιβλιογραφία

- Adas, Michael: *Ανδρών Μέτρον Μηχανή*, Αθήνα, Νεφέλη, 2003.
- Dreyfus, Hubert L.: *Το Διαδίκτυο*. Αθήνα, Κριτική, 2003.
- Θεμπριάν, Χουάν Λουίς: *Το Δίκτυο. Το Ίντερνετ και τα Νέα Μέσα Επικοινωνίας*. Αθήνα, Στάχυ, 2000.
- Levy, Pierre: *Δυνητική Πραγματικότητα. Η φιλοσοφία του Πολιτισμού και του Κυβερνοχώρου*. Αθήνα, Κριτική, 1999.
- Μπράουν Ντέιβιντ: *Η δικτατορία στον κυβερνοχώρο*, Αθήνα, Καστανιώτης, 1999.
- Σκαρπέλος, Γιάννης: *Terra Virtualis*. Η κατασκευή του κυβερνοχώρου. Αθήνα, Νεφέλη, 1999.

◆ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Υπεύθυνος: Ιωάννης Ανδρεάδης

Η ύλη του μαθήματος χωρίζεται σε 2 ενότητες, στις οποίες εξετάζονται και αντιπαραβάλλονται δύο από τις σημαντικότερες περιόδους στην ιστορία του Δυτικού πολιτισμού, η αρχαία ελληνική (κυρίως η κλασική) και η περίοδος της Αναγέννησης.

Η Α΄ ενότητα (αρχαίος ελληνικός πολιτισμός) περιλαμβάνει τα εξής θέματα: γενικά χαρακτηριστικά, η εξέλιξη της τέχνης, ιδεολογία και πολιτική πραγματικότητα στην τέχνη, η οργάνωση των θεατρικών αγώνων, μορφή και λειτουργία της αρχαίας πόλης, ο ελληνικός πολιτισμός απέναντι στην αφροαμερικανική αμφισβήτηση.

Στη Β΄ ενότητα (πολιτισμός της Αναγέννησης) εξετάζονται τα θέματα: γενικά χαρακτηριστικά, ο ρόλος των Ουμανιστών, η εξέλιξη της τέχνης στην Ιταλία, πόλεις και πολεοδομία.

Ε΄ Εξάμηνο

◆ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ, ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ

Διδάσκων: Δημήτριος Δημηρούλης

Στο μάθημα αυτό εξετάζονται η «γραφή» και η «ανάγνωση» ως δύο κορυφαία φαινόμενα του πολιτισμού αλλά και ως σημαίνουσες συνεκδοχές για μια αναγνωριστική πλοήγηση στον ωκεανό της λογοτεχνικής θεωρίας. Η προσέγγιση είναι, κατά κύριο λόγο, ιστορική αλλά συνδυάζεται συχνά με θεωρητικούς προβληματισμούς που αφορούν στη χρήση των δύο όρων από την λογοτεχνική κριτική και τη θεωρία της λογοτεχνίας.

Η διερεύνηση της ιστορικής γενεαλογίας θα επικεντρωθεί σε κορυφαίες στιγμές της «τεχνολογίας» που διαμόρφωσε τις χρήσεις της γραφής και της ανάγνωσης διαχρονικά. Η διερεύνηση της ρητορικής υπόστασης των όρων, κατά την ανάλυση των έργων τέχνης, θα εστιάσει σε φημισμένες αλληγορίες που καθιστούν τις έννοιες «γραφή» και «ανάγνωση» κρίσιμα εργαλεία του κριτικού και λογοτεχνικού ιδιώματος.

Άλλες σημαντικές πλευρές του γνωστικού αντικειμένου περιλαμβάνουν τα κάτωθι: οι κοινωνίες της προφορικότητας – προφορικός και γραπτός λόγος – τα αλφάβητα – συστήματα γραφής – πάπυρος – περγαμηνή – χαρτί – μελάνι – συγγραφέας και αναγνώστης – το κοινό – παλαιογραφία – τυπογραφία – το μέλλον της γραφής και της ανάγνωσης.

Με κέντρο την ιστορία του βιβλίου εξετάζονται επίσης οι μεγάλες επαναστάσεις των μέσων στην ιστορία του δυτικού πολιτισμού και συγκρίνεται συστηματικά η επί δύο χιλιετίες κυριαρχία του βιβλίου με τη διαφαινόμενη απειλή των νέων μέσων επικοινωνίας. Επίσης εξετάζονται κυρίαρχες μεταφορές για το βιβλίο και τη βιβλιοθήκη στην ιστορία της λογοτεχνίας.

Ορισμένα από τα κύρια θέματα σε αυτήν την διερεύνηση είναι τα κάτωθι:

Το Χειρόγραφο – Ο Κώδικας – Το Βιβλίο στην Εποχή της Τυπογραφίας – Το Βιβλίο από τον 15ο αι. έως σήμερα – Βιβλίο και Κινηματογράφος – Βιβλίο και Ηλεκτρονικός Υπολογιστής – Το Ηλεκτρονικό Βιβλίο – Το Μέλλον του Βιβλίου – Καλλιτεχνική Βιβλιοδεσία – Καλλιτεχνική Εικονογράφηση – Βιβλίο και Βιβλιοθήκη – Βιβλιολογικές Σπουδές.

Βιβλιογραφία

- Birkerts Sv., *Οι Ελεγείες του Γουτεμβέργιου. Η μοίρα της ανάγνωσης στην ηλεκτρονική εποχή*, Καστανιώτης, 1997.
- Bolter J. D., *Writing Space. The Computer, Hypertext, and the History of Writing*, 1991.

- Cavallo G. και Chartier R. (eds.), *A History of Reading in the West*, Polity Press, 1999.
- Manguel Al., *Η ιστορία της Ανάγνωσης*, Λιβάνης, 1997.
- Ong. W., *Προφορικότητα και Εγγραμματοσύνη*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 1997.
- Thomas R., *Γραπτός και Προφορικός Λόγος στην Αρχαία Ελλάδα*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 1997.
- Febvre L. και H.-J. Martin, *The Coming of the Book: the Impact of Printing 1450-1800*, (Verso, 1990).
- Flusser, V., *Η Γραφή*, Ποταμός, 2003

◆ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ Ι

Διδάσκων: Διονύσιος Καββαθάς

Γενικός στόχος αυτού του μαθήματος είναι η μετατόπιση της έννοιας της Αισθητικής από την παραδοσιακή θεωρία των (καλών) τεχνών σε καθοδηγητική επιστήμη μιας πλέον μεντιοτεχνολογικής αντίληψης (αίσθησις). Ήδη από τα τέλη του 19ου αιώνα η Αισθητική δεν είναι παρά εφαρμοσμένη φυσιολογία (Nietzsche), το δε υποκείμενό της ένας τεχνολογικά υποστηριγμένος θεός (Freud).

Η προτεινόμενη ερμηνεία της Γέννησης της τραγωδίας (Νίτσε) κάτω από μεντιο-ιστορικούς όρους, παρουσιάζει το νεωτερικό έργο τέχνης «μουσικό δράμα», πέραν της ιδεαλιστικής παράδοσης, ως οπτικο-ακουστικό φαινόμενο (απολλώνιο-διονυσιακό) που προαναγγέλλει την έλευση των νέων πολυμέσων. Το ολοκληρωμένο έργο τέχνης στο Βάγκνερ δε μιλά πια μόνο τη γλώσσα της εγγράμματης κουλτούρας, αλλά εγγράφεται ασυνείδητα, μέσω μιας άλλης ρητορικής (εικόνα και μουσική) στις ορμές του συλλογικού σώματος. Η Αισθητική, χωρίς τις υπερβατολογικές της αναφορές μεταξύ σώματος και θέλησης για δύναμη.

Βιβλιογραφία

- Nietzsche, *Η γέννηση της τραγωδίας*, εκδ. Νησίδες, Σκόπελος, 2001.
- Nietzsche, *Η περίπτωση Βάγκνερ*, Εκδοτική Θεσσαλονίκης, χ.χ.
- Philippe Lacoue-Labarthe, *musica ficta (figures de Wagner)*, Paris, 1991.
- Friedrich A. Kittler, *Weltattem. Über Wagners Medientechnologie*, Opladen, 1987.
- Adorno, *Versuch über Wagner*, Suhrkamp, Frankfurt am Main, 1952.

◆ ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ Ι

Διδάσκων: Δημήτριος Ψυχογιός

Θεωρητική προσέγγιση της μαζικής επικοινωνίας και των μέντια που την εξυπηρετούν. Συζήτηση των θεμελιωδών εννοιών (σημείο,

λογισμικό, υλικό, μέσο) και των σπουδαιότερων επικοινωνιακών μοντέλων. Το μάθημα θα έχει σεμιναριακό χαρακτήρα, δηλαδή η παρακολούθηση θα είναι υποχρεωτική και οι φοιτητές θα κληθούν να ετοιμάσουν και να παρουσιάσουν εργασίες σχετικές με τη θεωρία των μέσων επικοινωνίας. Βασικά βοηθήματα θα είναι

α) το βιβλίο του διδάσκοντος *Τι είναι τα Μέσα Επικοινωνίας;* (Καστανιώτης, 2003) και

β) το βιβλίο των Ντ. ΜακΚουέλ- Σβ. Βιντάλ (D. McQuail & Sv. Windahl) *Σύγχρονα Μοντέλα Επικοινωνίας* (Καστανιώτης, 2001).

◆ ΟΠΤΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Διδάσκων: Ιωάννης Σκαρπέλος

Το μάθημα επιχειρεί να γνωρίσει στους φοιτητές το διεπιστημονικό πεδίο που αναδύθηκε τα τελευταία χρόνια από τη συνάντηση της σημειολογίας, της κοινωνιολογίας, της ανθρωπολογίας, της πολιτικής επιστήμης και των πολιτισμικών σπουδών. Οι έννοιες της «εικόνας» και του «πολιτισμού» αποτελούν την αφετηρία για να σκεφτούμε τη θέση της όρασης και της εικόνας στη μεταμοντέρνα κοινωνία. Παράλληλα, στην προσπάθεια να ξεπεράσουμε τις ριζωμένες από αιώνες αντιλήψεις, προκαταλήψεις και παραδοχές σχετικά με την εικόνα, θα επιχειρήσουμε να μνηθούν οι φοιτητές σε νέες πρακτικές του βλέμματος, με εκπαιδευτικές εκδρομές σε χώρους καθόλου εκπαιδευτικούς.

Βιβλιογραφία

- Chris Jenks: *Visual Culture*, Routledge, 1995.
- Nicholas Mirzoeff: *An Introduction to Visual Culture*, Routledge, 1999.
- John A. Walker & Sarah Chaplin: *Visual Culture: an introduction*, Manchester University Press, 1997.
- Ian Heywood and Barry Sandywell (eds): *Interpreting visual culture: explorations in the hermeneutics of the visual*, Routledge, 1999.
- Jessica Evans and Stuart Hall (eds)" *Visual culture: the reader*, SAGE - The Open University, 1999
- Elizabeth Chaplin: *Sociology and visual representation*, Routledge, 1994.
- Ρηγοπούλου, Π. *Το Σώμα: Ικεσία και Απειλή*, Πλέθρον, 2003.

◆ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ, ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ Ι

Υπεύθυνος μαθήματος: Δ. Δημηρούλης

Στο μάθημα αυτό εξετάζονται οι έννοιες της Κουλτούρας και του Πολιτισμού ως προς τις συγκλίσεις και διαφορές τους. Αναπτύσσονται οι αντιθετικοί χαρακτήρες της παράδοσης και της νεωτερικότητας (πόλη, ετερότητα, κοινωνία κλπ.) υπό το πρίσμα της

κριτικής θεωρίας, καθώς και η ιδιαίτερη θέση των Μέσων στα όρια της νεωτερικότητας και τις απαρχές της μετανεωτερικής εποχής.

◆ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ Ι

Διδάσκουσα: Ευτυχία Φουντουλάκη

Τα μοντέρνα κινήματα του τέλους του 19ου αιώνα και των αρχών του 20ου. Τα κινήματα αυτά θα εξετασθούν βεβαίως στο κοινωνικό και ιστορικό τους πλαίσιο, αλλά κυρίως θα αντιμετωπισθούν ως περιπέτεια της μορφής και άρα ως ανανέωση του διαλόγου με την τέχνη του παρελθόντος.

Το φιλοσοφικό και μορφολογικό αδιέξοδο της τέχνης στο τέλος του 19ου αιώνα θα οδηγήσει στην έκρηξη των κινήματων. Αντιμετωπίζοντας το υπαρξιακό της αδιέξοδο η τέχνη είναι υποχρεωμένη ή να αναδιοργανωθεί ή να πεθάνει. Κάτω από αυτό το πρίσμα, ο διάλογος με την τέχνη του παρελθόντος αποκτά ιδιαίτερο ενδιαφέρον, καθώς νέα καλλιτεχνική δημιουργία και νέο βλέμμα προς το παρελθόν είναι διαδικασίες ταυτόχρονες, συμπληρωματικές και αδιαχώριστες.

Βιβλιογραφία

- Monroe C. Beardsley, *Ιστορία των Αισθητικών Θεωριών*, Εκδ. Νεφέλη, Αθήνα 1989.
- *Art in Theory 1815-1900*, Blackwell Publishers Ltd, 1998.
- *Art in Theory 1900-1990*, Blackwell Publishers Ltd, 1992.
- René Jullian, *Le mouvement des arts du romantisme au symbolisme*, Albin Michel, Paris, 1989.
- Maurice Merleau-Ponty, *Η αμφιβολία του Σεζάν. Το μάτι και το πνεύμα*, Εκδ. Νεφέλη, Αθήνα, 1991.

◆ ΠΟΙΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Υπεύθυνος μαθήματος: Δ. Δημηρούλης

Στο μάθημα αυτό παρουσιάζονται ποιοτικές μέθοδοι και τεχνικές της επικοινωνιακής έρευνας. Το μάθημα αποσκοπεί στην:

- εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τις ποιοτικές μεθόδους έτσι ώστε να μπορούν να συμμετάσχουν σε βασικές ερευνητικές δραστηριότητες,
- ανάπτυξη βασικών ικανοτήτων σχεδιασμού και εκπόνησης ποιοτικών ερευνητικών εργασιών,
- ανάπτυξη κριτικής ικανότητας όσον αφορά την ηθική και επιστημονική διάσταση της ποιοτικής επικοινωνιακής έρευνας
- Ενδεικτικές θεματικές ενότητες:
- Θεωρητικά θεμέλια
- Σχεδιασμός ποιοτικής έρευνας
- Παρατήρηση
- Συμμετοχική παρατήρηση

- Δομή της συνέντευξης
- Είδη συνέντευξης
- Συνεντεύξεις βάθους
- Ομαδικές συνεντεύξεις
- Ανάλυση λόγου
- Οπτικοακουστικές τεχνικές
- Μελέτη επιλεγμένων περιπτώσεων (case studies)
- Ζητήματα ηθικής και δεοντολογίας

◆ **ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ Ι (ΣΗΜΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΑ ΤΟΥ ΗΧΟΥ)**

Διδάσκουσα: Χαρίκλεια Τσοκανή

1) Επικοινωνία με τον ήχο: ο ήχος ως φυσικό και πολιτισμικό φαινόμενο (από τον θόρυβο και την κραυγή στο μουσικό και ομιλούμενο ήχο).

2) Η ηχητική «κατασκευή» της πραγματικότητας στο πεδίο της μυθικής σκέψης: μυθικά σύμβολα και συμβολισμοί του ήχου στην ελληνική μυθολογία.

3) Η έννοια του «ιερού» στο πλαίσιο της μυθικής σκέψης: μύθος και τελετουργία.

4) Η μουσική διαμόρφωση της κοινότητας μέσω της τελετουργικής της συγκρότησης.

5) Η μουσική τελετουργία και η οργάνωση του ψυχοκοινωνικού βίου (πρόληψη και θεραπεία της «αντι-κοινωνικής» συμπεριφοράς).

Βιβλιογραφία

- Paul Diel, *Ο συμβολισμός στην Ελληνική Μυθολογία*, Εκδ. Χαζηνικολή, 1981.
- Claude Levi-Strauss, *Μύθος και Νόημα*, μετ. Βαγγ. Αθανασόπουλος. Εκδ. Καρδαμίτσα, 1986.
- Gilbert Rouger, *La musique et la transe*, Gallimard, 1980.

◆ **ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΡΑΦΗ: ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ**

Διδάσκουσα: Πατρίσια Κόκκορη

Ανάπτυξη της ικανότητας διατύπωσης απόψεων σε ακαδημαϊκό και δημοσιογραφικό επίπεδο του αγγλικού λόγου. Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση με την ρητορική της ακαδημαϊκής γραφής, με στρατηγικές της μετάφρασης, και την συγγραφή κειμένων για δημοσίευσή τους σε αγγλόφωνα μέρη των ηλεκτρονικών περιοδικών του Τμήματος. Η θεωρητική προσέγγιση του μαθήματος εστιάζεται σε ανάλυση τρόπων γραφής στις εξής κατηγορίες: κύριο άρθρο εφημερίδας και περιοδικού, επιστημονική μελέτη, μετάφραση, κριτική βιβλίου, κινηματογράφου και θεάτρου κ.ά. Η τελική βαθμολογία συνίσταται από την εργασία κατά 30% και από την εξέταση κατά 70%.

Βιβλιογραφία

- R.R. Jordan, *Academic Writing Course*. Longman, 2001.
- Wynford Hicks, *English for Journalists*. London, Routledge, 1993.
- J.G. Stovall, *Writing for the Mass Media*. Boston, Allyn and Bacon, 1998.

◆ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΩΝ ΕΝΤΥΠΩΝ ΚΑΙ ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ

Διδάσκων: Νικόλαος Λέανδρος

Στόχος του μαθήματος είναι η ανάλυση των σύγχρονων εξελίξεων που διαμορφώνουν τα νέα δεδομένα στη βιομηχανία των έντυπων και οπτικοακουστικών μέσων, τόσο στην Ελλάδα όσο και διεθνώς. Αρχικά θα συγκεντρώσουμε την προσοχή μας σε μια σειρά από συνδεδεμένα μεταξύ τους φαινόμενα που οδήγησαν στη διαμόρφωση μιας παγκόσμιας αγοράς στο χώρο των μέσων και στην ανάδειξη μιας μικρής ομάδας γιγαντιαίων πολυεθνικών ομίλων που επεκτείνουν τη δράση τους σ' ολόκληρο το φάσμα της επικοινωνίας και του πολιτισμού, συγκεντρώνοντας τεράστια οικονομική και πολιτική δύναμη. Από την άποψη αυτή ιδιαίτερη σημασία έχει η συρρίκνωση του ρόλου του κράτους και η σχεδόν πλήρης κυριαρχία του εμπορευματικού μοντέλου. Παράλληλα, η ψηφιοποίηση της πληροφορίας και η επανάσταση στις τηλεπικοινωνίες οδηγούν στον πολλαπλασιασμό των διαύλων ενημέρωσης και επικοινωνίας, στην αλλαγή της ίδιας της φύσης της επικοινωνίας, στο υπερκείμενο, τα πολυμέσα και σε μια νέα δικτυακή οικονομία.

Τα βασικά χαρακτηριστικά των δύο αγορών, στις οποίες απευθύνονται τα ΜΜΕ, δηλαδή αυτής του περιεχομένου και της διαφημιστικής αγοράς, θα μας απασχολήσουν τόσο από την πλευρά της ζήτησης όσο και από την πλευρά της προσφοράς. Στα πλαίσια αυτά αναλύονται οι προτιμήσεις του Ελληνικού αναγνωστικού και τηλεοπτικού κοινού ανάλογα με δημογραφικά και άλλα χαρακτηριστικά, τόσο διαχρονικά όσο και σε σύγκριση με τις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ιδιαίτερα, εξετάζουμε την εξέλιξη των εθνικών εφημερίδων στη χώρα μας, την άνοδο του τοπικού και θεματικού τύπου και των ειδικευμένων περιοδικών, τα δεδομένα που προσδιορίζουν την αγορά του βιβλίου και τις συζητήσεις αναφορικά με τη σημασία και το ρόλο των μετρήσεων τηλεθέασης. Τέλος, θα μας απασχολήσουν οι συνθήκες ανάπτυξης της επιχειρηματικής δράσης και οι διαδικασίες αναδιάρθρωσης της Ελληνικής βιομηχανίας των Μέσων που ξεκίνησαν στη δεκαετία του 1980 και βρίσκονται ακόμα σε εξέλιξη.

Η τελική βαθμολογία εξαρτάται από την παρουσία, συμμετοχή στο μάθημα και τις εργασίες κατά 40% και από τις εξετάσεις κατά 60%.

Βιβλιογραφία

- Ν. Λέανδρος, *Πολιτική Οικονομία των ΜΜΕ. Η Αναδιάρθρωση της Βιομηχανίας των Μέσων στην Εποχή της Πληροφοριακής Επανάστασης*, Αθήνα, Καστανιώτης, 2000.
- Ν. Λέανδρος, *Μαζικά Έντυπα Επικοινωνίας στην Ελλάδα. Οικονομικές και Τεχνολογικές Προσεγγίσεις*. Αθήνα: Εκδόσεις Δελφίνι, 1992.
- Ρ. Παναγιωτοπούλου, *Η Τηλεόραση Εκτός των Τειχών*. Αθήνα: Καστανιώτης, 2004.
- Σ. Παπαθανασόπουλος, *Η Δύναμη της Τηλεόρασης. Η Λογική του Μέσου και η Αγορά*. Αθήνα: Καστανιώτης, 1997.
- V. Mosco, *The Political Economy of Communication*. London: Sage, 1996.
- E. Herman and R. McChesney, *The Global Media*. London: Cassell, 1997.

◆ ΚΑΝΟΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

Διδάσκουσα: Ιωάννα Κικλή

Το μάθημα αυτό αναλύει τους κανόνες δημοσιογραφικής δεοντολογίας που ισχύουν στο δίκαιό μας, και τους αντιμετωπίζει σε συγκριτική διάσταση, υπό την οπτική των σχετικών ρυθμίσεων και ξένων έννομων τάξεων.

Οι ανωτέρω κανόνες, ως κανόνες καταναγκαστικοί, εδράζονται κατ' αρχήν στο Σύνταγμα και στο νόμο και, ως κανόνες αυτορύθμισης, εδράζονται σε κώδικες συμπεριφοράς και ηθικής, τους οποίους υιοθετούν είτε οι ενώσεις ιδιοκτητών των μέσων ενημέρωσης είτε οι επαγγελματικές ενώσεις των δημοσιογράφων.

Κατά τη διάρκεια του εξαμήνου θα παρουσιασθούν πρακτικά παραδείγματα και ασκήσεις από την επικαιρότητα, προκειμένου να εμπεδωθεί ο τρόπος εφαρμογής των κανόνων δεοντολογίας στη δημοσιογραφική καθημερινότητα.

Βιβλιογραφία

- Γ. Κικλή, *Δίκαιο της πληροφόρησης*, Εκδ. Προσκήνιο, 1998.
- Μ. Παπάζογλου, *Κανόνες Δεοντολογίας στον Τύπο - Ραδιόφωνο - Τηλεόραση Πειθαρχικό Δίκαιο*, Εκδ. «Έλλην», 1995.

◆ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ Ι

Διδάσκουσα: Μαριάννα Ψύλλα

Το μάθημα αυτό έχει ως βασικό στόχο να εισάγει τους φοιτητές στη γνώση των βασικών μηχανισμών της επικοινωνιακής δράσης στη σφαίρα του πολιτικού. Εξετάζονται έτσι οι σχέσεις που αναπτύσσονται ανάμεσα στους κατόχους της εξουσίας και τους πολίτες, στα πλαίσια λειτουργίας του πολιτικού συστήματος.

Βασικές έννοιες-κλειδιά του "πολιτικού", όπως η εξουσία, η νομιμοποίηση, η πολιτική απόφαση διερευνώνται κάτω από το πρίσμα της επικοινωνιακής δράσης στα πλαίσια του "δημόσιου χώρου".

Το μάθημα επιχειρεί σ' ένα πρώτο στάδιο να αναλύσει τις διάφορες θεωρητικές προσεγγίσεις της πολιτικής επικοινωνίας. Στη συνέχεια αναλύονται οι τεχνικές της πολιτικής επικοινωνίας δηλαδή τα μέσα που έχει στη διάθεσή της σήμερα η πολιτική επικοινωνία όπως είναι τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας, το πολιτικό μάρκετινγκ και οι σφυγμομετρήσεις της κοινής γνώμης, καθώς και η πολιτική διαφήμιση. Διερευνώνται επίσης οι πρακτικές της πολιτικής επικοινωνίας σε σχέση με τις δομές εξουσίας (προεκλογική πολιτική επικοινωνία, επικοινωνία στη διάρκεια άσκησης της εξουσίας όπως κυβερνητική, κομματική, δημόσια, τοπική καθώς και συμμετοχική πολιτική επικοινωνία δηλαδή συμμετοχή των πολιτών στην πολιτική δράση και στην πολιτική απόφαση.

Βιβλιογραφία

- Μ.Ψύλλα, *Η πολιτική ως δράση και λόγος*, Τυπωθήτω- Γ. Δαρδανός, Αθήνα, 2003.
- J. Gerstlé, *La communication politique*, Paris, RUF, 1992.
- P. Muller και Y. Surel, *L'analyse des politiques publiques*, Paris, Montchrestien, 1998.
- Ν. Δεμερτζής, *Πολιτική Επικοινωνία (Διακινδύνευση, Δημοσιότητα, Διαδίκτυο)*, Αθήνα, Παπαζήσης, 2002
- D. Wolton, *Σκέψεις για την επικοινωνία*, Σαββάλας, Αθήνα, 2005.

◆ ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

Διδάσκουσα: Ειρήνη Σταματοπούλου

Ξεκινώντας από την παραδοχή ότι το κινηματογραφικό είδωλο της γυναίκας δεν αποτελεί ποτέ την αναπαραγωγή του πραγματικού αλλά εντάσσεται κι αυτό στον χώρο του «φαντασιακού σημαίνοντος», το μάθημα επιχειρεί να μελετήσει το θέμα της γυναικείας αναπαράστασης στον κινηματογράφο, όπως αυτό προσεγγίστηκε κυρίως από εκείνη τη θεωρητική σκοπιά που ονομάστηκε νεο-μαρξιστική φεμινιστική αισθητική. Περνώντας από τους χώρους της κοινωνιολογίας, της σημειωτικής, της ψυχανάλυσης και του δομισμού – και παρακολουθώντας τη σκέψη των Lacan, Althusser, Barthes, Foucault κ.α. – η αποκαλούμενη τελικά «μετα-στρουκτουραλιστική» σκέψη παρουσιάζει μια εξαιρετικά ενδιαφέρονσα διαδρομή μέσα στον χώρο που μας απασχολεί εδώ, με κεντρικούς τους δύο άξονες μελέτης της γυναικείας κινηματογραφικής αναπαράστασης: εκείνον που επικεντρώνεται στην επισκόπηση των γυναικείων προτύπων σε μεγάλες συνεκτικές κινηματογραφίες – όπως το Χόλυγουντ – και εκείνον που, με αφετηρία φροϋδικές και λακανικές κυρίως συλλήψεις,

χρησιμοποιεί ως κύριο εργαλείο του ψυχαναλυτικές και ψυχο-αντιληπτικές προσεγγίσεις.

Η κατά το δυνατόν διαυγέστερη επισκόπηση των ζητημάτων αυτών επιχειρείται να πραγματοποιηθεί μέσω της δημιουργικής ανάγνωσης και μεθοδολογικής παρακολούθησης των σημαντικότερων κειμένων σε συνδυασμό με την προβολή ενδεικτικών κατά περίπτωση ταινιών και αποσπασμάτων.

Βιβλιογραφία

- Haskell, Molly, *From Reverence to Rape: The Treatment of Women in the Movies*, Chicago: The Univ. of Chicago Press, 1974.
- Kaplan, Ann E. (ed.), *Feminism and Film*, New York: Oxford Univ. Press, 2000.
- Kaplan, Ann E. (ed.), *Psychoanalysis and Cinema*, London: Routledge, 1990.
- Kyhn, Annette, *Women's Pictures. Feminism and Cinema*, London: Routledge and Kegan Paul, 1982.
- Mitchell, Juliet, *Psychoanalysis and Feminism*, New York: Random House, 1974.
- Κολοβός, Νίκος, *Η Γυναίκα στον Κινηματογράφο*, Αθήνα: Αιγόκερως, 1989.

◆ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

Διδάσκουσα: Παναγιώτα Τσακαρέστου

Το μάθημα «Κοινωνικά Ζητήματα και Επιχειρηματικές Πρακτικές» έχει σεμιναριακό χαρακτήρα. Παρουσιάζουμε και συζητούμε για τους νέους δρόμους της κοινωνικής και επιχειρηματικής σκέψης και δράσης. Αναζητούμε τα πεδία σύγκλισης και αλληλεπίδρασης, αναδεικνύοντας ταυτοχρόνως τις σημαντικές διαφοροποιήσεις και αντιπαραθέσεις δύο κόσμων επιστημόνων και επιχειρηματιών της γνώσης που καλούνται σήμερα να συμβιώσουν, συχνά δε και να συνεργασθούν.

Θεματικοί άξονες

1. Ποιά είναι τα σημαντικά κοινωνικά προβλήματα σήμερα; Ο ρόλος και οι ευθύνες του Κράτους, των επιχειρήσεων, των ΜΚΟ και των πολιτών. Οργάνωση ομάδων εστίασης. Παρουσίαση διεθνών ερευνών.

2. Περιβάλλον: Απο τη διάσκεψη του Ρίο στη διάσκεψη του Γιοχάνεσμπουργκ. Το Πρωτόκολλο του Κυότο. Αναμετρήσεις/ συγκρούσεις και συνεργασίες Κρατών, ΜΚΟ και επιχειρήσεων. Περιβαλλοντική συνείδηση και εκπαίδευση των πολιτών σε όλο τον κόσμο. Ο ρόλος της Επικοινωνίας.

3. Κοινωνική συνοχή, κοινωνικός αποκλεισμός. Οι πτυχές του προβλήματος. Ποιός είναι ή θα έπρεπε να είναι ο ρόλος των επιχειρήσεων; Η Πράσινη Βίβλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Φήμη: Φαίνεσθαι και πραγματικότητα. Η επικοινωνία των εταιριών και η ανάπτυξη των μαρκών στην εποχή της υπευθυνότητας. Ερευνητικά αποτελέσματα του Ινστιτούτου Φήμης.

5. Επιχειρήσεις και Κοινωνία. Σύγκρουση και διάλογος. Εταιρικά σκάνδαλα, κινήματα ενάντια στην παγκοσμιοποίηση αλλά και συνεργασία του δημόσιου, του ιδιωτικού και του κοινωνικού τομέα. Απο την πρωτοκαθεδρία των μετόχων (shareholders) στους κοινωνικούς μετόχους (stakeholders). Συμμέτοχοι στην ευθύνη και στα οφέλη; Αποτελέσματα του Ευρωπαϊκού Διαλόγου των Κοινωνικών Μετόχων.

6. Ισορροπία εργασίας-ζωής. «Τόσο κοντά, τόσο μακριά...». Ευέλικτη εργασία και νέες μορφές οικογένειας και οικειότητας.

7. Επιχειρήσεις και ανθρώπινα δικαιώματα. Παραβιάσεις και καλές επιχειρηματικές πρακτικές σεβασμού τους. Ανάλυση περιπτώσεων.

8. Η κοινωνική ευθύνη των Μέσων Επικοινωνίας. Θεαματικότητες/ακροαματικότητες/ πολιτική επιρροή και οικονομική - κοινωνική λογοδοσία.

9. Επιχειρηματική και κοινωνική καινοτομία. Πώς μπορεί μιá κοινωνία να ενθαρρύνει την ανάπτυξη και τη διάχυση της καινοτομίας και τη γνώσης; Καινοτόμες προσεγγίσεις σε παλιά και νέα προβλήματα. Συζήτηση περιπτώσεων.

10. Ψηφιακό χάσμα. Ποιός είναι ο ρόλος και η ευθύνη του κλάδου των Νέων Τεχνολογιών της Επικοινωνίας;

11-13. Υγεία και κοινωνική συμπεριφορά. Ηθικά διλήμματα και δυσκολίες στην ορθή επικοινωνία επιστημονικών πληροφοριών προς την πολιτεία, τους διαμορφωτές της κοινής γνώμης και στο ευρύ κοινό. (Σύγχρονες επιδημίες : AIDS, SARS, η νόσος των πουλερικών. Διατροφικοί κίνδυνοι. Εφαρμογές και επιπτώσεις της γενετικής έρευνας).

Μεθοδολογία διδασκαλίας

1. Διαλέξεις-συζητήσεις- προσκλήσεις ομιλητών
2. Μελέτη εμπειρικών δεδομένων
3. Ερευνητικές ομαδικές εργασίες - Παρουσιάσεις
Τρόπος αξιολόγησης
1. Ενεργός συμμετοχή στην τάξη
2. Προφορική υποστήριξη εργασιών
3. Παράδοση φακέλλου εργασιών

Βιβλιογραφία

- Μάλγκαν Τζεφ. Αλληλένδεση. Η ευθύνη, οι επιχειρήσεις και η εξουσία στον αιώνα που ανατέλλει. Εκδόσεις Καστανιώτη, 1997
- Ρίντλεν Ματ, Οι ρίζες της Αρετής. Εκδόσεις Καστανιώτη, 1996
- Zuboff Shoshana, Maxim James, The Support Economy. Why Corporations are failing Individuals. Allen Lane, the Penguin Press, 2002
- Willmott Michael, Citizen Brands. Putting Society at the heart of your Business. John Wiley, 2001
- Bakan Joel, The Corporation: The pathological pursuit of profit and power. Free Press 2004
- Carnoy Martin, Sustaining the New Economy. Work, Family and Community in the Information Age. Russel Sage Foundation/Harvard, 2000, 2002
- Λασκούν Πιέρ, Διαφθορά, εκδόσεις Καστανιώτη, 2003
- Ρεβώ ντ' Αλλόν Μυριάμ, Πρέπει η πολιτική να γίνει ηθική; Εκδόσεις της Εστίας, 2004
- Σεν Αμάρτυα, Για την Ηθική και την Οικονομία, εκδόσεις Καστανιώτη, 2000
- Μακρυδημήτρης Αντώνης, Κράτος και Κοινωνία των Πολιτών. Μεταμεσονύκτιες εκδόσεις, 2002.

◆ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ / MARKETING ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Υπεύθυνος μαθήματος: Δ. Ποταμιάνος

Η ανάπτυξη του Διαδικτύου θέτει νέες προκλήσεις συνολικά για την επικοινωνία, αλλάζοντας τον τρόπο που επικοινωνούμε ιδιωτικά, αλλά και δημόσια. Ένας από τους κλάδους που επηρεάζονται ιδιαίτερα από αυτές τις αλλαγές είναι αυτός της διαφήμισης και του marketing. Οι εταιρείες είναι αναγκασμένες να υιοθετήσουν νέες μεθόδους και πρακτικές για να επικοινωνήσουν με τους δυνητικούς πελάτες τους, αλλά και το ευρύ κοινό χρειάζεται να προσαρμοστεί στις νέες συνθήκες που διαμορφώνονται.

Το μάθημα εξετάζει τόσο τα θεωρητικά, όσο και τα πρακτικά ζητήματα που προκύπτουν στο διαφημιστικό κλάδο, υπό την επίδραση του Διαδικτύου και συνολικότερα των νέων τεχνολογιών της επικοινωνίας. Ειδικότερα, οι θεματικές που αναλύονται είναι:

A. Η μορφή και τα χαρακτηριστικά του Διαδικτύου

B. Οι μεταβολές στην επικοινωνιακή διαδικασία, με έμφαση στην εμπορική επικοινωνία

Γ. Οι μορφές που παίρνει η διαφήμιση στο Διαδίκτυο

Δ. Τα πλεονεκτήματα του Διαδικτύου ως διαφημιστικού μέσου

E. Οι συνολικότερες αλλαγές σε επίπεδο marketing

ΣΤ. Ο τρόπος διαχείρισης της διαφήμισης στο Διαδίκτυο και η μέτρηση της αποτελεσματικότητας των διαφημιστικών μηνυμάτων

Ζ. Οι κανόνες δεοντολογίας στην επικοινωνία στο Διαδίκτυο (netiquette) και ειδικά στο χώρο της διαφήμισης

Η. Η εμφάνιση νέων διαδραστικών μέσων επικοινωνίας (όπως λ.χ. της κινητής τηλεφωνίας τρίτης γενιάς)

Θ. Γενικότερα θέματα που επηρεάζουν την ανάπτυξη του Διαδικτύου και των νέων τεχνολογιών της επικοινωνίας (π.χ. ζητήματα ασφαλείας, ηλεκτρονικό εμπόριο, προστασία των προσωπικών δεδομένων, του ιδιωτικού απορρήτου κ.α.)

Βιβλιογραφία

- Πόστμαν, Ν. (1997) *Τεχνοπώλιο*, Καστανιώτης: Αθήνα.
- Φρίγκας, Γ. (2005) *Διαφήμιση και Marketing στο Διαδίκτυο*, Κριτική: Αθήνα.
- Schultz, D. Tannenbaum, S. Lauterborn, R. (1994) *The new marketing paradigm: integrated marketing communications*, NTC Business Books: Lincolnwood.
- Seabrook, J. (2001) Nobrow: *The culture of marketing the marketing of culture*, Methuen: London.
- Stefik, M (1997). *Internet dreams: archetypes, myths and metaphors*, MIT Press: Massachusetts.
- Zeff, R., Aronson, B. (1999) *Advertising on the Internet (2nd edition)*, Wiley Computer Publishing: New York.

ΣΤ΄ Εξάμηνο

◆ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

Διδάσκων: Ιωάννης Ανδρεάδης

Το μάθημα αυτό περιλαμβάνει:

α) Μια μεθοδολογική εισαγωγή στις έννοιες της ιστορίας και του θεάτρου. Εδώ επιχειρείται η κατά το δυνατόν ανταλλαγή των όρων αυτών από στοιχεία πολιτιστικού υπερκαθορισμού (των αυτονόητων) και επιστημονικοφανείς σχηματοποιήσεις.

β) Μια υποχρεωτικά συνοπτική διαχρονική διαδρομή από το προϊστορικό θέατρο στα κλασικά θέατρα (Ελλάδα, Ινδία, Κίνα, Ιαπωνία), το μεσαιωνικό και τα λαϊκά θέατρα στις διάφορες εκδοχές τους και το νεότερο θέατρο από την Αναγέννηση (Αγγλία, Γαλλία, Ισπανία, Ιταλία) ως και τις μέρες μας.

γ) Τις παραδειγματικές αναγνώσεις έργων από την Αρχαιότητα, την Αναγέννηση, και τον 19ο αιώνα. Ενδεικτικά αναφέρονται η *Ορέστεια*, η *Αντιγόνη*, ο *Άμλετ*, οι *Βρυκόλακες*.

◆ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΙΙ

Διδάσκων: Διονύσιος Καβαθάς

Με την οντολογική θεμελίωση του έργου τέχνης στο Είναι, ο Heidegger ολοκλήρωσε την χουσερλιανή αναγωγή του φαινομένου στον βιόκοσμο. Η φιλοσοφική αυτή κυριαρχία της γνησιότητας του πράγματος επάνω σε μία αισθητική των σημείων (Μέσων) είναι κωδικοποιημένη στη φιλοσοφία ως κλασική τριάδα: Είναι-Έργο-Αλήθεια.

Η κριτική παρουσίαση του επίμαχου χαϊντεγκεριανού βιβλίου αποσκοπεί αφενός στην υπονόμηση του ερμηνευτικού-φαινομενολογικού μοντέλου που θεμελιώνει την αλήθεια του έργου στο Είναι και, αφετέρου, στην ανάδειξη της γενεαλογικής σχέσης: αλήθεια-εξουσία-τεχνολογία. Η τέχνη στην εποχή της τεχνικής της αναπαραγωγής εγκαταλείπει τη στατική έννοια του μοναδικού και διαρκούς Είναι χάριν μιας τεχνολογικά υπολογίσιμης ύλης. Η επαναληψιμότητα και η παροδικότητα συγκροτούν εδώ τη σημειολογία μιας νέας αισθητηριακής αντίληψης. Στόχος του μαθήματος είναι η αντιπαράθεση φαινομενολογίας και της αναδυόμενης μεντιο-επιστήμης.

Βιβλιογραφία

- M. Heidegger, *Η Προέλευση του Έργου Τέχνης*, εκδ. Δωδώνη, Αθήνα, 1986.

- W. Benjamin, «Το έργο τέχνης στην εποχή της τεχνικής αναπαραγωγιμότητάς του», στο *Δοκίμια για την Τέχνη*, εκδ. Κάλβος, Αθήνα, 1978.
- J. Derrida, *La vérité en peinture*, Flammarion, Paris, 1978.
- Th. Adorno, *Αισθητική Θεωρία*, εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα, 2000.

◆ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ, ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΙΙ

Υπεύθυνος μαθήματος: Δ. Δημηρούλης

Στο μάθημα αυτό διευρύνεται η μελέτη των εννοιών της Κουλτούρας και του Πολιτισμού μέσω της διερεύνησης των σημειολογικών συστημάτων τα οποία συγκροτούν τον κοινωνικό χώρο στις σύγχρονες καταναλωτικές κοινωνίες. Εξετάζεται η ιδιαίτερη δομή των κταναλωτικών κοινωνιών και οι μεταμορφώσεις του ρόλου της κουλτούρας των Μέσων.

◆ ΘΕΩΡΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ Ι

Διδάσκων: Γιώργος Βέλτσος

Στο μάθημα αυτό το σώμα ως έκφραση είναι το ζητούμενο, διότι το σώμα με τις πιο άμεσες και πιο απόμακρες δυνάμεις του, μιλά και μας διδάσκει για το πεπρωμένο μας. Η θεωρία της επικοινωνίας συνεπώς και ως φυσιολογία οφείλει να εξετάζει τις «μεταφορές» του σώματος, διότι κατά τον Nietzsche, «όλα ξεκινούν από το σώμα». Κλινική, φυλακή, επιτήρηση, σεξουαλικότητα, τρέλα, ιδού μια σειρά θεμάτων που επεξεργάζεται η «γενεαλογία» του Michel Foucault, σημαντικού επίγονου του Nietzsche. Συγχρόνως, θέατρο, χορός, μιμική, ιδού μια άλλη κατηγορία της σωματικής «μεταφοράς» που επεξεργάζεται ο Artaud και οι σύγχρονοι μελετητές του όπως ο Derrida.

Σώμα και πολιτισμός: αυτές οι δύο θεματικές, συμπληρώνουν τον κύκλο των δύο προηγούμενων εξαμήνων μιας θεωρίας της Επικοινωνίας του λόγου και του κειμένου.

◆ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΙΙ

Διδάσκουσα: Ευτυχία Φουντουλάκη

Θεματική συνέχεια του μαθήματος του Ε΄ εξαμήνου. Το υπαρξιακό αδιέξοδο της τέχνης οδήγησε στην έκρηξη των κινημάτων του τέλους του 19ου αιώνα. Στην αρχή του 20ου αιώνα η τέχνη βιώνει την ορμή που της έδωσε η έκρηξη αυτή. Η περιπέτεια της μορφής τώρα αποκτά εξαιρετικό ενδιαφέρον. Ο διάλογος με την τέχνη του παρελθόντος εμπλουτίζεται ή διακόπτεται, παραμένοντας όμως ένας σημαντικός ερμηνευτικός άξονας.

Τα θέματα αυτά μελετώνται στο καθαρά ιστοριογραφικό τους πλαίσιο, ταυτοχρόνως όμως προσεγγίζονται και αναλύονται με στόχο τη βαθύτερη κατανόηση των προβλημάτων της εικαστικής μορφής και γλώσσας. Από την άλλη πλευρά, ορισμένες θεωρητικές προσεγγίσεις,

υπαγορευμένες πάντα από τα ίδια τα έργα τέχνης, αναδεικνύουν τη θεωρία ως ερμηνευτικό μέσο.

Βιβλιογραφία

- Νίκη Λοϊζίδη, *Απόγειο και κρίση της πρωτοποριακής ιδεολογίας*, Εκδ. Νεφέλη, Αθήνα, 1992.
- Αντώνης Κωτίδης, *Μοντερνισμός και παράδοση*, Εκδ. University Studio Press.
- Alan Bowness, *Modern European Art*, Thames and Hudson Ltd., London, 1972.
- E.H. Combrich, *Τέχνη και ψευδαίσθηση*, Εκδ. Νεφέλη, Αθήνα, 1995.
- *Art History and its Methods: A critical anthology*, Phaidon Press Ltd, Λονδίνο, 1995.
- *Concepts of Modern Art*, Thames and Hudson, Λονδίνο, 1994.

◆ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ, ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΙ

Διδάσκων: Χριστόδουλος Γιαλουρίδης

Το τρίπτυχο «Διεθνείς Σχέσεις, κράτος και Πολιτισμοί» είναι προδήλως αλληλένδετο και αλληλεξαρτώμενο στο βαθμό που διεθνείς σχέσεις δεν μπορούν να υπάρξουν χωρίς το υποκείμενο διεθνούς δικαίου που είναι το κράτος, ενώ ο Πολιτισμός ή οι Πολιτισμοί, αποτελούν κυρίαρχο και αναπόσπαστο συστατικό γνώρισμα τόσο των κρατικών οντοτήτων, όσο και της ίδιας της διεθνούς πολιτικής.

Στο πλαίσιο του μαθήματος, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση τόσο στη Παγκοσμιοποίηση και το μεταβαλλόμενο ρόλο του κράτους, στην πολιτική κουλτούρα, την εθνική και τις υπερεθνικές ταυτότητες, όσο και στη συναφή έννοια του έθνους, του εθνικισμού, στις ενδοκρατικές συγκρούσεις και στο φαινόμενο του εθνοτικού και αποσχιστικού εθνικισμού.

Τέλος, η συζήτηση θα εστιάσει το ενδιαφέρον της, στη Μεταψυχροπολεμική διάσταση των διεθνών σχέσεων, και στην «προφητεία» Χάντιγκτον περί διεθνούς πολιτικής ως σύγκρουσης πολιτισμών.

Το μάθημα είναι Σεμιναριακού τύπου, οι εξετάσεις είναι προφορικές, με εργασίες συμμετεχόντων φοιτητών.

Βιβλιογραφία

- Clifford Geertz, *Η Ερμηνεία των Πολιτισμών*, Αθήνα, Αλεξάνδρεια, 2003.
- Καρακατσούλης Παναγιώτης, *Το Κράτος σε Μετάβαση*, Αθήνα, Ι. Σιδέρης, 2004.
- Τσινιτσιζέλης Μιχάλης - Υφαντής Κώστας, *Σύγχρονα προβλήματα διεθνών σχέσεων*, Αθήνα, Ι. Σιδέρης, 2002.

- Κατσούλης Ηλίας, (επ.) *Η Παγκοσμιοποίηση, οικονομικές πολιτισμικές και πολιτικές όψεις*, Αθήνα, Ι. Σιδέρης, 2002.

◆ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ Ι

Διδάσκων: Γεώργιος Μιχαήλ Κλήμης

Η Στρατηγική Διοίκηση δίνει την ευκαιρία στον φοιτητή να 'δει' έναν οργανισμό / επιχείρηση ολιστικά, με απώτερο σκοπό να αναγνωρίσει, να δημιουργήσει και να διατηρήσει το ανταγωνιστικό του πλεονέκτημα. Στην εποχή μας, που ακόμη και οι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί ανταγωνίζονται για χρηματοδότηση, η έννοια του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος καθίσταται πλέον σημαντική.

Το πρώτο αυτό μέρος επικεντρώνεται στην κατανόηση των βασικών θεμάτων που αναπτύσσονται από την κλασσική προσέγγιση της στρατηγικής και βασίζεται κυρίως στην σχολή του Σχεδιασμού (Design School).

Το Τρίπτυχο που ακολουθείται είναι: Ανάλυση – Επιλογή – Εφαρμογή της στρατηγικής.

Ο φοιτητής διδάσκεται τα βασικά εργαλεία σε κάθε ένα από αυτά τα στάδια με απώτερο στόχο την διευκόλυνση στη λήψη αποφάσεων.

Αναλυτικότερα σε κάθε στάδιο διδάσκονται:

ΑΝΑΛΥΣΗ: Εργαλεία ανάλυσης *μάκρο-* και *μίκρο* -περιβάλλοντος της επιχείρησης. Ανάλυση εσωτερικού περιβάλλοντος της επιχείρησης, πόροι, δεξιότητες, ικανότητες και κουλτούρα. Σύνθεση των παραπάνω σε ανάλυση ΑΔΕΑ (SWOT) για την επισήμανση των στρατηγικών θεμάτων της επιχείρησης.

ΕΠΙΛΟΓΗ: Στρατηγικές ανάπτυξης, διάσωσης, αναστροφής κ.ά. Ανάπτυξη και διατήρηση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος. Στρατηγική προϊόντων υπηρεσιών σε αγορές. Τρόποι επιλογής στρατηγικής.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ: Δομές επιχείρησης, αξιολόγηση και παρακολούθηση στρατηγικής εφαρμογής.

Βιβλιογραφία

- Παπαδάκης, Β. *Στρατηγική των Επιχειρήσεων: Ελληνική και Διεθνής Εμπειρία*. Τόμος Α, 4η Έκδοση, Εκδόσεις Μπένου, Αθήνα, 2002
- Παπαδάκης, Β. *Στρατηγική των Επιχειρήσεων: Ελληνική και Διεθνής Εμπειρία*. Τόμος Β, μελέτες περιπτώσεων, Εκδόσεις Μπένου, Αθήνα, 2002
- Grant, R. *Contemporary Strategy Analysis*, Blackwell Science, UK, 2004
- Gibson, R. (ed.) *Η επιχείρηση του μέλλοντος*, Καστανιώτης, Αθήνα, 2001

◆ **ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΙΙ**

Διδάσκων: Δημήτριος Ψυχογιός

Παρουσίαση και συζήτηση των θεωριών που επιχειρούν να ερμηνεύσουν διάφορες πλευρές της μεντιακής επικοινωνιακής διαδικασίας: οργάνωση και λειτουργία των μεντιακών οργανισμών, διαδικασίες παραγωγής ενημερωτικών/πολιτιστικών μεντιακών περιεχομένων, την ανάλυση και πρόσληψη αυτών των περιεχομένων από τα ακροατήρια, τη σχέση μέσων - ακροατηρίων, το ρόλο των μέσων στις διαδικασίες πολιτιστικής και κοινωνικής αλλαγής. Το μάθημα θα έχει σεμιναριακό χαρακτήρα, δηλαδή η παρακολούθηση θα είναι υποχρεωτική και οι φοιτητές θα κληθούν να ετοιμάσουν και να παρουσιάσουν εργασίες σχετικές με τη θεωρία των μέσων επικοινωνίας. Βασικά βοηθήματα θα είναι τα βιβλία:

α) του Ντένις ΜακΚουέιλ (D. McQuail), *Η θεωρία της Μαζικής Επικοινωνίας για τον 21^ο Αιώνα* (Καστανιώτης, 2003) και

β) του Νίκολας Γκάρναμ (N. Garnham), *Χειραφέτηση και Νεωτερικότητα* (Καστανιώτης, 2002).

◆ **ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ**

Διδάσκων: Νικόλαος Λέανδρος

Η ραγδαία διάδοση του Διαδικτύου και η μετάβαση ενός αυξανόμενου όγκου της οικονομικής δραστηριότητας στον κυβερνοχώρο μεταβάλλουν με ραγδαίους ρυθμούς την καθημερινότητά μας, τον τρόπο με τον οποίο εργαζόμαστε, επικοινωνούμε και ψυχαγωγούμαστε. Όσον αφορά τα βασικά τεχνικά χαρακτηριστικά του Διαδικτύου, μπορούμε να διακρίνουμε μια διαχρονική συνέχεια που προσδιορίζεται από τα πρωτόκολλα επικοινωνίας και την ανοικτή αρχιτεκτονική του συστήματος. Όμως, όσον αφορά τις κοινωνικές επιδράσεις, υπάρχει μια σαφέστατη διάκριση ανάμεσα σε μια πρώτη περίοδο, κατά την οποία το Διαδίκτυο είναι υπόθεση μιας επιστημονικής ελίτ –και άρα η σημασία του για την ευρύτερη κοινωνία είναι περιορισμένη– και σε μια δεύτερη περίοδο, κατά την οποία το Διαδίκτυο διαδίδεται με πρωτοφανείς ρυθμούς επηρεάζοντας ουσιαστικά την κοινωνική λειτουργία και τον οικονομικό μηχανισμό. Πώς όμως και γιατί συνέβη αυτή η ανατροπή; Ποιά είναι τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του Διαδικτύου ως επικοινωνιακού συστήματος; Πώς συνδέεται η διαδικασία δικτύωσης των υπολογιστών με την ανάδειξη ενός νέου τεχνο-οικονομικού παραδείγματος υπό την επίδραση της ευρύτερης επανάστασης της πληροφορικής; Και το σημαντικότερο: τι δυνατότητες και κινδύνους δημιουργεί η μετάβαση στη δικτυακή οικονομία και κοινωνία; Η απάντηση στα ερωτήματα αυτά έχει καθοριστική σημασία καθώς η ταχύτητα και η έκταση των αλλαγών δημιουργεί υπερβολικές προσδοκίες, ουτοπικές αντιλήψεις, φοβίες και συχνά μια δικαιολογημένη ανησυχία σε ευρύτερα στρώματα του πληθυσμού.

Άλλωστε το διακύβευμα είναι τεράστιο. Από τη μια μεριά, πολλαπλασιάζονται οι δυνατότητες διαχείρισης της πληροφορίας και αναδεικνύονται νέα πρότυπα επικοινωνίας και οργάνωσης που επαναπροσδιορίζουν την έννοια της επιχειρηματικότητας και το ευρύτερο πλαίσιο, εντός του οποίου καλούνται να λειτουργήσουν άτομα, επιχειρήσεις και εθνικές οικονομίες. Από την άλλη, εντείνεται η άνιση κατανομή του πληροφοριακού και επικοινωνιακού πλούτου και διευρύνεται το ψηφιακό χάσμα. Έτσι, το πρόβλημα των ανισοτήτων αποκτά κρίσιμη σημασία, καθώς μεγάλες ομάδες του πληθυσμού και ευρύτερες περιοχές του πλανήτη απειλούνται με περιθωριοποίηση κατά τρόπο πολύ περισσότερο συστηματικό και δύσκολο να υπερνικηθεί σε σύγκριση με το παρελθόν. Στο πλαίσιο του συγκεκριμένου μαθήματος θα έχουμε την ευκαιρία να εξετάσουμε τη διαδικασία ανάπτυξης και αλλαγής του Διαδικτύου, όπως και την ευρύτερη συζήτηση σχετικά με τις δυνατότητες που δημιουργεί και τα προβλήματα που θέτει η μετάβαση στη δικτυακή οικονομία.

Η τελική βαθμολογία εξαρτάται από την παρουσία, συμμετοχή στο μάθημα και τις εργασίες κατά 40% και από τις εξετάσεις κατά 60%.

Βιβλιογραφία

- Ν. Λέανδρος, *Το Διαδίκτυο: Ανάπτυξη και Αλλαγή*. Αθήνα: Καστανιώτης, 2005.
- Ν. Λέανδρος, *Πολιτική Οικονομία των ΜΜΕ. Η Αναδιάρθρωση της Βιομηχανίας των Μέσων στην Εποχή της Πληροφοριακής Επανάστασης*. Αθήνα: Καστανιώτης, 2000.
- Δερτούζος, Μ. (2001) *Η Ανολοκλήρωτη Επανάσταση. Οι ανθρωποκεντρικοί υπολογιστές και τι μπορούν να κάνουν για εμάς*. Αθήνα: «Νέα Σύνορα»- Εκδοτικός Οργανισμός Λιβάνη.
- Καϊτατζή –Γουίτλοκ, Σ. (2003) *Η Επικράτεια των Πληροφοριών*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτικής.
- M. Castells, *The Rise of the Network Society*. London: Blackwell, 2000.
- Tapscott, D., D. Ticoll and A. Lowy (2001) *Digital Capital. Harnessing the power of business webs*. London: Nicholas Brealey Publishing.

◆ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Διδάσκουσα: Ιωάννα Τσιβάκου

Κατ' αρχάς επιχειρείται η κοινωνιολογική διερεύνηση του «οργανώνειν» ώστε να διαγραφεί το πλαίσιο εντός του οποίου στη συνέχεια θα τοποθετηθούν κριτικά οι θεωρίες της οργάνωσης και της διοίκησης.

Η εξέλιξη του «οργανώνειν» στις δυτικές κοινωνίες (από τον Μεσαίωνα ως τις μέρες μας) παρακολουθείται σε συνάρτηση με σημαντικές μεταβολές στο κοινωνικό νόημα και την κοινωνική δομή

και λειτουργία (όπως η εξατομίκευση, η εκλογίκευση και το πνεύμα της εργαλειοκότητας, η επιστημονική σκέψη και η τεχνολογία, η επέκταση του κεφαλαίου και των επικοινωνιών), ιδιαιτέρως δε, με την επέκταση της θεσμοποιητικής διαδικασίας και την εμπέδωση της γραφειοκρατίας. Ο φοιτητής, εφοδιασμένος με αυτή τη γνώση, καλείται να μελετήσει κριτικά τις κλασικές σχολές της οργανωσιακής θεωρίας, όπως της επιστημονικής διοίκησης και των ανθρωπίνων σχέσεων αλλά και ορισμένες από τις νεώτερες, όπως της κουλτούρας, της μανθάνουσας οργάνωσης και των κοινοτήτων πρακτικής Αναφορικά με τις τελευταίες, το μάθημα περιορίζεται στο να αναδείξει τα κύρια σημεία των διαφοροποιήσεών τους από την κλασική οργανωσιακή θεωρία, καθώς επίσης τους λόγους που σηματοδοτούν την σύγχρονη, αν και εν πολλοίς αμφιλεγόμενη αυτή θεωρητική στροφή.

Η μεθοδολογική προσέγγιση των παραπάνω ερείδεται σε αναθεωρημένες εκδοχές αφ' ενός της συστημικής σκέψης, ιδίως της θεωρίας της επικοινωνίας και των κοινωνικών συστημάτων του Νίκλας Λούμαν, και αφ' ετέρου των ερμηνειών του Μισέλ Φουκώ για την εξουσία και τις έλλογες (discursive) πρακτικές.

Βιβλιογραφία:

- Ι. Τσιβάκου (επιμ.), *Δράση και Σύστημα*, εκδόσεις Θεμέλιο, Αθήνα, 1995.
- Ι. Τσιβάκου, *Υπό το Βλέμμα του Παρατηρητή*, εκδόσεις Θεμέλιο, Αθήνα, 1997.
- Ι. Τσιβάκου, *Το Οδοιπορικό του Εαυτού στον Χώρο της Εργασίας*, εκδόσεις Θεμέλιο, Αθήνα, 2000.
- Ι. Τσιβάκου, *Τα Ευέλκτα Όρια των Κοινωνικών Συστημάτων*, εκδόσεις Νεφέλη, Αθήνα, 2003.
- Γκ. Μόργκαν, *Οι Όψεις της Οργάνωσης*, εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα, 2000.
- Α. Μακρυδημήτρη, *Προσεγγίσεις στη Θεωρία των Οργανώσεων*, εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα, 2004.
- Ι. Νονάκα – Χ. Τακεούτσι, *Η επιχείρηση της Γνώσης*, εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα, 2001, 2003.
- E. Wenger, *Communities of Practice*, Cambridge University Press, Cambridge, 1998.

◆ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΙΙ

Διδάσκουσα: Μαριάννα Ψύλλα

Το μάθημα αυτό αποτελεί συνέχεια του μαθήματος Πολιτική Επικοινωνία Ι που διδάσκεται στο Ε' εξάμηνο.

Θεωρώντας ως δεδομένη τη γνώση των βασικών μηχανισμών της επικοινωνιακής δράσης στη σφαίρα του πολιτικού εμβαθύνουμε στην έννοια και την πρακτική του *δημόσιου χώρου* στα πλαίσια της

σύγχρονης κοινωνίας. Ο δημόσιος χώρος που αποτελεί ίδιον της πολιτικής δραστηριότητας, βρίσκεται στο στόχαστρο της συλλογιστικής που αναπτύσσεται, καθώς μέσα από την επικοινωνιακή οπτική δίνεται η δυνατότητα να οριοθετηθεί η *δημόσια δράση* και να αναδειχθεί ο λόγος, ως πρωταγωνιστής στην επινόηση των πολιτικών διεργασιών. Ο δημόσιος χώρος εξετάζεται στη συνδιαλλαγή του με την έννοια και την πρακτική της δημοκρατίας. Η επανα-οριοθέτηση έτσι του δημόσιου χώρου και ο συσχετισμός του με τη Δημοκρατία κατέχει το ρόλο ενός καθαρά σύγχρονου προβληματισμού, μέσα στα πλαίσια μιας προοπτικής που διαφαίνεται για μια νέα θεώρηση του, κάτω από την επήρεια της *μαζικής επικοινωνίας*, της *πολλαπλότητας των δρώντων* και των δυνατοτήτων οργάνωσης της *συλλογικής δράσης*.

Η οπτική γωνία της *δημόσιας δράσης* δίνει τη δυνατότητα προσδιορισμού των συσχετισμών ανάμεσα στους δρώντες του δημόσιου και ιδιωτικού χώρου, διερευνώντας τις δυναμικές και τα όρια μεταξύ του Κράτους και της κοινωνίας, θέτοντας σε τελευταία ανάλυση και το ζήτημα της αντιστοιχίας ανάμεσα στο κράτος και το δημόσιο χώρο. Εξετάζονται έτσι ζητήματα που σχετίζονται με τη διαμόρφωση της *πολιτικής θεματικής διάταξης*, ερωτήματα σχετικά με την *αποτελεσματικότητα* και "τη *νομιμότητα της δημόσιας απόφασης* καθώς και τις δυνατότητες αλλαγής ή όχι της *δημόσιας δράσης*.

Βιβλιογραφία

- Μ.Ψύλλα, Η πολιτική ως δράση και λόγος, Τυπωθήτω- Γ. Δαρδανός, Αθήνα, 2003.
- Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα (συλλογικό έργο), Όρια και σχέσεις δημόσιου και ιδιωτικού, Αθήνα, εκδ. Ιδρύματος Σάκη Καράγιωργα, 1996.
- François και E. Neveu (επιμέλεια), Espaces publics mosaïques, Rennes, Presses Universitaires de Rennes, 1999.
- P. Champagne, Η κατασκευή της κοινής γνώμης, Πατάκης, Αθήνα, 2004.

◆ ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Διδάσκουσες: Έλενα Αναστασάκη και Ευφροσύνη Καμάτσου

Το μυθιστόρημα ως σχετικά νέο λογοτεχνικό είδος με χαλαρούς κανόνες, είναι το κατεξοχήν πεδίο της γυναικείας γραφής. Η αμφίδρομη σχέση γυναίκας-συγγραφέως και μυθιστορηματος, σχέση δημιουργού και δημιουργήματος, ερευνάται μελετώντας μια σειρά θεμάτων, που για μεθοδολογικούς λόγους αναφέρονται χωριστά, αλλά που στην πραγματικότητα συλλειτουργούν στη διαμόρφωση της γυναικείας γραφής, όπως κι αν αντιλαμβανόμαστε τον όρο. Το βασικό ερώτημα αν υπάρχει γυναικεία γραφή ως ξεχωριστή λογοτεχνική έκφραση ή αν μιλούμε απλώς για λογοτεχνία γραμμένη από γυναίκες, πρέπει να απαντηθεί. Μέσα από μία σειρά λογοτεχνικών κειμένων

(αγγλικής, γαλλικής και ελληνικής προέλευσης) θα μελετηθούν τα παρακάτω θέματα: α) Πώς ανατρέπουν οι μεγάλες συγγραφείς το στερεότυπο της γυναικείας γραφής όπως αυτό είχε δημιουργηθεί πριν από την εμφάνισή τους; Γράφουν σαν άνδρες; Αν ναι, τότε πώς διαφέρουν; β) Ποια η σημασία του συχνού ανδρικού ψευδώνυμου; γ) Είναι οι γυναίκες συγγραφείς απαραίτητως φεμινίστριες; δ) Πόσο δυνατό είναι το 'φίλτρο' του φύλου στο πώς αντιλαμβάνονται τον κόσμο και τον εαυτό τους; ε) Πώς χειρίζονται τους ανδρικούς χαρακτήρες; στ) Πώς φτιάχνουν τους γυναικείους χαρακτήρες· με τι τεχνάσματα πλοκής και δομής τις 'απελευθερώνουν' για να μπορέσουν να δράσουν; ζ) Οι ηρωίδες τους: "ούτε άνδρας ούτε γυναίκα", είναι τελικά η νέα γυναίκα;

Βιβλιογραφία

- Virginia Woolf, *A Room of One's Own (1929)/Three Guineas (1938)*, Penguin Books, 1993
- Sandra M. Gilbert and Susan Gubar, *The Madwoman in the Attic, The Woman Writer and the Nineteenth-Century Literary Imagination*, Yale University Press, New Haven and London, 2000 [1979]
- Toril Moi, *Sexual/Textual Politics*, Routledge, London and New York, 2003 [1985].

◆ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΕΡΕΥΝΑ: ΔΗΜΟΣΚΟΠΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΕΣ ΑΓΟΡΑΣ.

Υπεύθυνος μαθήματος: Δ. Δημηρούλης

Σκοπός του μαθήματος είναι να ενθαρρύνει την εφαρμογή των βασικών θεωρητικών και μεθοδολογικών κατευθύνσεων που προηγήθηκαν στα προηγούμενα μαθήματα από τους ίδιους τους φοιτητές στη διερεύνηση συγκεκριμένων εμπειρικών ερευνητικών ερωτημάτων και την υλοποίηση συγκεκριμένων επικοινωνιακών ερευνών (π.χ. δημοσκοπήσεις, έρευνες αγοράς, έρευνες κοινού κ.α.).

Το μάθημα θα καλύψει όλα τα στάδια

- σχεδιασμού της ερευνητικής διαδικασίας (διαμόρφωση ερευνητικών ερωτημάτων, διαμόρφωση υποθέσεων, συγγραφή ερευνητικής πρότασης),
- εκπόνησης της έρευνας (μεθοδολογικές και τεχνικές επιλογές, συλλογή και ταξινόμηση ευρημάτων)
- και ανάλυσης των ερευνητικών ευρημάτων
- μέσω της μελέτης επιλεγμένων θεμάτων από το πεδίο της εφαρμοσμένης επικοινωνίας.

◆ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΛΙΚΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (μάθημα του τμήματος Δημόσιας Διοίκησης)

Διδάσκων: Βασίλειος Κέφης

Το μάθημα της Διοίκησης Ολικής Ποιότητας εντάσσεται στο είδος των διοικητικών μαθημάτων με ιδιαίτερη θεμελιακή και διεπιστημονική βάση. Θέτει ως άμεση προτεραιότητα τη προσφορά γνώσεων και υπεύθυνης πληροφόρησης για τις αρχές, τις ιδέες και τις τεχνικές της ολικής ποιότητας, στοιχεία που κάνουν τις σύγχρονες επιχειρήσεις τόσο του ιδιωτικού όσο και του δημόσιου τομέα περισσότερο αποτελεσματικές, ευέλικτες και καινοτόμες.

Οι θεματικές ενότητες που θα αναπτυχθούν περιλαμβάνουν τα εξής:

- Βασικές Εισαγωγικές Έννοιες.
- Το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Ποιοτικής Διοίκησης (EFQM).
- Η Διοίκηση Ολικής Ποιότητας στο Δημόσιο Τομέα.
- Ποιότητα και Ανθρώπινος Παράγοντας.
- Ποιότητα και Καινοτομία.
- Ποιότητα και Ελληνική Πραγματικότητα.
- Οι Σημαντικότερες Τεχνικές Βελτίωσης της Ποιότητας και η Διαδικασία του Στατιστικού Ελέγχου (SPC).
- Συστήματα Διασφάλισης της Ποιότητας.
- Τα Πρότυπα της Σειράς ISO 9000 και ISO 14000.
- Το Σύστημα HACCP.
- Ο Ανασχεδιασμός των Επιχειρησιακών Διαδικασιών (BPR).
- Η Συγκριτική Προτυποποίηση ή Αξιολόγηση (Benchmarking).
- Τα Χαρακτηριστικά του Ποιοτικού Manager-Ηγέτη.
- Τα Κύρια Στυλ Ηγεσίας.
- Τα Ορθολογικά Κριτήρια Επιλογής των Σύγχρονων Ανωτάτων Στελεχών.

Βιβλιογραφία

- Κέφης Β., *Διοίκηση Ολικής Ποιότητας. Θεωρία και Πρότυπα*, εκδ. Κριτική, Αθήνα, 2005.
- Θεοφανίδης Στ., *Ποιος είναι Ηγέτης. Η Ποιότητα της Ηγεσίας*, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα, 1999.
- Λιαρμακόπουλος Λ., *Διοίκηση Ολικής Ποιότητας*, εκδ. Δύχνος, Αθήνα-Πάτρα, 2003.
- Λογοθέτης Ν., *Μάνατζμεντ Ολικής Ποιότητας. Από τον Deming στον Tagushí και το SPC*, εκδ. Interbooks, Αθήνα, 1992.
- Παπαδάκης Β., *Στρατηγική των Επιχειρήσεων: Ελληνική και Διεθνής Εμπειρία*, Τόμος Α', εκδ. Μπένου, Αθήνα, 2002.
- James P., *Μάνατζμεντ Ολικής Ποιότητας*, εκδ. Κλειδάριθμος, Αθήνα, 1998.
- Kelly J.M., *Διοίκηση Ολικής Ποιότητας*, Alexander Hamilton Institute, εκδ. Κριτήριο.
- Kotter J.P., *Ηγέτης στις Αλλαγές*, μετ. Α. Σοκοδήμος, εκδ. Κριτική, Αθήνα, 2001

Ζ´ Εξάμηνο

◆ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ Ι

Διδάσκουσα: Μαρία Παραδείση

Παρουσίαση των σημαντικότερων σταθμών εξέλιξης του παγκόσμιου κινηματογράφου από τη γέννησή του μέχρι την εμφάνιση του Νεορεαλισμού. Η πορεία της έβδομης τέχνης σε παγκόσμιο επίπεδο αναλύεται μέσα από τα ιστορικά και αισθητικά δεδομένα κάθε περιόδου. Η εκτενής αναφορά στους σημαντικότερους δημιουργούς και τα έργα τους συνοδεύεται σε όλα τα μαθήματα από προβολές αποσπασμάτων σχετικών ταινιών. Εκτός από τα αποσπάσματα, στο χειμερινό εξάμηνο προβάλλονται ολόκληρες οι ταινίες *Ο Στρατηγός* (1926) του Μπάστερ Κήτον, *Το Εργαστήρι του Δόκτορα Καλιγκάρι* (1919) του Βήνε, *Η Μεγάλη Χίμαιρα* (1937) του Ζαν Ρενουάρ. Η αξιολόγηση θα είναι συνάρτηση της παρουσίας και ενεργητικής συμμετοχής των φοιτητών στις παραδόσεις και προβολές και της τελικής εξέτασης.

Βιβλιογραφία

- Gerald Mast, Bruce Kawin, *A Short History of the Movies*, Allyn & Bacon.
- Jack C. Ellis, *A History of Film*, Allyn and Bacon.
- David A. Cook, *A History of Narrative Film*, W. W. Norton & Co.
- Christin Thomson, David Bordwell, *Film History. An Introduction*, Mc Graw-Hill.
- Geoffrey Nowell-Smith ed., *The Oxford History of World Cinema*, Oxford University Press.

◆ ΕΙΚΟΝΑ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Διδάσκων: Ιωάννης Σκαρπέλος

Στο πρώτο μέρος του μαθήματος θα ασχοληθούμε με τα κόμικς και την αντιμετώπισή τους από τις επιστήμες του ανθρώπου (ψυχολογία, κοινωνιολογία, σημειωτική, παιδαγωγική). Στη συνέχεια θα εφαρμόσουμε τις θεωρίες αυτές στα «Κλασσικά Εικονογραφημένα», επιχειρώντας να αναδείξουμε τις οπτικές και γλωσσικές στρατηγικές που αξιοποιούνται για τη διαπραγμάτευση της ελληνικής εθνικής ταυτότητας τις δεκαετίες μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και τον εμφύλιο.

Στο δεύτερο μέρος διευρύνουμε την προβληματική αυτή προκειμένου να μελετήσουμε τη σχέση των παιδιών με το σύνολο των εικόνων (παιδικά βιβλία, κόμικς, κινούμενο σχέδιο, τηλεόραση κλπ.). Θα αναπτύξουμε επιμέρους θέματα όπως η σημασία της πολυτροπικής επικοινωνίας και η «ανάγνωση» πολύτροπικών κειμένων,

η αναπαράσταση της βίας και η επίπτωσή της στα παιδιά, αλλά και οι αναπαραστάσεις των παιδιών στα μέσα.

◆ ΔΙΚΑΙΟ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Διδάσκουσα: Δάφνη Βουδούρη

Στο μάθημα αυτό επιδιώκεται η εισαγωγή των φοιτητών στη νομική προσέγγιση του πολιτιστικού φαινομένου, μέσω της εξέτασης βασικών θεμάτων του δικαίου του πολιτισμού και με τη βοήθεια επίκαιρων παραδειγμάτων, που έχουν όχι μόνο νομικό αλλά και ευρύτερο πολιτικό ενδιαφέρον.

Οι αναλύσεις επικεντρώνονται στα εξής:

α) Θεμελιώδη δικαιώματα και πολιτιστικές δραστηριότητες (δικαίωμα στον πολιτισμό, ελευθερία της έκφρασης και της τέχνης, θρησκευτική ελευθερία, δικαίωμα στην προστασία του πολιτιστικού περιβάλλοντος)

β) Νομική προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς (αρχαιολογικής και νεότερης, σε εθνικό και σε διεθνές επίπεδο)

γ) Πνευματική ιδιοκτησία και συγγενικά δικαιώματα (εισαγωγικές έννοιες και βασικές ρυθμίσεις στον χώρο της λογοτεχνικής και καλλιτεχνικής δημιουργίας).

Βιβλιογραφία

- Βουδούρη Δ. Στρατή Α. (επιμ.), *Η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο. Κείμενα*, Α. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 1999
- Ευρωπαϊκό κέντρο Δημοσίου Δικαίου, *Η πολιτιστική κληρονομιά και το δίκαιο*, επιμ. Ε. Τροβά, Α. Σάκκουλας, Αθήνα – Θεσσαλονίκη 2004
- Δαγτόγλου Π., *Ατομικά Δικαιώματα, τ.Α΄*, Α. Σάκκουλας Αθήνα-Κομοτηνή 2005
- Κουμάντος Γ., *Πνευματική ιδιοκτησία*, Α. Σάκκουλας Αθήνα-Κομοτηνή 2002
- Χρυσογόνος Κ., *Ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα*, Α. Σάκκουλας Αθήνα-Κομοτηνή 2002

◆ ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Διδάσκων: Χριστόδουλος Γιαλουρίδης

Ο σκοπός του Μαθήματος, περιλαμβάνει τη θεωρητική θεματική και περιοχική (Area Studies) προσέγγιση του γνωστικού αντικειμένου των Διεθνών Σχέσεων και της Διεθνούς Πολιτικής. Αυτό σημαίνει, την ανάδειξη της θεωρητικής συζήτησης που διεξάγεται εδώ και δεκαετίες ως προς το εννοιολογικό και μεθοδολογικό περιεχόμενο της Διεθνούς Πολιτικής, δηλαδή τους διάφορους τρόπους και αντιλήψεις προσέγγισης των διεθνών εξελίξεων, στις οποίες περιλαμβάνονται τόσο ο ρόλος και η σημασία του κράτους στη

διαχρονική και σύγχρονη προσέγγιση των διεθνών σχέσεων, όσο και των διεθνών θεσμών, αλλά και της Κοινωνίας των Πολιτών, και άλλων οργανισμών όπως είναι οι Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (Μ.Κ.Ο – Ν.Γ.Ο.)

Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στο ρόλο και τη σημασία του εθνικού κράτους και την ικανότητα ή τη δυνατότητα του να επιβιώνει, στην εποχή της Παγκοσμιοποίησης.

Ως προς τη θεματική προσέγγιση της Διεθνούς Πολιτικής, δίνεται ιδιαίτερη σημασία σε σύγχρονα ζητήματα της Διεθνούς Πολιτικής όπως είναι το Ισλάμ και οι «ασύμμετρες απειλές» η πορεία ενοποίησης της Ευρώπης, και η δημοκρατική μετεξέλιξη του Συστήματος κρατών του πρώην Σοβιετικού Ιμπερίου.

Περιοχικά, θα εστιαστεί η συζήτηση στο τουρκικό ζήτημα, στην ιστορική και σύγχρονη του διάσταση, καθώς και στη Ρωσική Ομοσπονδία.

Το μάθημα είναι Σεμιναριακού τύπου, οι εξετάσεις είναι προφορικές, με εργασίες συμμετεχόντων φοιτητών.

Βιβλιογραφία

- Χρ. Γιαλλουρίδης, Η Τουρκία στον 21^ο αιώνα, Αθήνα, Ι. Σιδέρης, 2004.
- Τσινιτσιζέλης Μιχάλης – Υφαντής Κώστας, Σύγχρονα προβλήματα διεθνών σχέσεων, Αθήνα, Ι. Σιδέρης, 2002.
- Κατσούλης Ηλίας, (επ.) Η Παγκοσμιοποίηση, οικονομικές πολιτισμικές και πολιτικές όψεις, Αθήνα, Ι. Σιδέρης, 2002.
- Χρ. Γιαλλουρίδης – Τσάκωνας Παναγιώτης, Ελλάδα και Τουρκία μετά τον Ψυχρό Πόλεμο, Αθήνα Ι. Σιδέρης, 2000.
- Ljuba Trautmann, Η Ρωσία μεταξύ δημοκρατίας και αυταρχισμού. Αθήνα, Νέα Σύνορα – Διβάνης, 1999.

◆ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΙΙ

Διδάσκων: Γεώργιος Μιχαήλ Κλήμης

Το μάθημα επικεντρώνεται στην στρατηγική σκέψη. Διερευνά και παρουσιάζει προχωρημένα θέματα στρατηγικής επιχειρήσεων που βασίζονται στις πρόσφατες διεθνείς έρευνες. Οι φοιτητές/τριες αποκτούν την ευελιξία και εμβάθυνση στα θέματα στρατηγικής που χρειάζονται σε ένα αυριανό ηγέτη και αποκτούν μια γερή βάση για την περαιτέρω εφαρμογή των μοντέλων / εργαλείων που έχουν ήδη διδαχθεί. Η στρατηγική σκέψη είναι απαραίτητη στη διοίκηση επιχειρήσεων / οργανισμών στις πολιτιστικές βιομηχανίες, καθώς οι τελευταίες αντιμετωπίζουν ένα αβέβαιο περιβάλλον με χαοτικές ιδιότητες. Η κατάλληλη οργάνωση και διοίκηση μέσω της στρατηγικής συντελεί καταλυτικά στην ανάπτυξη αυτών των οργανισμών που συχνά έχουν διαφορετικούς και ποικίλους στόχους και δεν αρκούνται απλώς και μόνον στη μεγιστοποίηση του κέρδους.

Βιβλιογραφία:

- Mintzberg, H., Ahlstrand, B. & J. Lampel. *Το σαφάρι της στρατηγικής: Εισαγωγή στη στρατηγική διοίκηση επιχειρήσεων*. Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 2004
- Brandenburger, A.M & B.J. Nalebuff. *Συν-ανταγωνισμός*, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 1998
- Kay, J. *Τα θεμέλια της Επιτυχίας. Οδηγός Στρατηγικής συμπεριφοράς για την Σύγχρονη Επιχείρηση*, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 2002

◆ ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Διδάσκων: Διονύσιος Καββαθάς

Συστημική θεωρία, Αποδόμηση και (ριζικός) Κονστρουκτιβισμός αποτελούν σήμερα μερικά από τα κυρίαρχα θεωρητικά μοντέλα όχι μόνο στο πεδίο της φιλοσοφικής, κοινωνιολογικής και ψυχολογικής γνωσιοθεωρίας, αλλά και στο χώρο της συγκριτικής λογοτεχνίας και της θεωρίας της τέχνης.

Στόχος του μαθήματος είναι η συγκριτική παρουσίαση των προαναφερθέντων μοντέλων, έχοντας ως καθοδηγητικό νήμα την κοινή επιστημολογική θέση περί κατασκευασιμότητας κάθε ανθρώπινης γνώσης. Βασικές έννοιες όπως «πληροφορία», «κώδικας», «πρόγραμμα», «επικοινωνία» κ.λπ., θα αναδειχθούν ως μεταφορές του παρατηρητή που επιχειρεί να περιγράψει τη δομή των εμβίων όντων, των τεχνητών και των κοινωνικών συστημάτων.

Βιβλιογραφία

- H. Willke, *Εισαγωγή στη συστημική θεωρία*, εκδ. Κριτική, Αθήνα, 1996.
- Maturana / Varela, *Το δένδρο της γνώσης*, εκδ. Κάτοπτρον, Αθήνα, 1992.
- Gregory Bateson, *Steps to an Ecology of mind*, Shandler Publishing Company, 1972.
- Heinz von Foerster, *Wissen und Gewissen*, Suhrkamp, Frankfurt am Main, 1993.
- Niklas Luhmann, *Η πραγματικότητα των μέσων μαζικής επικοινωνίας*, εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα, 2001

◆ ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ Ι

Διδάσκουσα: Περσεφόνη Ζέρη

Η ανάλυση του νοήματος της τεχνικής, η ελληνική «τέχνη», οι κοινωνικές καταβολές της τεχνικής, η δυτική σύλληψη της τεχνικής, η θέση της τεχνικής στη σύσταση του ανθρώπινου κόσμου, η τεχνική και κοινωνική οργάνωση είναι τα κεντρικά θέματα που θα πραγματευθούμε στο χειμερινό εξάμηνο. Αντικείμενο των παραδόσεων

σ'αυτά τα πλαίσια είναι επίσης οι επιδράσεις της τεχνολογίας στους ανθρώπους, στην παραγωγή και κατανάλωση, στην φύση, στην κοινωνία και την οργάνωσή της.

Βιβλιογραφία

- Κ. Καστοριάδης, «Τεχνική. Νεωτερική επιστήμη και φιλοσοφική ερώτηση». Από το βιβλίο: *Τα σταυροδρόμια του λαβυρίνθου*, Αθήνα, 1991.
- Α. Lerhoi-Gourhan, *Το Έργο και η Ομιλία του Ανθρώπου*, Τομ. Α', *Τεχνική και Γλώσσα*, Αθήνα 2000
- Hannah Arendt, *Η ανθρώπινη κατάσταση*, Γνώση, 1986.
- Παναγιώτης Κονδύλης, *Η Παρακμή του Αστικού Πολιτισμού*, Αθήνα 1992

◆ ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ Ι: ΔΙΚΑΙΟ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

Διδάσκουσα: Ιωάννα Κική

Στο μάθημα αυτό εξετάζεται η συνταγματική προστασία του τύπου, ως θεσμικής εγγύησης, με την ταυτόχρονη κατοχύρωση των δικαιωμάτων όλων των υποκειμένων που συμμετέχουν στην εκδοτική δραστηριότητα.

Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στη νομική κατοχύρωση του δημοσιογραφικού επαγγέλματος, με αναφορά στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των δημοσιογράφων και ακόμη, σε αυτά της αναγνώρισης του επαγγελματικού τους απορρήτου και της ελεύθερης πρόσβασής τους στις πηγές πληροφόρησης.

Η κατοχύρωση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας σε όφελος των δημοσιογράφων περιλαμβάνεται επίσης στην ύλη. Τέλος, αναλύονται τα θέματα αναζήτησης αστικής ευθύνης σε υποθέσεις τύπου και της εφαρμογής των σχετικών ποινικών διατάξεων.

Βιβλιογραφία:

- Π. Δαγτόγλου, *Συνταγματικό δίκαιο. Ατομικά δικαιώματα Α', Α. Σάκκουλας*, Αθήνα, 1991, (ιδίως σελ. 451-537).
- Γ. Καρακώστας, *Προσωπικότητα και Τύπος*, Α. Σάκκουλας, Αθήνα 1997.
- Γ. Κική, *Δίκαιο της πληροφόρησης. Αναλύσεις - κείμενα*, Προσκήνιο, Αθήνα, 1998.

◆ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ

Διδάσκουσα: Παναγιώτα Τσακαρέστου

Η Επιχειρησιακή Ηθική και υπευθυνότητα είναι ένα σεμιναριακό μάθημα το οποίο έχει ως αφετηρία τη ζωνρή συζήτηση που διεξάγεται διεθνώς την τελευταία δεκαετία στον ακαδημαϊκό και τον επιχειρησιακό χώρο για την κοινωνική ευθύνη των επιχειρήσεων (ως

οργανισμών) καθώς επίσης και των στελεχών τους ως πολιτών και ως επαγγελματιών.

Η προσέγγισή μας είναι αυτή της «πρακτικής ευθύνης».

Συνδέουμε την θεωρία με την Πράξη.

Συζητούμε θέματα της ηθικής και πολιτικής φιλοσοφίας και ταυτοχρόνως επιθυμούμε να αντιμετωπίσουμε ηθικά διλήμματα και συγκρούσεις που ανακύπτουν.

α) είτε στο εσωτερικό επιχειρήσεων και οργανισμών

β) είτε στην κοινωνική και πολιτική ζωή, θέτοντας τους θεμιτούς άξονες δράσης των επιχειρήσεων.

Άξονες συζήτησης:

1. Ποιο είναι το θεωρητικό και το πρακτικό περιεχόμενο της επιχειρησιακής ηθικής. Κοινωνικό αίτημα και στρατηγική ηγεσίας. Εμπιστοσύνη, η ηθική της νέας οικονομίας.

2. Ποιος είναι ο ρόλος των αξιών στην επιχειρησιακή οργάνωση και στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

3. Πώς οι ηθικές και φιλοσοφικές αρχές μπορούν να συμβάλουν στην κατανόηση, την κριτική ανάλυση και επίλυση ηθικών διλημάτων.

4. Σύγκρουση αξιών: όταν το «σωστό» έρχεται αντιμέτωπο με το «σωστό».

5. Το ιδανικό της αυτορρύθμισης και της επαγγελματικής αυτονομίας σε συνάρτηση με το αίτημα για κοινωνικό έλεγχο. Δικαιώματα πολιτών-καταναλωτών.

6. Η Ηθική και η υπευθυνότητα στη Διαφήμιση και την Επικοινωνία.

7. Κοινωνικοί και περιβαλλοντικοί απολογισμοί των επιχειρήσεων και οργανισμών. Προς ένα νέο μοντέλο επικοινωνίας.

Ανάλυση ηθικών διλημάτων μέσα από ταινίες, κόμικς και ρεαλιστικά σενάρια.

13. Συμπεράσματα και κλείσιμο του σεμιναρίου.

Βιβλιογραφία

- Thomas Donaldson, Thomas Dunfee, *Ties That Bind. A Social Contracts Approach to Business Ethics*, Harvard Business School Press, 1999.
- Simon Zadek, Peter Pruzan, Richard Evans, *Building Corporate Accountability*, Earthscan Publications, 1999
- Joseph Badaracco, *Defining Moments*, Harvard Business School Press, 1997.
- McIntosh et al., *Corporate Citizenship*, Financial Times, 1998.
- Martha Nussbaum, *Love's Knowledge*, Oxford, 1990
- Aristotle, *Nicomachean Ethics*, Loeb, 1999.

- Transparency International, *Global Corruption Report*, 2004
- Morsing M. and Christina Thyssen (eds.), *Corporate Values and Responsibility*, Samfundslitteratur, 2003
- Conte-Sponville Andre, *Le Capitalsime est-il morale?* Albin Michel 2004

◆ ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ

Διδάσκουσες: Ελένη Αραβανή, Μάρθα Μιχαηλίδου

Η διαφημιστική ρητορική και εικόνα έχει αποτελέσει ένα προνομιακό πεδίο διερεύνησης των κοινωνικών και συμβολικών αναπαραστάσεων των σχέσεων ανδρών-γυναικών και των ταυτοτήτων τους.

Το μάθημα συνδέει την άνοδο του διαφημιστικού επαγγέλματος με την πορεία ανάπτυξης των σύγχρονων μέσων και την κατασκευή συγκεκριμένων έμφυλων κοινών και ακροατηρίων. Στόχος του μαθήματος είναι η ανάλυση του ρόλου της διαφήμισης στη διαμόρφωση της φυσιογνωμίας και του περιεχομένου τόσο συγκεκριμένων μέσων όσο και συγκεκριμένων ειδών. Ως εκ τούτου το μάθημα προτείνει την ανάγνωση των συστημάτων νοήματος του διαφημιστικού λόγου και εικόνας μέσα από την ανάλυση των πολιτισμικών διαδικασιών, γνώσεων και πρακτικών που κυριάρχησαν στο χώρο της διαφήμισης και του marketing κατά τη διάρκεια του 20^{ου} αιώνα.

Ενδεικτικές θεματικές:

- Διαφήμιση και η διαφοροποίηση του εμπορικού γυναικείου Τύπου: από το οικογενειακό περιοδικό στα «glossies»: η άνοδος του marketing, η κατάτμηση του γυναικείου κοινού, η έννοια του lifestyle
- Διαφήμιση και η ανάδειξη της 'γυναικείας' τηλεόρασης: η περίπτωση της σαπουνόπερας: η συμβολή της διαφήμισης στην οικοδόμηση του τηλεοπτικού τοπίου, η κατασκευή νέων ειδών (genres), η κατάτμηση του τηλεοπτικού χρόνου σε ζώνες/φύλα/ενδιαφέροντα.
- Διαφήμιση και έμφυλη ταυτότητα: «κλασικές» ψυχαναλυτικές και σημειωτικές αναλύσεις. Νέες αρρενωπότητες, νέες σεξουαλικότητες, σύγχρονες μετασημειωτικές αναλύσεις
- Μεθοδολογία έρευνας αγοράς: κατηγοριοποίηση των καταναλωτών, κατανόηση και σκιαγράφηση του καταναλωτή, η έννοια της «ανάγκης», προβολικές τεχνικές, τι είναι ποιοτική έρευνα.
- Σύγχρονες κατηγορίες καταναλωτών και brands
- Τι είναι το Brand;
- Global Brands- Local Brands
- Τυπολογίες κοινού

Βιβλιογραφία:

- Brown, Bruce W, *Images of family life in magazine advertising: 1920-1978*. New York, Praeger: 1981.

- Bacon-Smith, Camille, *Enterprising women : television fandom and the creation of popular myth*, Philadelphia, University of Pennsylvania Press : 1992, 1994
- Baudrillard, Jean, *The consumer society: myths and structures* [introduction George Ritzer]. London, Sage: 1998.
- *Cross-cultural consumption: global markets, local realities* / ed David Howes. London, Routledge: 1996
- Du Gay, Paul, *Consumption and identity at work*, London, Sage: 1996.
- Dyer, Gillian, *Η διαφήμιση ως επικοινωνία, μετάφραση Αγγελική Σπυροπούλου*. Αθήνα, Πατάκης: 1993.
- Ewen, Stuart, *Captains of consciousness: advertising and the social roots of the consumer culture*, New York, McGraw-Hill: 1977.
- *Female spectators: looking at film and television* / edited by E. Deidre Pribram. London, Verso: 1988.
- Goldman, Robert and Stephen Parsons, *Nike culture: the sign of the swoosh*, London, Sage: 1998, 2000
- Gray, Ann, *Video playtime: the gendering of a leisure technology*, London, Routledge: 1992.
- *Identity and difference*, edited by Kathryn Woodward. London, Sage in association with The Open University: 1997, 1999
- *Identity: a reader*, edited by Paul du Gay, Jessica Evans and Peter Redman. London, Sage in association with The Open University: 2000.
- Jhally, Sut, *Οι κώδικες της διαφήμισης: ο φετιχισμός και η πολιτική οικονομία του νοήματος στην καταναλωτική κοινωνία, μετάφραση Ηρώ Τέντε*. Αθήνα, Καστανιώτης: 1997.
- Leiss, William Stephen Kline, Sut Jhally, *Social communication in advertising: persons, products & images of well-being*, Toronto, Methuen: 1986.
- Nava, Mica et al (eds), *Buy this book: studies in advertising and consumption*, London, Routledge: 1997.
- Ohmann, Richard M., Richard Malin, *Selling culture: magazines, markets and class at the turn of the century*, London, Verso: 1998.

◆ **ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ**

Υπεύθυνος μαθήματος: Δ. Ποταμιάνος

Η Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού αποτελεί έναν από τους βασικότερους παράγοντες για την αποτελεσματική λειτουργία και συνεχή ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα οργανισμών και επιχειρήσεων.

Το νέο αυτό μάθημα έχει ως στόχο να εισάγει τους φοιτητές στις σύγχρονες θεωρίες και πρακτικές της Διοίκησης Ανθρώπινου

Δυναμικού και να αναδείξει την αξία του «ανθρώπινου κεφαλαίου» στο σημερινό εργασιακό περιβάλλον.

Θεματικοί άξονες

- Σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις και τάσεις στη Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού
- Επιλογή και προσέλκυση εργαζομένων
- Διαχείριση και διατήρηση ταλέντων
- Δημιουργία και διαχείριση της οργανωσιακής κουλτούρας και του οργανωσιακού κλίματος
- Συστήματα αμοιβών -Παροχές
- Εκπαίδευση και ανάπτυξη των εργαζομένων
- Ικανοποίηση, αφοσίωση και παρακίνηση των εργαζομένων
- Εσωτερική επικοινωνία
- Ανάπτυξη ηγετών

Μεθοδολογία διδασκαλίας

- Θεωρητικές διαλέξεις
- Μελέτη περιπτώσεων
- Διεξαγωγή ποιοτικής και ποσοτικής έρευνας
- Βιωματικές δραστηριότητες

Βιβλιογραφία

- Παπαλεξανδρή, Ν. & Μπουραντάς Δ., *Διοίκηση Ανθρώπινων Πόρων*. Εκδόσεις Μπένου, 2003.
- Goleman, Boyatzis & McKee, *Ο νέος ηγέτης. Η δύναμη της συναισθηματικής νοημοσύνης στη διοίκηση οργανισμών*. Ελληνικά Γράμματα, 2002
- Handy, C., *Ο ελέφαντας και ο ψύλλος. Κοιτάζοντας πίσω προς το μέλλον*. Εκδόσεις Κριτική, 2003
- Ντε Μπορντ, Ρ., *Δεξιότητες Συμβουλευτικής στο Χώρο Εργασίας*. Εκδόσεις Καστανιώτη, 1997

Η ΄ Εξάμηνο

◆ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΙΙ

Διδάσκουσα: Μαρία Παραδείση

Παρουσίαση της εξέλιξης της κινηματογραφικής αφήγησης στη μεταπολεμική περίοδο (από το νεορεαλισμό μέχρι σήμερα) με ανάλυση των ιστορικών και αισθητικών δεδομένων κάθε περιόδου. Η εκτενής αναφορά στους σημαντικότερους δημιουργούς και τα έργα τους συνοδεύεται σε όλα τα μαθήματα από προβολές αποσπασμάτων σχετικών ταινιών. Εκτός από τα αποσπάσματα, στο εαρινό εξάμηνο προβάλλονται ολόκληρες οι ταινίες *Με κομμένη την ανάσα* (1959) του Ζαν-Λυκ Γκοντάρ, *Μπόννυ και Κλάιντ* (1967) του Άρθουρ Πεν, καθώς και μια κλασική ταινία της Άπω Ανατολής. Η αξιολόγηση θα είναι συνάρτηση της παρουσίας και ενεργητικής συμμετοχής των φοιτητών στις παραδόσεις και προβολές και της τελικής εξέτασης.

Βιβλιογραφία

- Gerald Mast, Bruce Kavin, *A Short History of the Movies*, Allyn & Bacon.
- Jack C. Ellis, *A History of Film*, Allyn and Bacon.
- David A. Cook, *A History of Narrative Film*, W. W. Norton & Co.
- Christin Thomson, David Bordwell, *Film History. An Introduction*, Mc Graw-Hill.
- Geoffrey Nowell-Smith ed., *The Oxford History of World Cinema*, Oxford University Press.

◆ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ Μ.Μ.Ε.

Διδάσκων: Χριστόδουλος Γιαλουρίδης

Το μάθημα, αναφέρεται στον κρίσιμο τομέα της σχέσης αλληλεπίδρασης μεταξύ Εξωτερικής Πολιτικής και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, Ηλεκτρονικού και Γραπτού Τύπου, καθώς επίσης και στη διαμόρφωση κρίσιμων μεγεθών επιρροής όπως είναι η πολιτική κουλτούρα και η δημοσιότητα.

Στο πλαίσιο αυτό, περιλαμβάνονται και αναλύσεις που παραπέμπουν στο ίδιο το πολιτικό σύστημα, τη Δημοκρατική ή την Αυταρχική του δομή, καθώς επίσης, και σε φαινόμενα εκδήλωσης του πολιτικού και δημοσιογραφικού λόγου, όπως είναι ο Λαϊκισμός.

Ο στόχος του μαθήματος, εστιάζεται στην ανάλυση της θέσης, δομής και λειτουργίας των Μ.Μ.Ε. στην εξωτερική και τη Διεθνή Πολιτική, στην παρουσίαση των διαχρονικών θεωρητικών προσεγγίσεων, ως προς τη σχέση αυτή στην όλη προβληματική, και

στην εξέταση του ρόλου και της σημασίας των Μ.Μ.Ε. στη διαμόρφωση της εξωτερικής πολιτικής των κρατών.

Ταυτόχρονα, επιχειρείται και η αποτύπωση της αλληλεξάρτησης των μεγεθών, και της επιρροής τους στις σύγχρονες διεθνείς κρίσεις με ξεχωριστά παραδείγματα την περίπτωση των Ελληνοτουρκικών συγκρουσιακών σχέσεων, την περίπτωση του Κοσόβου, αλλά και του Ιράκ.

Το μάθημα διεξάγεται, σ' ένα πλαίσιο συνδυασμού διαλέξεων και Σεμιναρίων. Η αξιολόγηση γίνεται μέσω προφορικών εξετάσεων και εργασιών.

Βιβλιογραφία

- Χρ. Γιαλλουρίδης - Βιβή Κεφαλά : *Κόσσοβο: Η εικόνα του Πολέμου*, Αθήνα, Ι. Σιδέρης, 2001
- Χρ. Γιαλλουρίδης, Η Ελληνοτουρκική σύγκρουση 1955-2000 Από την Κύπρο έως τα Ίμια, τους S-300 και το Ελσίνκι. Αθήνα, Ι. Σιδέρης, 2000.

◆ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΣΥΛΛΟΓΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΠΟΛΥΜΕΣΑ

Διδάσκων: Κωνσταντίνος Δάλλας

Η ραγδαία ανάπτυξη της πληροφορικής και της τηλεματικής έχει ήδη οδηγήσει στην εισαγωγή νέων τρόπων διατήρησης και διάχυσης της πληροφορίας, που ανατρέπουν μεθόδους και συμβάσεις αιώνων. Ψηφιακές συλλογές, που απαρτίζονται από *ψηφιακά υποκατάστατα* υλικών τεκμηρίων, έρχονται να αποτελέσουν ένα πρόσθετο μηχανισμό διατήρησης και διαχείρισης των τεκμηρίων αυτών. Παράλληλα, οι τεχνολογίες των πολυμέσων, των υπερμέσων και της πλασματικής (ή εικονικής) πραγματικότητας παρέχουν εναλλακτικούς τρόπους επικοινωνίας, ερμηνείας και πρόσληψης τόσο του αισθητού κόσμου γύρω μας, όσο και του διαμεσολαβημένου κόσμου της ιστορικής μνήμης, της τέχνης και της επιστημονικής γνώσης.

Στο μάθημα εξετάζεται η εισαγωγή των ψηφιακών τεχνολογιών στη διαχείριση των τεκμηρίων, στην πληροφόρηση και, ειδικότερα, στην πολιτιστική επικοινωνία, μέσω μιας εποπτικής θεώρησης των σχετικών ζητημάτων με παραδείγματα από το χώρο των «οργανισμών της μνήμης» (αρχεία, μουσεία και βιβλιοθήκες). Στο περιεχόμενο του περιλαμβάνεται ο ορισμός θεμελιωδών εννοιών, όπως *πληροφορία*, *τεκμήριο* και *συλλογή*, η εισαγωγή στις μεθόδους και στα πρότυπα τεκμηρίωσης, η ψηφιοποίηση και ψηφιακή διατήρηση οπτικών τεκμηρίων, η συγκρότηση ψηφιακών συλλογών και εικονοθηκών, η συζήτηση σχετικά με την αυθεντικότητα των ψηφιακών υποκαταστάτων, η συγκρότηση γλωσσών περιγραφής και θεματικών γλωσσών, η αναπαράσταση του νοητικού «περιεχομένου» των τεκμηρίων και τα πληροφοριακά συστήματα διαχείρισής τους. Επίσης, περιλαμβάνεται μια εισαγωγή στις τεχνολογίες των πολυμέσων, των υπερμέσων και της πλασματικής πραγματικότητας, στις διαφορές των διαδραστικών

τεχνολογιών από άλλες παλαιότερες τεχνολογίες επικοινωνίας, στα διάφορα είδη πολιτιστικών εφαρμογών τους και στα στάδια, μεθόδους και προϋποθέσεις που απαιτούνται για την ανάπτυξη των εφαρμογών αυτών. Εξετάζεται, τέλος, το περιβάλλον και οι παράμετροι προστασίας των πνευματικών δικαιωμάτων και οικονομικής εκμετάλλευσης των ψηφιακών συλλογών και των πολυμεσικών παραγωγών, ο ρόλος του διαδικτύου και του παγκόσμιου ιστού, όπως και οι επιλογές που προσφέρονται στους πολιτιστικούς, κυρίως, οργανισμούς στον τομέα αυτό.

Βιβλιογραφία

- Aa.Vv., International Conference on Hypermedia and Interactivity in Museums / International Cultural Heritage Informatics Meeting (ICHIM), Πρακτικά συνεδρίων, Archives and Museum Informatics: Pittsburgh, 1991-2001.
- Chateau, D. & Darras, B. (eds.), Arts et multimédia: l'œuvre d'art et sa reproduction à l'ère des médias interactifs, Publications de la Sorbonne: Παρίσι, 1999.
- Getty Art History Information Program, Research agenda for networked cultural heritage, Getty AHIP: Santa Monica, 1996.
- Keene, S., Digital collections: museums and the information age, Butterworth-Heinemann: Oxford, 1998.
- Μπώκος, Γ.Δ., Εισαγωγή στην επιστήμη της πληροφόρησης, Παπασωτηρίου: Αθήνα, 2001.
- Nielsen, J., Hypertext and hypermedia, Academic Press: Βοστώνη, 1990.

◆ ΕΙΚΟΝΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Διδάσκων: Ιωάννης Σκαρπέλος

Στο μάθημα αυτό θα διερευνήσουμε τον τρόπο που δομείται ο λόγος για την εθνική ταυτότητα σε τρεις κομβικές ταινίες των τελευταίων χρόνων: την «Αγέλαστο Πέτρα» του Φίλιππου Κουτσάφτη, την «Πολίτικη Κουζίνα» του Τάσου Μπουλεμέτη και τις «Νύφες» του Παντελή Βούλγαρη. Η διερεύνηση θα περιλάβει αναφορές στις ταινίες του εμπορικού κινηματογράφου της δεκαετίας του 1960, αλλά και σύγχρονες χολιγουντιανές παραγωγές που διαπραγματεύονται το ζήτημα της αμερικανικής ταυτότητας, όπως «Ο Τελευταίος Σαμουράι», «Χιντάλγκο», «Τιτανικός», «Χορεύοντας με τους Λύκους», «Οι Συμμορίες της Νέας Υόρκης» κ.ά.

Βιβλιογραφία

- Bachelard, Gaston: *Η Ψυχανάλυση της Φωτιάς*, Αθήνα, Ερατώ, 1988.
- Bachelard, Gaston: *Το Νερό και τα Όνειρα*, Αθήνα, Χατζηνικολή, 1985.

- Bachelard, Gaston: *Η Ποιητική του Χώρου*, Αθήνα, Χατζηνικολή, 1982.
- Ελιάντ, Μιρσέα: *Εικόνες και Σύμβολα. Το συλλογικό υποσυνείδητο*, Αθήνα, Αρσενίδης, 1994.
- Freud, S.: *Τρία ιστορικά ασθενείας. Ο Ράττενμαν – Ο Πρόεδρος Σρέμπερ – Ο Βόλφμαν*, Αθήνα, Επίκουρος, 1995.
- Girard, Rene: *Η αρχαία οδός των ασεβών*, Αθήνα, Εξάντας, 1991.
- Girard, Rene: *Το εξιλαστήριο θύμα. Η βία και το ιερό*, Αθήνα, Εξάντας, 1991.
- Laplanche, Jean: *Ζωή και Θάνατος στην Ψυχανάλυση*, Αθήνα, Νεφέλη, 1988.
- Novelle, Michel: *Ο θάνατος και η Δύση από το 1300 ως τις μέρες μας*, τ. Α΄ και Β΄, Αθήνα, Νεφέλη, 2000.
- «Εκ των Υστέρων» (Ψυχαναλυτικό περιοδικό): *Ο θάνατος στη ζωή*, τεύχος 7, εκδ. Εξάντας, Ιούνιος 2002.
- Roux, Jean-Paul: *Το αίμα. Μύθοι, σύμβολα και πραγματικότητα*, Αθήνα, Διβάνης, 1998.

◆ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Διδάσκων: Νικόλαος Λέανδρος

Στο μάθημα αυτό εξετάζονται οι πολιτιστικές δραστηριότητες ως ένας τομέας με ιδιαίτερο ενδιαφέρον και από οικονομική – αναπτυξιακή άποψη, καθώς μπορεί ο τομέας αυτός να αποτελέσει σημαντικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα για μια μικρή μεσαίου επιπέδου οικονομικής και τεχνικής ανάπτυξης χώρα όπως η Ελλάδα. Ιδιαίτερα θα μας απασχολήσουν οι ιδιομορφίες που παρουσιάζει η παραγωγή του πολιτιστικού προϊόντος και οι τρόποι με τους οποίους το κράτος μπορεί να παρεμβαίνει στην αγορά της καλλιτεχνικής δημιουργίας. Στα πλαίσια αυτά μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι βασικοί άξονες, γύρω από τους οποίους αρθρώνεται η κοινοτική πολιτική για τη βελτίωση της γνώσης και τη διάδοση του πολιτισμού και της ιστορίας των ευρωπαϊκών λαών, όπως και για την προστασία της πολιτιστικής τους κληρονομιάς. Τέλος, θα εξετάσουμε τα νέα δεδομένα που διαμορφώνει η πορεία προς τη δικτυακή κοινωνία, τόσο από τη σκοπιά της παραγωγής του πολιτιστικού προϊόντος, όσο και από την ευρύτερη οπτική της διαμόρφωσης ενός δικτυακού πολιτισμού.

Η τελική βαθμολογία εξαρτάται από την παρουσία, συμμετοχή στο μάθημα και τις εργασίες κατά 40% και από τις εξετάσεις κατά 60%.

Βιβλιογραφία

- Ν. Λέανδρος, *Το Διαδίκτυο: Ανάπτυξη και Αλλαγή*. Αθήνα: Καστανιώτης, 2004.
- ΚΕΠΕ, *Ο Πολιτισμός ως Κλάδος Οικονομικής Δραστηριότητας*, Αθήνα, ΚΕΠΕ, 1998.

- H Vogel, *Entertainment Industry Economics*, New York, Cambridge University Press, 1994.
- P. Du Gay (ed.), *Production of Culture/Cultures of Production*, London, Sage, 1997.
- M. Castells, *The Power of Identity*, London, Blackwell, 1997.
- <http://otal.umd.edu/rccs/>

◆ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΛΛΑΓΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

Διδάσκων: Γεώργιος Μιχαήλ Κλήμης

Το μάθημα επικεντρώνεται στην διαχείριση αλλαγών επιχειρήσεων και οργανισμών και στην ουσία ολοκληρώνει τα δύο προηγούμενα. Η εποχή μας κρίνεται σαν εποχή έντονων διαρκών αλλαγών και οι απασχολούμενοι σε οργανισμούς και επιχειρήσεις καλούνται διαρκώς να εισηγηθούν και να ηγηθούν έργα αλλαγής. Η ανάγκη για αλλαγή μπορεί να εστιάζεται στην 'απλή' ανασυγκρότηση της δομής ή ανασχεδιασμό των διαδικασιών έως την πιο σύνθετη, μεταμορφωτική, αλλαγή κουλτούρας του οργανισμού. Οι φοιτητές μαθαίνουν να αναλύουν το πλαίσιο της αλλαγής και να παίρνουν αποφάσεις για τον σχεδιασμό και υλοποίηση του πλάνου αλλαγής της επιχείρησης / οργανισμού. Είναι απαραίτητη, λοιπόν, η κατανόηση του 'γιατί' και 'τι' της αλλαγής (το οποίο καλύπτεται από την Στρατηγική I και II), αλλά κυρίως του 'πως' της αλλαγής, δηλαδή της διαδικασίας της αλλαγής.

Επειδή μία προσέγγιση που χρησιμοποιεί συνταγές κρίνεται ανεπαρκής, το μάθημα βασίζεται στην προσέγγιση της αλλαγής, με ευαισθησία στο πλαίσιο, στο οποίο λαμβάνει χώρα η αλλαγή. Δίνονται, έτσι, συγκεκριμένα εργαλεία που βοηθούν στη διαγνωστική διερεύνηση του πλαισίου και επιτρέπουν την λήψη περαιτέρω αποφάσεων που αφορούν τις επιλογές για την πορεία, το στυλ και το στόχο της αλλαγής. Γίνεται ειδική μνεία στα θέματα επικοινωνίας στην αρχή, τη διάρκεια και το πέρας της αλλαγής, καθώς και στην διαχείριση της αντίστασης.

Βιβλιογραφία:

- Kotter, J., *Ο Ηγέτης στις Αλλαγές*. Εκδόσεις Κριτική: Αθήνα, 2001
- Goldstein, J., *Η επιχείρηση χωρίς δεσμά: Η διαχείριση της διαρκούς αλλαγής*, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα, 2003
- Balogun, J., Hailey, V.H., Johnson G. & K. Scholes. *Exploring Strategic Change*, FT Prentice Hall: London, 2003
- Carnall, C., *Managing Change in Organisations*, FT Prentice Hall: London, 2002

◆ ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ II

Διδάσκουσα: Περσεφόνη Ζέρη

Στο επίκεντρο του μαθήματος βρίσκονται οι ριζικές αλλαγές που επιφέρει το διαδίκτυο στο κοινωνικό σύστημα των επικοινωνιών, στα μέσα και την οικονομική οργάνωση. Στη σημερινή εποχή η «πληροφορία» αποτελεί τον πιο σημαντικό πόρο της οικονομίας και γενικά της μεταβιομηχανικής κοινωνίας. Θα αναλυθούν οι νέες τάσεις που παρατηρούνται στην ανάπτυξη του διαδικτύου και των νέων τεχνολογιών και που διαπερνούν τις διαφορετικές λογικές του οικονομικού συστήματος, του συστήματος των μέσων και των προσωπικών επικοινωνιών καθώς και η ανάδυση ενός νέου παραδείγματος της επικοινωνίας.

Βιβλιογραφία

- Jeremy Rifkin, *Η Εποχή της Πρόσβασης*, Αθήνα 2000
- C. Shapiro/Η. Varian, *Οδηγός Στρατηγικής στη Δικτυακή Οικονομία*, Αθήνα 2002
- Ι. Νονάκα/Χ. Τακεούτσι, *Η Επιχείριση της Γνώσης*, Αθήνα 2001.

◆ ΑΝΑΛΥΣΗ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

Διδάσκουσα: Μαριάννα Ψύλλα

Το μήνυμα κατέχει κεντρική θέση στα πλαίσια της επικοινωνιακής διαδικασίας, εφόσον στην ουσία συνίσταται στο αντικείμενο μεταβίβασης, με την υιοθέτηση ορισμένων κωδίκων, κάτω από συγκεκριμένες συνθήκες. Η ερμηνεία ενός μηνύματος ή λόγου ή κειμένου επιδιώκει την αποκωδικοποίησή του, δηλαδή τη μελέτη των χαρακτηριστικών του με τη χρήση διαφόρων μεθόδων και τεχνικών.

Το ενδιαφέρον μας επικεντρώνεται σε δύο βασικούς άξονες: (1) Μια θεωρητική και επιστημολογική προσέγγιση του μηνύματος στα πλαίσια της επικοινωνιακής πράξης. Διαπιστώνεται ότι η ερμηνεία και η ανάλυση ενός μηνύματος αποβλέπει από τη μία, στη σημασιολογική διερεύνηση, δηλαδή στην έρευνα των σημασιών, των εννοιών, που εμπεριέχει ένα μήνυμα αλλά επεκτείνεται επίσης και στους τρόπους παρέμβασης που ένας πομπός χρησιμοποιεί για να μεταβιβάσει ένα συγκεκριμένο περιεχόμενο δηλαδή τη μορφή του μηνύματος. Είναι αυτονόητο βεβαίως ότι η σχέση μορφής και περιεχομένου είναι στενή, με τις ανάλογες επιδράσεις που μπορεί να επιφέρει ο ένας παράγοντας στον άλλον, όσον αφορά στο μήνυμα που μεταδίδεται.

(2) Μια μεθοδολογική παρουσίαση του τρόπου ανάλυσης των χαρακτηριστικών ενός μηνύματος. Επιχειρείται έτσι, η παρουσίαση των διαφόρων μεθόδων και τεχνικών που χρησιμοποιούνται σε ποικίλες περιπτώσεις, σ' ένα μεγάλο αριθμό κοινωνικών πρακτικών, με στόχο την ερμηνεία και κατανόησή τους. Η προσέγγιση αυτή θα μας δώσει τη δυνατότητα, μέσα από τη χρησιμοποίηση παραδειγμάτων, να κρίνουμε τις εφαρμογές της κάθε μεθόδου, να συγκρίνουμε τη χρήση των επιμέρους μεθόδων, να διαπιστώσουμε τα όριά τους καθώς και την αναγκαιότητα πολύ συχνά της αναφοράς σε περισσότερες από

για μεθόδους για την αποτελεσματικότερη κατανόηση των χαρακτηριστικών ενός μηνύματος. Πιο συγκεκριμένα, γίνεται αναφορά σε τέσσερις μεθόδους, α) κλασική θεματική ανάλυση, β) γλωσσολογική προσέγγιση, γ) σημειολογική, δ) ανάλυση της επιχειρηματολογίας.

Βιβλιογραφία

- Γ. Παπαγεωργίου (επιμέλεια), *Μέθοδοι στην Κοινωνιολογική Έρευνα*, Τυπωθήτω – Γιώργος Δαρδανός, Αθήνα, 1998.
- D. Maingueneau, *Initiation aux méthodes de l'analyse du discours. Problèmes et perspectives*, Hachette, Paris, 1976.
- D. Maingueneau, *Nouvelles tendances en analyses du discours*, Hachette, Paris, 1987.
- J. Boutet, *Εισαγωγή στην κοινωνιογλωσσολογία*, Γρηγόρης, Αθήνα, 1984.
- Α. Φραγκουδάκη, *Γλώσσα και ιδεολογία*, Οδυσσέας, Αθήνα, 1987.
- J. Mason, *Η Διεξαγωγή της ποιοτικής έρευνας*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα, 2003.

◆ ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΙΙ: ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

Διδάσκουσα: Ιωάννα Κική

Στο μάθημα αυτό αντιμετωπίζονται τα ειδικά θέματα της συνταγματικής προστασίας της ραδιοτηλεόρασης, του ισχυρότερου μέσου μαζικής ενημέρωσης, σε σύγκριση και αντιδιαστολή προς τα βασικά ζητήματα της συνταγματικής αντιμετώπισης του Τύπου.

Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στα θέματα επιβολής λογοκρισίας επί του περιεχομένου των ραδιοτηλεοπτικών προγραμμάτων και άμεσου κρατικού ελέγχου επί της συνολικής ραδιοτηλεοπτικής δραστηριότητας καθώς και στο πρόβλημα της νομικής κατοχύρωσης ενός ατομικού δικαιώματος εκπομπής.

Ιδιαίτερη μνεία γίνεται στην πρόσβαση σε ραδιοτηλεοπτική πληροφόρηση, στα δικαιώματα των δημοσιογράφων, στη θεσμική οργάνωση των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών και επιχειρήσεων και στα προβλήματα του αθέμιτου ανταγωνισμού μεταξύ τους.

Τέλος, κατά την διάρκεια του εξαμήνου, μελετώνται όλα τα νομοθετικά κείμενα, που αφορούν στην οργάνωση της ελληνικής ραδιοτηλεόρασης, καθώς και τα διεθνή και κοινοτικά κείμενα, τα οποία αναφέρονται γενικά στην θεσμική οργάνωση του ραδιοτηλεοπτικού τομέα.

Βιβλιογραφία

- Γ. Καρακώστας, *Δίκαιο των ΜΜΕ*, Α. Σάκκουλας, Αθήνα, 1996.
- Γ. Καρακώστας / Αθ. Τσεβάς, *Η νομοθεσία των ΜΜΕ*, Α. Σάκκουλας, Αθήνα, 2000.

- Ι. Κική, *Η καλωδιακή τηλεόραση. Νομική οριοθέτηση και συνταγματική προσέγγιση υπό το άρθρο 15 του Συντάγματος*, Αφοί Σάκκουλα, Αθήνα, 1993.
- Γ. Κική, *Δίκαιο της πληροφόρησης. Αναλύσεις – κείμενα*, Προσκήνιο, Αθήνα, 1998.
- Γ. Κική, *Η ελευθερία των οπτικοακουστικών μέσων*, Π. Σάκκουλας, Αθήνα, 2001.

◆ **ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΙΙ (ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΚΟΥΛΤΟΥΡΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟ-ΚΟΥΛΤΟΥΡΕΣ)**

Διδάσκουσα: Χαρίκλεια Τσοκανή

- 1) Ήχοι και Κοινωνία: η ηχητική κουλτούρα υπό το πρίσμα μιας «πολιτικής οικονομίας του ήχου»
- 2) Το μουσικό φαινόμενο στη μαζική κοινωνία· η κοινωνία της επανάληψης
- 3) Ο ρόλος της τεχνολογίας στη διαμόρφωση της σύγχρονης μουσικής εμπειρίας: ο μετασχηματισμός της παραδοσιακής εμπειρίας του χρόνου
- 4) Ο χρόνος ως πρωταρχικός οργανωτής της επικοινωνίας. Η έννοια του χρόνου ως λεκτικού: μουσική και γλώσσα.
- 5) Η συμπεριφορά του σύγχρονου ακροατή στους χώρους της μαζικής διασκέδασης
- 6) Ο ρόλος της νεολαίας στη διαμόρφωση του μουσικού καταναλωτικού προτύπου.

Βιβλιογραφία

- Edward Hall, *The Dance of Life*, Anchor Press/Doubleday, New York, 1983.
- Dick Hebdige, *Υπο-κουλτούρα: το νόημα του στυλ*, Εκδ. Γνώση.
- Daniel Charles, *Le temps de la voix*, Ed. Universitaires Jean-Pierre Deiarage, 1978.

◆ **ΝΕΕΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΕΣ ΤΑΣΕΙΣ**

Διδάσκων: Δημήτριος Ποταμιάνος

Στο μάθημα αυτό επιχειρείται μια διεπιστημονική προσέγγιση του «κόσμου των αγαθών» και της καταναλωτικής δραστηριότητας. Η μελέτη εκτείνεται από τα βασικά ανθρωπολογικά δεδομένα έως τις καταναλωτικές πρακτικές στις μεταβιομηχανικές κοινωνίες. Συστηματικές αναφορές γίνονται στην οικονομική ψυχολογία και τα αγοραστικά κίνητρα, καθώς και στη συμβολική διάσταση της κατανάλωσης, ενώ μεθοδικά επίσης αναλύονται τα δημογραφικά, «ψυχογραφικά» και πολιτιστικά δεδομένα που σχετίζονται με τις καταναλωτικές επιλογές.

Βιβλιογραφία

- Mary Douglas, Baron Isherwood, *The World of Goods*, Routledge, 1996.
- Daniel Miller (ed.), *Acknowledging Consumption*, Routledge, 1995
- Δημήτρης Ποταμιάνος, *Στον Κήπο*, Καστανιώτης, 1996.

VII. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Το πρόγραμμα της πρακτικής άσκησης απευθύνεται σε φοιτητές του Τμήματος που έχουν ολοκληρώσει τα οκτώ εξάμηνα σπουδών τους και επιθυμούν να εργασθούν σε φορείς με τους οποίους συνεργάζεται το Τμήμα (εφημερίδες, περιοδικά, ραδιοφωνικούς σταθμούς, διαφημιστικές εταιρείες, εκδοτικούς οίκους, πολιτιστικά τμήματα των Δήμων, κ.ά.) αποκτώντας έτσι και την ανάλογη εμπειρία.

Έχει διάρκεια τριών μηνών και για τους συμμετέχοντες προβλέπεται αμοιβή, ανάλογα με το κονδύλιο που διατίθεται κάθε φορά. Η πρακτική άσκηση περιλαμβάνεται στα μαθήματα επιλογής του Η' Εξαμήνου όλων των κατευθύνσεων, και όσοι εργασθούν, εφόσον εν τω μεταξύ δεν ολοκληρώσουν τις σπουδές τους, δεν βαθμολογούνται, αλλά πιστώνονται με 3 διδακτικές μονάδες.

VIII. ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Η πτυχιακή εργασία προσφέρεται ως επιλογή στους φοιτητές του τέταρτου έτους σπουδών και αντιστοιχεί σε έξι διδακτικές μονάδες.
2. Τα θέματα των εργασιών θα ανακοινώνονται από τα μέλη Δ.Ε.Π. έως τις 10 Οκτωβρίου και οι εργασίες θα παραδίδονται από τους φοιτητές έως τις 15 Μαΐου κάθε ακαδημαϊκού έτους.
3. Η έκταση της εργασίας μπορεί να κυμαίνεται από 13 έως 15 χιλιάδες λέξεις. Η εμφάνισή της (περιθώρια, παραπομπές, χρήση βιβλιογραφίας) πρέπει να είναι σύμφωνη με τις καθιερωμένες πρακτικές του είδους και η μορφή της υποχρεωτικά δακτυλογραφημένη.
4. Την εργασία εποπτεύει ένα μόνιμο μέλος Δ.Ε.Π. που έχει προτείνει και το θέμα. Κατά τη διάρκεια της συγγραφής ο εποπτεύων και ο φοιτητής πρέπει να συνεργάζονται.
5. Σε περίπτωση αποτυχίας η εργασία μπορεί να υποβληθεί αναθεωρημένη και βελτιωμένη μετά από σύμφωνη γνώμη του εποπτεύοντα σε ένα από τα επόμενα δύο εξάμηνα ή να αντικατασταθεί από μαθήματα επιλογής.
6. Η διόρθωση και βαθμολογία της εργασίας γίνεται από τον εποπτεύοντα. Οι καλύτερες εργασίες ανακοινώνονται σε ειδική συνάντηση του τμήματος.
7. Ο ανώτατος αριθμός εργασιών που μπορεί να εποπτεύσει ένα μέλος Δ.Ε.Π. ορίζεται σε επτά. Για την έγκριση του θέματος και την αρχή εκπόνησης της εργασίας ο φοιτητής πρέπει να συνεννοηθεί και να έχει τη σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου μέλους Δ.Ε.Π.
8. Κατά την τελική εκτίμηση της εργασίας θα ληφθούν ιδιαίτερα υπ' όψιν τα κάτωθι: α) η επαρκής γνώση και ορθή χρήση της συναφούς βιβλιογραφίας, β) η καλή και σωστή χρήση της γλώσσας, γ) η δύναμη της πρωτοτυπίας του ύφους, δ) η συστηματική οργάνωση και παρουσίαση του υλικού, ε) η πειστικότητα των επιχειρημάτων, στ) η κριτική αξιολόγηση των δεδομένων και ζ) η πρωτότυπη και διεισδυτική σκέψη.

ΙΧ. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΔΙΟΙΚΗΣΗ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Από το ακαδημαϊκό έτος 2002-2003 το Τμήμα Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού οργανώνει Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) με αντικείμενο τη μελέτη θεμάτων που αφορούν στον πολιτισμό και την πολιτιστική δραστηριότητα, τη διοίκηση και οργάνωση πολιτιστικών οργανισμών και δραστηριοτήτων, την πολιτιστική πολιτική και την επικοινωνία, σε όλες τις της εκφάνσεις, στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα του πολιτισμού (βλ. ΦΕΚ Β' 1662 (13.12.01). Περισσότερες πληροφορίες, υπάρχουν στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ Μ.Μ.Ε.

**ΤΜΗΜΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ & ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ,
ΜΕΣΩΝ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ**

Το Τμήμα, από το 2003, προσφέρει από κοινού με το Τμήμα Ψυχολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου το διατμηματικό πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών "Ψυχολογία και Μ.Μ.Ε", το οποίο συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Στόχος του είναι να προαγάγει την ψυχολογική γνώση σε έναν από τους πλέον καθοριστικούς σήμερα τομείς για το κοινωνικό και ατομικό γίνεσθαι, που είναι τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας (ΜΜΕ).

X. ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ

Προϋποθέσεις εκπόνησης και κατάθεσης διδακτορικής διατριβής

1. Γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ομοταγών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής υπό την προϋπόθεση ότι οι σπουδές τους είναι συναφείς προς τα γνωστικά αντικείμενα που προσφέρει το Τμήμα. Ο ευρύτερος χώρος των ανθρωπιστικών επιστημών, και ιδιαίτερα της Επικοινωνίας, του Πολιτισμού και των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, θεωρείται ως ο πλέον συγγενής προς το διδακτικό ερευνητικό και επιστημονικό έργο του Τμήματος, χωρίς αυτό να αποκλείει άλλους χώρους, στον βαθμό που πληρούν την προϋπόθεση της συνάφειας ή μπορούν να τεκμηριώνουν την επιστημονική αιτιολόγηση του προτεινόμενου αντικειμένου μελέτης. Οι τίτλοι σπουδών ξένων Α.Ε.Ι. πρέπει να έχουν αναγνωριστεί από το ΔΙΚΑΤΣΑ ως ισότιμοι προς τους ελληνικούς.

2. Όσοι επιθυμούν να υποβάλουν αίτηση είναι απαραίτητο να έρθουν σε επαφή με το Τμήμα, έτσι ώστε: α) να ενημερωθούν πληρέστερα για τους σχετικούς κανονισμούς, β) να προετοιμάσουν όσο το δυνατόν καλύτερα την αίτησή τους και γ) να συζητήσουν την υποψηφιότητά τους με μέλος του Δ.Ε.Π. που είναι αρμόδιο επιστημονικά για το αντικείμενό τους.

3. Οι Έλληνες πτυχιούχοι πρέπει να γνωρίζουν αποδεδειγμένα μια τουλάχιστον κύρια ευρωπαϊκή γλώσσα (αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, ιταλικά, ισπανικά) και οι αλλοδαποί πρέπει να γνωρίζουν επιπλέον επαρκώς την ελληνική. Το Τμήμα κρίνει τη γνώση ή επάρκεια της ξένης γλώσσας με βάση τους τίτλους σπουδών που διαθέτει ο υποψήφιος ή προσφεύγει σε εξετάσεις (γραπτές ή και προφορικές), αν θεωρηθεί αναγκαίο.

4. Στην τελική επιλογή συνεκτιμώνται και τα εξής κριτήρια:

α. Ο γενικός βαθμός πτυχίου.

β. Η βαθμολογία στα προπτυχιακά μαθήματα, τα σχετικά με τα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών.

γ. Η επίδοση σε διπλωματική εργασία, όπου προβλέπεται στο προπτυχιακό επίπεδο.

δ. Η τυχόν ερευνητική δραστηριότητα του υποψηφίου.

5. Υποψήφιοι που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του 4 (γ και δ) μπορούν να υποβάλουν εκτενή εργασία (όχι λιγότερο από 50 σελίδες), η οποία θα εξετάζεται από τριμελή επιτροπή, που θα ορίζεται από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος. Με βάση την έκθεση

που θα υποβάλει η επιτροπή στη Γενική Συνέλευση θα γίνεται δεκτή ή όχι η υποψηφιότητα.

6. Η αίτηση για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής γίνεται σε ειδικό έντυπο που χορηγεί η γραμματεία του Τμήματος και συνοδεύεται από τα εξής:

- Αντίγραφα τίτλων σπουδών και αναλυτική βαθμολογία.
- Στοιχεία που, κατά τον υποψήφιο, θεωρούνται σημαντικά για την αξιολόγηση των ικανοτήτων, των γνώσεων και της επιστημονικής του επάρκειας.
- Δυο τουλάχιστον συστατικές επιστολές που να αναφέρονται στις σπουδές του υποψηφίου και να εκτιμούν τις ικανότητές του για τη μελέτη του προτεινόμενου θέματος.
- Δύο φωτογραφίες μικρού μεγέθους (διαβατηρίου).
- Αντίτυπα επιστημονικών εργασιών ή δημοσιευμάτων.
- Κείμενο τριάντα (30) περίπου σελίδων (για όσους πληρούν τις προϋποθέσεις της παραγράφου 4γ και δ) στο οποίο ο υποψήφιος συζητά σε γενικές γραμμές α) το θέμα του (αιτιολόγηση επιλογής, περιεχόμενο), β) τη δομή της εργασίας, γ) την οργάνωση της έρευνας και δ) τη βιβλιογραφική κάλυψη.

7. Οι αιτήσεις κατατίθενται στη Γραμματεία του Τμήματος μέχρι 31 Δεκεμβρίου και συζητούνται στην πρώτη ή δεύτερη συνεδρίαση του νέου έτους. Στο τέλος κάθε έτους απαιτείται η παρουσίαση έργου με ελάχιστη έκταση περί τις 50 σελίδες. Το κείμενο θα παραδίδεται στην τριμελή επιτροπή για αξιολόγηση, ώστε να κατατεθεί η προβλεπόμενη από το νόμο έκθεση προόδου.

8. Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος κρίνει εάν ο υποψήφιος πληροί τις προϋποθέσεις για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής και ορίζει τριμελή συμβουλευτική επιτροπή από μέλη Δ.Ε.Π. Η επιτροπή σε συνεργασία με τον υποψήφιο καθορίζει το θέμα της διατριβής, της οποίας η εκπόνηση δεν μπορεί να έχει διάρκεια μικρότερη των 3 ετών από την ημερομηνία καθορισμού του θέματος. Στο τέλος κάθε έτους η επιτροπή, σε συνεργασία με τον υποψήφιο, υποβάλλει στη Γενική Συνέλευση του Τμήματος έκθεση προόδου. Αδυναμία του υποψηφίου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του με ουσιαστική παραγωγή έργου συνεπάγεται αρνητική έκθεση προόδου και επομένως τερματισμό των μεταπτυχιακών του σπουδών. Εφόσον ο υποψήφιος ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του, η επιτροπή αξιολογεί το ερευνητικό έργο του, και όταν κρίνει ότι τούτο έχει ολοκληρωθεί, επιτρέπει τη συγγραφή της διατριβής.

Ο υποψήφιος παραδίδει το κείμενό του, στην τελική του μορφή, στα μέλη της τριμελούς επιτροπής, τα οποία οφείλουν να θέσουν υπ' όψιν του υποψηφίου τις παρατηρήσεις τους μέσα σε χρονικό διάστημα τουλάχιστον ενός τριμήνου. Εν συνεχεία, η τριμελής επιτροπή συντάσσει και υποβάλλει την εισηγητική της έκθεση. Η τελική κρίση γίνεται από την επταμελή επιτροπή στην οποία συμμετέχουν τα τρία μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής. Ο υποψήφιος αναπτύσσει τη

διατριβή του δημόσια, ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής, η οποία στη συνέχεια κρίνει το πρωτότυπο της διατριβής και εάν αποτελεί συμβολή στην επιστήμη. Για την έγκριση της διατριβής απαιτείται η σύμφωνη γνώμη πέντε τουλάχιστον μελών της εξεταστικής επιτροπής. Η αναγόρευση του υποψηφίου σε διδάκτορα γίνεται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης του Τμήματος.

ΧΙ. ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
Γενικές Πληροφορίες

Το Πανεπιστήμιο ιδρύθηκε το 1922 ως «Σχολή Πολιτικών Επιστημών». Η επίσημη έναρξη των μαθημάτων έγινε το 1930 με 205 σπουδαστές. Το 1931 μετονομάστηκε σε «Πάντειος Σχολή Πολιτικών Επιστημών», μετά τη δωρεά του Αλέξανδρου Πάντου. Από το 1989, σύμφωνα με το Προεδρικό Διάταγμα 377/89, η Σχολή μετονομάστηκε σε «Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών». Σήμερα φοιτούν περίπου 8.000 φοιτητές.

Α΄. ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ – ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ

Το Πάντειο Πανεπιστήμιο βρίσκεται επί της Λεωφόρου Συγγρού 136, 176 71 Αθήνα

(Fax 922.3683, 922.3690, e-mail: rector@panteion.gr).

Οι κτιριακές εγκαταστάσεις του Παντείου αποτελούνται από τρία μεγάλα κτίρια που περικλείονται από τις οδούς Συγγρού, Φραγκούδη, Καράγιωργα (Λαγουμιτζή), Πάντου και Παπαζαχαρίου. (βλέπε σχέδιο)

Παλαιό Κτίριο

Στο *Ισόγειο* βρίσκονται η Βιβλιοθήκη, το Τμήμα Αναπαραγωγής Εντύπων, το Αρχείο και το Κυλικείο. Ειδικότερα για τη Βιβλιοθήκη, η είσοδος της είναι από το ισόγειο του Παλαιού κτιρίου και εκτείνεται και στους τρεις ορόφους.

Η *Βιβλιοθήκη* (τηλ. 920.1001, fax 924.8774, e-mail: libr@panteion.gr, <http://www.panteion.gr/gr/library>) είναι μια σύγχρονη, πλούσια, άρτια εξοπλισμένη και οργανωμένη βιβλιοθήκη, στη διάθεση όλων των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας, διδασκόντων και φοιτητών. Σκοπός της είναι να τους διευκολύνει στη μελέτη και την έρευνά τους παρέχοντάς τους πρόσβαση σε 70.000 περίπου τόμους βιβλίων, 763 επιστημονικά περιοδικά και 14 βιβλιογραφικές βάσεις δεδομένων σε CD-ROM. Καλύπτει το ευρύ επιστημονικό πεδίο των επιστημών που θεραπεύει το Πάντειο Πανεπιστήμιο, των κοινωνικών και πολιτικών επιστημών: Φιλοσοφία, Πολιτική Επιστήμη, Ιστορία, Κοινωνιολογία, Νομικά, Οικονομία, Διοίκηση Επιχειρήσεων, Κοινωνική Ανθρωπολογία, Ψυχολογία, Πληροφορική, Επικοινωνία, Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, Πολιτιστική Διαχείριση, Τέχνες και Λογοτεχνία, Διαφήμιση, κλπ.

Στεγάζεται στο νεοκλασικό κτίριο του Πανεπιστημίου, σε τρεις ορόφους και συνολική επιφάνεια 1750 τ.μ. Διαθέτει 300 θέσεις ανάγνωσης - μελέτης. Η κύρια συλλογή της βρίσκεται ταξινομημένη στους τρεις ορόφους, ενώ οι ειδικές συλλογές (π.χ. εκθετήριο περιοδικών, βασικά χρηστικά βιβλία όπως λεξικά, πληροφοριακό υλικό, διδακτορικές διατριβές, Φ.Ε.Κ. κλπ) βρίσκονται στο ισόγειο.

Από τον Ιανουάριο του 1993 έχει εγκατασταθεί ανεξάρτητο σύστημα Η/Υ που καλύπτει τις ανάγκες δικτύωσης της βιβλιοθήκης και στο οποίο λειτουργεί από τις αρχές του ακαδημαϊκού έτους 1993-94 το ολοκληρωμένο σύστημα αυτοματοποίησης Advance. Το σύστημα καλύπτει όλες τις λειτουργίες της βιβλιοθήκης (παραγγελίες, καταλογογράφησης, on-line κατάλογος, δανεισμός κλπ). Από την άνοιξη του 1994 η Βιβλιοθήκη έχει συνδεθεί με το διαδίκτυο, μέσω του οποίου έχει πρόσβαση σε πολλές βάσεις δεδομένων και πληροφοριών ανά τον κόσμο.

Από τις αρχές του 1995 συμμετέχει στο ελληνικό δίκτυο συνεργασίας επιστημονικών βιβλιοθηκών και μέσω του διαθέτη ΕΡΜΗ του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης έχει τη δυνατότητα για παραγγελία φωτοαντιγράφων άρθρων περιοδικών. Επίσης, υπάρχει η δυνατότητα παραγγελίας φωτοαντιγράφων άρθρων περιοδικών από το εξωτερικό μέσω της British Library (υπηρεσίες διαδανεισμού).

Η βιβλιοθήκη είναι δανειστική. Μετά την εγγραφή τους, οι φοιτητές δικαιούνται κάρτα για τον δανεισμό βιβλίων, ενώ στο χώρο

της βιβλιοθήκης διατίθενται φωτοτυπικά μηχανήματα, τα οποία λειτουργούν με μαγνητική κάρτα.

Κάθε χρόνο στην αρχή του ακαδημαϊκού έτους, η βιβλιοθήκη οργανώνει για τους πρωτοετείς φοιτητές και για κάθε άλλο ενδιαφερόμενο *δύωρα σεμινάρια χρήσης της βιβλιοθήκης*.

Η Βιβλιοθήκη λειτουργεί από Δευτέρα έως και Παρασκευή από τις 8.00 το πρωί ως τις 20.00 το βράδυ. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το περιεχόμενο, τη λειτουργία, τις υπηρεσίες και τον κανονισμό χρήσης της Βιβλιοθήκης οι φοιτητές μπορούν να προμηθευθούν τα αντίστοιχα φυλλάδια: βιβλιογραφικό δελτίο (ανά τετράμηνο), έντυπο κατάλογο περιοδικών, κανονισμό χρήσης, Οδηγό Βιβλιοθήκης.

Στον *Α΄ Όροφο* βρίσκονται η Πρυτανεία και η Αντιπρυτανεία, η Αίθουσα τελετών, η Διεύθυνση Προσωπικού (τηλ. 920.1021), το Τμήμα Πρωτοκόλλου-Διεκπεραίωσης και Αρχείου (τηλ. 920.1344), η Γραμματεία Συγκλήτου και η Γραμματεία Πρυτανικού Συμβουλίου (τηλ. 920.1011), και το Τμήμα Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων (τηλ. 920.1338).

Στον *Β΄ και Γ΄ Όροφο* βρίσκονται όλες οι *Γραμματείες* των 9 Τμημάτων που λειτουργούν στο Πανεπιστήμιο. Στις Γραμματείες των Τμημάτων γίνονται οι εγγραφές των πρωτοετών φοιτητών. Κάθε Τμήμα ανακοινώνει τις ημέρες και ώρες εγγραφής των πρωτοεισαγομένων φοιτητών στο πλαίσιο της προθεσμίας που ανακοινώνει το Υπουργείο Παιδείας. Οι εγγραφές των φοιτητών ειδικών κατηγοριών γίνονται με βάση τα δικαιολογητικά, τις διαδικασίες και τις προθεσμίες που προβλέπονται από το νόμο. Επίσης στις Γραμματείες εκδίδονται πιστοποιητικά, αντίγραφα πτυχίων, δελτία εισιτηρίων, απλές βεβαιώσεις. Ακόμη δίδονται πληροφορίες για τις κατατακτήριες εξετάσεις πτυχιούχων άλλων Πανεπιστημίων ή Τ.Ε.Ι. Τέλος, στις Γραμματείες διεξάγεται και ο έλεγχος των πτυχίων για την ανακήρυξη και ορκωμοσία των πτυχιούχων.

Οι Γραμματείες είναι ανοιχτές για το κοινό κάθε Τρίτη και Πέμπτη, από τις 10.00 έως τις 13.00.

Ειδικότερα η Γραμματεία του Τμήματος Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού βρίσκεται στον τρίτο όροφο (τηλ. 920.1064, 920.1429, fax 922.0832, e-mail: emme@panteion.gr).

Εκτός από τις Γραμματείες των Τμημάτων, στον *Γ΄ όροφο* βρίσκεται το Τμήμα Διεθνών Σχέσεων και Ευρωπαϊκών Σπουδών (υπεύθυνο για τα προγράμματα *Jean Monnet* και *Socrates – Erasmus*. Τηλ. 920.1483 και 922.4965), το Τμήμα Πανεπιστημιακών Εκδόσεων (τηλ. 920.1423), η Διεύθυνση Μηχανοργάνωσης (τηλ. 920.1472), οι Οικονομικές Υπηρεσίες (τηλ. 920.1076), και το Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Το *Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης* του Παντείου Πανεπιστημίου ιδρύθηκε με βάση την από 26/10/94 απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου (τηλ. 920.1056). Έχει πιστοποιηθεί από το Εθνικό

Κέντρο Πιστοποίησης ως Κ.Ε.Κ. Περιφερειακής Εμβέλειας, στα πιο κάτω θεματικά πεδία:

- Επαγγέλματα Περιβάλλοντος
- Επαγγέλματα Υγείας και Πρόνοιας
- Επαγγέλματα Πολιτισμού και Αθλητισμού, ΜΜΕ και Επικοινωνιών
- Επαγγέλματα Οικονομίας και Διοίκησης
- Επαγγέλματα Πληροφορικής
- Επαγγέλματα Τουριστικά και Παροχής Υπηρεσιών.

Αποκλειστικός σκοπός του Κ.Ε.Κ. είναι η υλοποίηση προγραμμάτων συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης. Τα προγράμματα απευθύνονται είτε σε άνεργους πτυχιούχους του Πανεπιστημίου μας, καθώς και άλλων ΑΕΙ και ΤΕΙ, είτε σε εργαζόμενους- στελέχη επιχειρήσεων, καθώς και η ανάληψη συναφών ή υποστηρικτικών ως προς το αντικείμενο αυτό δραστηριοτήτων (έρευνες, μελέτες, συνέδρια) στα γνωστικά πεδία που καλύπτονται ερευνητικά και διδακτικά από όλα τα Τμήματα του Πανεπιστημίου. Επίσης, το Κ.Ε.Κ. αναλαμβάνει το σχεδιασμό και την υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης που ανατίθενται από τρίτους φορείς στο Πανεπιστήμιο (Επιχειρήσεις, Επιμελητήρια). Προσεχώς, πρόκειται να δραστηριοποιηθεί και στη μέριμνα για την επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων σεμιναρίων Στο Κ.Ε.Κ καθώς και στο Γραφείο Διασύνδεσης μπορούν να απευθύνονται όσοι έχουν παρακολουθήσει προγράμματα κατάρτισης ανέργων, ώστε ν' αναζητήσουν πληροφορίες για την αγορά εργασίας.

Νέα Πτέρυγα

Στη Νέα Πτέρυγα (γυάλινο κτίριο) στεγάζονται: το *Γραφείο Δημοσιευμάτων* (τηλ. 920.1393), το *Γραφείο Διασύνδεσης & Σταδιοδρομίας*, το *Κέντρο Ευρωπαϊκής Τεκμηρίωσης*, τα *Εργαστήρια Πληροφορικής και Στατιστικής* και η *Επιτροπή Ερευνών*. Βρίσκονται, επίσης, οι αίθουσες 108, 102, 209, 300, 301 και 302, όπως επίσης και γραφεία καθηγητών του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και του Γενικού Τμήματος Δικαίου.

Ειδικότερα, το *Γραφείο Διασύνδεσης & Σταδιοδρομίας* (τηλ. 920.1098, 920 1097, e-mail:grafstad@panteion.gr) άρχισε να λειτουργεί το 1994 και είναι το πρώτο που λειτούργησε στα Ελληνικά Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης. Δημιουργήθηκε το Σεπτέμβριο του 1993 στο πλαίσιο της πρότασης για το πρόγραμμα "ΣΥΝΔΕΣΗ Α.Ε.Ι./ Τ.Ε.Ι. - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ" του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου. Σκοπός του είναι η σύνδεση της παραγωγής με την εκπαίδευση, του Πανεπιστημίου με την αγορά εργασίας προκειμένου να εξασφαλιστεί η καλύτερη δυνατή απορρόφηση των αποφοίτων του Παντείου Πανεπιστημίου. Είναι ουσιαστικά ένα κέντρο ενημέρωσης για εκπαιδευτικά και εργασιακά θέματα, στο οποίο πρόσβαση έχουν όλοι οι φοιτητές και απόφοιτοι του Πανεπιστημίου.

Οι φοιτητές μπορούν να πάρουν πληροφορίες για προσφερόμενες θέσεις εργασίας, για μεταπτυχιακές σπουδές και για υποτροφίες. Επίσης, μπορούν να κάνουν χρήση της υπηρεσίας επαγγελματικού και εκπαιδευτικού προσανατολισμού.

Το Γραφείο Διασύνδεσης είναι στελεχωμένο με Συμβούλους Σταδιοδρομίας και αποτελεί ουσιαστικά ένα κέντρο χρήσιμων πληροφοριών σχετικών με την απασχόληση, τη μεταπτυχιακή εκπαίδευση, τις υποτροφίες και τη συνεχιζόμενη εκπαίδευση/κατάρτιση.

Το Γραφείο παρέχει τις παρακάτω υπηρεσίες:

- Συμβουλευτική υποστήριξη σε θέματα σταδιοδρομίας.
- Συμβουλευτική υποστήριξη σε θέματα εκπαίδευσης.
- Πληροφόρηση σε ηλεκτρονική και έντυπη μορφή για προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών, υποτροφίες, επιχειρήσεις/οργανισμούς και συνεχιζόμενη εκπαίδευση/κατάρτιση.
- Αναζήτηση θέσεων εργασίας
- Διοργάνωση διαλέξεων και σεμιναρίων.
- Διοργάνωση εκδηλώσεων όπως οι «Ημέρες Σταδιοδρομίας».

Το *Κέντρο Ευρωπαϊκής Τεκμηρίωσης* (τηλ. 920.1602) δημιουργήθηκε το 1992 και έχει ως αντικειμενικό στόχο την πρόσβαση του πανεπιστημιακού κοινού στην πληροφόρηση σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις πολιτικές της σε εξειδικευμένα ευρωπαϊκά θέματα (επίσημες εκδόσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης).

Νέο Κτίριο

Στο Νέο Κτίριο βρίσκονται τα αμφιθέατρα Α1, Α2, Α3 και «Σάκη Καράγιωργα». Στο ίδιο κτίριο στεγάζονται ακόμη οι αίθουσες Α1-Α4, Β1-Β5 και Γ1-Γ6, και γραφεία καθηγητών από διάφορα Τμήματα. Τα γραφεία των Καθηγητών του Τμήματος ΕΜΜΕ βρίσκονται στον 3ο και 4ο όροφο. Επίσης, στο κτίριο αυτό στεγάζεται η *Υπηρεσία Φοιτητικής Μέριμνας*, το *Ιατρείο*, η *Υγειονομική Περίθαλψη*, τα *Εργαστήρια Πληροφορικής* και η *Επιτροπή Ερευνών*.

Στον ημιώροφο του νέου κτιρίου βρίσκεται το *Εργαστήριο Νέων Τεχνολογιών* του Τμήματός, ενώ στον 7ο όροφο άρχισε τη λειτουργία του από το εαρινό εξάμηνο της ακαδημαϊκής χρονιάς 2000-2001 το *Ραδιοφωνικό Στούντιο* του Τμήματος.

Ειδικότερα:

Η *Φοιτητική Μέριμνα*: Σκοπός της φοιτητικής μέριμνας είναι η προσφορά ευκαιριών και διευκολύνσεων στη σπουδάζουσα νεολαία για τη βελτίωση των βιοτικών συνθηκών της, την ψυχαγωγία και την προαγωγή της κοινωνικής και πνευματικής μόρφωσης των φοιτητών (νόμος 1268 του 1982 για τον εκδημοκρατισμό της ανώτατης παιδείας). Γενικά οι παροχές προς τους φοιτητές μπορούν να χωριστούν σε δύο βασικές κατηγορίες: α) Σε αυτές που ισχύουν χωρίς διακρίσεις, αρκεί να υπάρχει η φοιτητική ιδιότητα, η οποία

αποκτάται με την είσοδο στα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα και λήγει με την αποφοίτηση ή με την αναστολή της. Εδώ εντάσσεται η χορήγηση δωρεάν των επιστημονικών συγγραμμάτων και οι διευκολύνσεις στα μέσα μαζικής μεταφοράς, καθώς και στα μέσα για την πολιτιστική καλλιέργεια και ψυχαγωγία των φοιτητών, καθώς επίσης και η αναβολή κατάταξης στις Ένοπλες Δυνάμεις για τους άρρενες φοιτητές, και β) Οι παροχές που δίνονται με βάση ορισμένα κριτήρια τα οποία στο σύνολό τους συνδέονται με την φοιτητική ζωή.

Η *Υγειονομική Περίθαλψη*: Υγειονομική περίθαλψη (ιατρο-φαρμακευτική και νοσοκομειακή) δικαιούνται οι προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές του Πανεπιστημίου, ημεδαπού, ομογενείς και αλλοδαπού, για διάστημα ίσο προς την ελάχιστη προβλεπόμενη διάρκεια σπουδών του Τμήματός τους, προσαυξανόμενο κατά το ήμισυ. Η υγειονομική περίθαλψη κατ' αρχάς αναφέρεται σ' όλους τους φοιτητές, με μόνο κριτήριο, για ορισμένες παροχές, το εάν καλύπτονται από άλλον ασφαλιστικό φορέα. Στους φοιτητές χορηγείται το φοιτητικό Βιβλιάριο Περίθαλψης και η περίθαλψη καλύπτει: νοσοκομειακή εξέταση και περίθαλψη, οδοντιατρική περίθαλψη, φαρμακευτική, τοκετούς, ορθοπεδικά είδη, όπως ορίζεται στο Π.Δ. 327/1983.

Το Τμήμα Φοιτητικής Μέριμνας και η Υγειονομική Υπηρεσία του Παντείου Πανεπιστημίου στεγάζονται στο ισόγειο του Νέου Κτιρίου (τηλ. 9201141). Το Ιατρείο λειτουργεί καθημερινά από 8.00-14.00 (τηλ. 9201647).

Β΄. ΣΤΕΓΑΣΗ

Η φοιτητική Εστία του Παντείου Πανεπιστημίου στεγάζεται σε ιδιόκτητο ακίνητο επί της οδού Σ. Καράγιωργα 15-17 και έχει δυνατότητα στέγασης 148 φοιτητών. Άλλοι δικαιούχοι στεγάζονται σε ξενοδοχεία. Η Εστία διαθέτει χώρο αναψυχής στον ημιώροφο ενώ στο ισόγειο λειτουργεί το Εστιατόριο (δες σίτιση). Για το ακαδημαϊκό έτος 2002-2003 η φοιτητική εστία δεν θα λειτουργήσει λόγω ανακαίνισης.

Δικαίωμα στέγασης έχουν οι προπτυχιακοί φοιτητές του Πανεπιστημίου οι οποίοι δεν διαθέτουν ιδιόκτητη κατοικία στο Νομό Αττικής και το οικογενειακό τους εισόδημα είναι χαμηλότερο από το όριο που προσδιορίζεται κάθε ακαδημαϊκό έτος ανάλογα με τον αριθμό των αιτήσεων για στέγαση.

Δικαιολογητικά: Κάθε χρόνο υποβάλλονται στο Τμήμα Φοιτητικής Μέριμνας τα κατωτέρω: α) Αίτηση, β) Βεβαίωση από τη Γραμματεία του Τμήματος, γ) Πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης, δ) Δήλωση του Ν. 1599/86, ότι δεν διαθέτουν ιδιόκτητη κατοικία στο Νομό Αττικής, ε) Εκκαθαριστικό σημείωμα της Εφορίας του έτους που υποβάλλεται η αίτηση, και στ) Άλλα στοιχεία (π.χ. αλλοδαπού, παιδί πολύτεκνης οικογένειας κ.λπ.).

Όλες οι απαραίτητες πληροφορίες και περισσότερες λεπτομέρειες δίνονται από το Τμήμα Φοιτητικής Μέριμνας (Ισόγειο Νέου Κτιρίου, τηλ. 920.1141, ώρες υποδοχής Τρίτη και Πέμπτη 10.00–13.00).

Γ΄. ΣΙΤΙΣΗ

Η παροχή δωρεάν γευμάτων στο εστιατόριο λειτουργεί στο πλαίσιο της Φοιτητικής Εστίας του πανεπιστημίου, με κριτήρια την ατομική και οικογενειακή οικονομική κατάσταση των φοιτητών. Δωρεάν σίτιση δικαιούνται δηλαδή οι φοιτητές των οποίων οι γονείς ή κηδεμόνες διαμένουν μακριά από την έδρα του Πανεπιστημιακού Τμήματος στο οποίο φοιτούν και των οποίων το καθαρό ετήσιο οικογενειακό εισόδημα δεν υπερβαίνει το όριο, το οποίο προσδιορίζεται στο άρ. 8 του Π.Δ. 387/83.

Το σουσύτιο παρέχεται στο Εστιατόριο του πανεπιστημίου, οδός Σ. Καράγεωργα 15–17, όλες τις ημέρες της εβδομάδας και από 15 Σεπτεμβρίου κάθε ακαδημαϊκού έτους έως την 30η Ιουνίου του επόμενου, με εξαίρεση τις διακοπές των Χριστουγέννων και του Πάσχα, και περιλαμβάνει δύο γεύματα (μεσημέρι – βράδυ) και πρωινό.

Δ΄. ΆΛΛΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΕ ΑΠΟΜΑΚΡΥΣΜΕΝΑ ΚΤΙΡΙΑ

Πανεπιστημιακός Αθλητισμός

Το Πάντειο Πανεπιστήμιο ενδιαφέρεται και μεριμνά για τον αθλητισμό και τα σπορ. Το πανεπιστήμιο διαθέτει ένα Γυμναστήριο όπου όλοι οι φοιτητές και φοιτήτριες έχουν τη δυνατότητα, ανάλογα με τις επιδόσεις τους και τη διάθεσή τους να μετέχουν σε πολλά αθλητικά προγράμματα που γίνονται εκεί, κάτω από την επίβλεψη ειδικευμένων γυμναστών. Έτσι οι φοιτητές μπορούν να μετέχουν σε αγώνες και εσωτερικά πρωταθλήματα για γυμναστική, Aerobics, βάρη, τρέξιμο, σκάκι, ελληνικούς χορούς κλπ.

Οι φοιτητές και φοιτήτριες που είναι αθλητές στελεχώνουν τις αθλητικές ομάδες του Παντείου και μετέχουν σε Πανελλήνιους φοιτητικούς αγώνες διαφόρων αθλημάτων που γίνονται μεταξύ ΑΕΙ–ΤΕΙ, μετέχουν σε Πανεπιστημιάδες ή άλλες διαπανεπιστημιακές αθλητικές συναντήσεις, που γίνονται στην Ελλάδα αλλά και στο εξωτερικό.

Το Γυμναστήριο βρίσκεται στην οδό Ιππώνακτος 36 στο Ν. Κόσμο (τηλ. 9025717). Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν επίσης να ενημερώνονται και από τις ανακοινώσεις και τα προγράμματα που αναρτώνται στην πινακίδα ανακοινώσεων που βρίσκεται στη γωνία Πάντου και Φραγκούδη, δίπλα από αυτές των Ξένων Γλωσσών. Υπεύθυνος Καθηγητής Φυσικής Αγωγής είναι ο κ. Χαράλαμπος Μπίτσικας.

Τμήμα Ξένων Γλωσσών

Οι φοιτητές του Τμήματος Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού δεν υποχρεούνται να παρακολουθήσουν μαθήματα ξένης γλώσσας στο Τμήμα Ξένων Γλωσσών. Για τους φοιτητές των άλλων Τμημάτων ισχύουν τα παρακάτω:

Στο Τμήμα Ξένων Γλωσσών διδάσκονται αγγλικά, γαλλικά, ιταλικά και γερμανικά. Για τη λήψη του πτυχίου τους οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν επαρκώς μία από τις παραπάνω γλώσσες. Για το λόγο αυτό, κατά την αρχική τους εγγραφή, οι φοιτητές δηλώνουν την υποχρεωτική ξένη γλώσσα που επιλέγουν και έχουν τη δυνατότητα να την αλλάξουν μόνο μία φορά.

Φοιτητές που έχουν πτυχίο ξένης γλώσσας μπορούν να ζητήσουν να τους χορηγηθεί ισοτιμία και να απαλλαγούν από την εκμάθηση της υποχρεωτικής γλώσσας. Το Τμήμα Ξένων Γλωσσών βρίσκεται στην οδό Μαραθωνοδρόμων και Χατζοπούλου (τηλ. 957.4842).

Φοιτητικός Συνδικαλισμός

Οι ενδιαφερόμενοι φοιτητές δύνανται να ενταχθούν σε πολιτικές ομάδες (παρατάξεις), οι οποίες έχουν ως σκοπό την πολιτικοποίηση των φοιτητών σύμφωνα με τις ιδεολογικές προτιμήσεις τους, τη δραστηριοποίηση των φοιτητών για θέματα ή προβλήματα της ευρύτερης κοινωνίας αλλά και της πανεπιστημιακής ζωής ειδικότερα και, τέλος, την εκλογή εκπροσώπων των φοιτητών στα συλλογικά όργανα διοίκησης του Πανεπιστημίου και των Τμημάτων του.

Σύμφωνα με τους πανεπιστημιακούς κανονισμούς, οι φοιτητές διαθέτουν ισχυρή εκπροσώπηση στη Γενική Συνέλευση του Τμήματός τους (50% του αριθμού των μελών ΔΕΠ), στη Γενική Συνέλευση του Τομέα και στο Διοικητικό Συμβούλιο του Τμήματος. Επίσης, δικαιούνται εκπροσώπηση στο ανώτατο συλλογικό όργανο διοίκησης του Πανεπιστημίου, τη Σύγκλητο, σε αριθμό ίσο με τον αριθμό των Τμημάτων (στην περίπτωση του Παντείου 9) και στο Πρυτανικό Συμβούλιο (1).

Επιπλέον, κατά τη διεξαγωγή εκλογών (κάθε διετία) για την ανάδειξη Προέδρου και Αναπληρωτή Προέδρου των Τμημάτων, και Πρύτανη και Αντιπρυτάνεων (κάθε τριετία), το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Φοιτητών του Πανεπιστημίου ορίζει φοιτητές εκλέκτορες ίσους με το 80% του αριθμού των μελών ΔΕΠ σύμφωνα με τη δύναμη που κατέγραψε η κάθε παράταξη στις φοιτητικές εκλογές που διεξάγονται την άνοιξη κάθε χρόνου.

XII. ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ – ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
(Ενδεικτική αναφορά)

Α΄. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

1990-1991

- Συμμετοχή στη ΣΤ΄ συνάντηση με θέμα: «Αντιγόνη του Σοφοκλή» - Ιούλιος 1991, Ευρωπαϊκό Κέντρο Δελφών.

1991-1992

- Συνδιοργάνωση με το Γαλλικό Ινστιτούτο διημέρου με θέμα: «Δημοσιογραφική και Οπτικοακουστική Παιδεία», Νοέμβριος 1991.
- Συνδιοργάνωση ημερίδας με το Αετοπούλειο Πολιτιστικό Κέντρο Χαλανδρίου, με θέμα: «Εθνική Συνείδηση και Τηλεόραση» - Ιούνιος 1992.
- Οργάνωση Συνεδρίου Ελληνο-Ινδικού Θεάτρου - Ιούνιος 1992.

1992-1993

- Θεατρική Ανάγνωση του «Κάιν» του Μπάϋρον στο θέατρο Ρεξ, σε σκηνοθεσία Μίνως Βολανάκη. Παραγωγή: Κέντρο Δράματος και Θεάματος - Μάιος 1993.

1993-1994

- Επιστημονικό Συνέδριο με θέμα: «Θεσμικές Εξελίξεις στα Μέσα Επικοινωνίας προς το 2000» από κοινού με το Δικηγορικό Σύλλογο Αθηνών (4-6 Μαρτίου 1994).

1994-1995

- Εγκαίνια του Εργαστηρίου Επικοινωνίας στην Πλάκα (Χιλλ 3-5).
- Τιμητική εκδήλωση για τον αρχαιολόγο Βίκτωρα Σαριανίδη (για τις σημαντικές ανασκαφές του στην Κεντρική Ασία) και προβολή της ταινίας του Ν. Αναγνωστόπουλου «Στα πρόσωπα της Ανατολής κοιμάται ο χρόνος» - Δεκέμβριος 1994.
- Υποδοχή του γάλλου φιλοσόφου Jacques Derrida από το Τμήμα, με πρόσκληση του καθηγητή κ. Γιώργου Βέλτσου.
- Οργάνωση, ανέβασμα και διακίνηση στην Ελλάδα και το εξωτερικό της τραγωδίας «Βάκχες» σε μετάφραση - σκηνοθεσία του Γιάγκου Ανδρεάδη. Οργανωτική συμβολή στο ανέβασμα της «Τιμής του Σούδερμαν» από τη Θεατρική Ομάδα του Πανεπιστημίου σε σκηνοθεσία Κίτυς Αρσένη.

1995-1996

- Διοργάνωση δημόσιας συζήτησης για την ΕΡΤ, με συμμετοχή του τύπου, των εργαζομένων και της διεύθυνσης του φορέα.
- Το Κέντρο Δράματος του Τμήματος ανέβασε τη θεατρική παραγωγή «Το ταξίδι του Διονύσου» που παρουσιάστηκε στην Θράκη, το Αιγαίο, την Κύπρο, την Αθήνα και την Agde της Γαλλίας. Ακόμη, το κέντρο ανέλαβε τη διοργάνωση του Α΄ Φεστιβάλ και συνεδρίου αρχαίου δράματος στη Σάμο. Στα πλαίσια της κοινής πολιτιστικής προσπάθειας συνέβαλε στην πλαισίωση της Θεατρικής Ομάδας του Παντείου που ανέβασε την Δυσιστράτη με σκηνοθεσία της Κίτυς Αρσένη.

1996-1997

- Διεθνές Συνέδριο: «Η Ισπανία στην Ελλάδα. Η Ελλάδα στην Ισπανία» (Δεκέμβριος 1996 – Ιανουάριος 1997) σε συνδυασμό με την έκθεση Νταλί-Δόρκα στο Πολιτιστικό Κέντρο Μελίνα Μερκούρη. Στο πλαίσιο των παράλληλων εκδηλώσεων έγιναν παραστάσεις Flamenco (του συγκροτήματος *Ronda al Alba*), συζήτηση για τον υπερρεαλισμό (Δ. Δημηρούλης και φοιτητές), η προβολή του έργου «Ο χρυσός αιών» του Bunuel και του ειδικά φτιαγμένου για την έκθεση video της Π. Ρηγοπούλου «Γαλιλαίος, Ισπανικός, Ελληνικός Υπερρεαλισμός».

1997-1998

- Διεθνές Συνέδριο σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Βιβλίου, με θέμα: «Βιβλίο και ΜΜΕ». Οι θεματικοί άξονες του συνεδρίου αναφέρονταν στη σχέση βιβλίου και Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας, το βιβλίο στον ημερήσιο και περιοδικό τύπο, το βιβλίο στο ραδιόφωνο και την τηλεόραση, την κριτική βιβλίου, τα ειδικά περιοδικά και ειδικές εκπομπές για το βιβλίο, την παρουσία του βιβλίου σε πολιτιστικές εκπομπές ή σελίδες, τη σχέση του βιβλίου με τις νέες τεχνολογίες, και το βιβλίο ως μεταλλαγμένη «πρώτη ύλη» των ΜΜΕ.
- Ημερίδα για την Χορηγία

1999-2000

- Το Τμήμα διοργάνωσε το πρώτο συμπόσιο Πανεπιστημιακών Τμημάτων Επικοινωνίας, Πολιτισμού και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης των Βαλκανίων και γειτονικών χωρών. Η θεματολογία του Συμποσίου περιλάμβανε τις ενότητες: (α) Η παγκοσμιοποίηση της επικοινωνίας. Ελευθερία έκφρασης και ελευθερία πληροφόρησης, (β) Πολιτισμός και επικοινωνία. Δημοκρατία, ανθρώπινα δικαιώματα, και (γ) Προοπτικές συνεργασίας. Ανταλλαγές απόψεων σχετικά με τα προγράμματα σπουδών και την ταυτότητα των Πανεπιστημιακών Τμημάτων που συμμετείχαν στο συμπόσιο.

2000-2001

- 2^ο Συνέδριο με θέμα «Ισπανία-Ελλάδα: Οι Εσχατιές της Ευρώπης» (Μαδρίτη, Νοέμβριος 2000). Συνδιοργάνωση του Τμήματος και των Πανεπιστημίων Autonomia και Compulence.
- Διημερίδα του Υπουργείου Τύπου της Κυπριακής Δημοκρατίας σε συνεργασία με το Τμήμα με θέμα «Επικοινωνία και Πολιτιστική Διαχείριση» (Λευκωσία, Νοέμβριος 2000).
- Εκδήλωση για το συγγραφέα Γιώργο Χειμωνά, στα πλαίσια εορτασμού των δέκα χρόνων λειτουργίας του Τμήματος (Γαλλικό Ινστιτούτο, Μάιος 2001)

2001-2002

- Εκδήλωση για τη συμπλήρωση 10 χρόνων λειτουργίας του Τμήματος
- Διοργάνωση ημερίδας από το Εργαστήριο Μέσων, Επικοινωνίας και Πολιτισμού, με τίτλο: «Δικτύωση, διάδοση της γνώσης και επικοινωνίας στην Ελλάδα σήμερα»
- Διεθνές συνέδριο «Παγκόσμια Συνάντηση Θρησκειών και Πολιτισμών» στην Κύπρο (Μάρτιος 2002)
- Διεθνές συνέδριο (σε συνεργασία με την International Visual Sociology Association) με θέμα «Visualizing Community, State and Nation: Images of Power and Social Bond», στη Σαντορίνη (Ιούλιος 2002).

2003-2004

- Ημερίδα με θέμα: «Κοινωνική ένταξη των προσφύγων και Μέσα Επικοινωνίας»
- Διοργάνωση σεμιναρίων, σε συνεργασία με το Istanbul Bigli University, με θέμα: «Τα Μέσα σε Ελλάδα - Τουρκία»

2004-2005

- Διεθνής συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στην Καβάλα με συμμετοχή 8 Πανεπιστημίων από 6 χώρες με θέμα: «Μέσα και σπουδές Δημοσιογραφίας στις χώρες των Βαλκανίων»

B'. ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ***Έκδοση του επιστημονικού περιοδικού Τόπος Επίκοινος:***

- 1ο τεύχος Αφιέρωμα στο Ινδικό θέατρο
- 2ο τεύχος Αφιέρωμα στον Ντοστογιέφσκι
- 3ο τεύχος: Αφιερωμένο στο σύνολο των εκδηλώσεων του καλοκαιριού '96

Πειραματικές εκδόσεις από τους φοιτητές του Τμήματος:

- Ελληνικές 5 τεύχη (Mag Simulator - Στίγμα - Έντυπο - Θραύσμα)

- Ξενόγλωσσες, 8 τεύχη (Panteion Front Page)
- Ξενόγλωσσες, 5 τεύχη (Signature)
- π@π@κι (σε ηλεκτρονική μορφή)
- Lapsus Linguae (σε ηλεκτρονική μορφή)
- ADios (Μηνιαίο ηλεκτρονικό περιοδικό για τη Διαφήμιση και τις Νέες Τεχνολογίες)

Γ'. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Πρόγραμμα του Εθνικού Θεάτρου για τη Μήδεια
- Πρόγραμμα του Εθνικού Θεάτρου για τις Εκκλησιάζουσες
- Πρόγραμμα για την παράσταση Παραλογές

Δ'. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

- ❖ *Δημοσιογραφικό* (υπεύθυνος: Νικόλαος Μπακουνάκης). Στα πλαίσια αυτού του εργαστηρίου διοργανώθηκαν μαθήματα και σεμινάρια από διακεκριμένους δημοσιογράφους όπως οι: Δ. Καραπαναγιώτης, Κ. Δασκαλάκη, Π. Ευθυμίου, Β. Μαθιόπουλος, Δ. Κούρτοβικ, Δ. Δανίκας, Γ. Πρετεντέρης, Η. Αναγνωστάκης, Β. Ξυδάκης, Β. Μουλόπουλος, Γ. Φλώρος, Σ. Πολυμίλης, Φ. Γεωργελάς, Μ. Κυριακίδης, Α. Γληνού, Π. Μανδραβέλης, Β. Θωμόπουλος, Κ. Σχινά, Χ. Κάσδαγλης κ.ά.
- ❖ *Οπτικοακουστικό* (από το ακαδημ. έτος 1997-98 ενσωματώθηκε στο Πολιτιστικό Εργαστήριο): Συνεργάστηκαν οι: Π. Βούλγαρης, Θ. Αγγελόπουλος, Μ. Πολιτοπούλου, Δ. Αβδελιώδης κ.ά. Το εργαστήριο παρήγαγε επίσης τις ταινίες: *Κύπρος - Σεφέρης* (διδασκαλία Γ. Σμαραγδής) και *Μηδένα προ του Τέλους Μακάριζε* (διδασκαλία Δ. Αβδελιώδης).
- ❖ *Ρητορικής & Λόγου* (υπεύθυνη: Μαρία Κακαβούλια). Το εργαστήριο λειτούργησε για πρώτη φορά το 1992. Συμμετείχαν με διαλέξεις η Ε. Βακαλό, ο Α. Αγγέλου, ο Κ. Χαραλαμπίδης, ο Γ.Καραβίδας, Ν. Βαλαωρίτης, Δ. Αγραφιώτης, κ.ά. Διοργάνωσε μαζί με το περιοδικό *Lapsus Linguae* το 2004 μια ημερίδα αφιερωμένη στον Κ.Π. Καβάφη με ομιλίες, προσκεκλημένους, προβολή οπτικού υλικού κ.α. Οργανώνει κάθε χρόνο αγώνες αντιλογίας.

Ε'. ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΑΝΟΙΧΤΩΝ ΣΥΖΗΤΗΣΕΩΝ, ΔΙΑΛΕΞΕΩΝ ΚΑΙ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ

Συζητήσεις - Συνεντεύξεις Τύπου

- με τον Ανδρέα Ανδριανόπουλο (συνέντευξη των φοιτητών) Φθινόπωρο 1991.
- με τους Ντόρα Μπακογιάννη, Γ. Παπανδρέου, Γ. Γιάνναρο με θέμα: «Τρομοκρατία και Τύπος» - Ιούνιος 1992.

- Συνέντευξη Τύπου για παρουσίαση του Κύκλου Διαφημιστικών Σπουδών στο Τμήμα, σε συνεργασία με την Ένωση Διαφημιστικών Εταιρειών Ελλάδας (Δεκέμβρης 1993).

Διαλέξεις από τους:

- V. Hansens, S. Awasti, J.L. Ferry, B. Παπαβασιλείου, Ανδ. Στάϊκο, Μ. Δημητρίου, Γ. Τσαλακό κ.ά.
- Επίσκεψη στο Τμήμα του γνωστού φιλοσόφου Jacques Derrida τον Οκτώβρη του 1994 (σύντομη ομιλία και συζήτηση με τους φοιτητές).

Σεμινάρια

- Διοργάνωση επιμορφωτικών δημοσιογραφικών σεμιναρίων στο Πάντειο και στην Κύπρο (σε συνεργασία με το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών της Κυπριακής Προεδρίας).

Πολιτιστική Πανεπιστημιάδα - 1993

Το Τμήμα έλαβε μέρος με δύο συμμετοχές:

- Θεατρικό Αναλόγιο με κείμενα Δ. Σολωμού - Φ. Ντοστογιέφσκι (Παραγωγή: Κέντρο Δράματος και Θεάματος) και
- Ντοκυμαντέρ: Κύπρος - Σεφέρης (Παραγωγή: Πάντειο Πανεπιστήμιο - Οπτικοακουστικό Κέντρο των ΜΜΕ - ΕΤ1 - ΡΙΚ - Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών της Κυπριακής Δημοκρατίας). Φιλμ 30' λεπτών.

Ομαδικές επισκέψεις σε θεατρικές παραστάσεις

- «Σωσμένος» - Θέατρο Εμπρός
- «1843» - Θέατρο 3ης Σεπτεμβρίου
- «Η Σκιά του Μαρτ» - Απλό Θέατρο
- «Ο δρόμος περνά από μέσα» - Πειραματικό Θέατρο της Πόλης
- «Μήδεια» - Studio Ιλίσια

Παραγωγές κινηματογραφικών δοκιμών σε συμπαραγωγές με την ΕΤ1

- Αθήνα
- Γυναικεία Καμώματα (Γυναικοκρατία - Να κάψουμε τη ρόκα - Μπουρμπούλια - Γάμος της Κουλουρούς)

Προβολές ταινιών

- Μπορντέλο - Ηλίθιος - Happy Days - Το φάντασμα της Ελευθερίας - Θίασος
- Προβολή βιντεοταινίας της ΕΡΤ και της Centertnaus Film με θέμα τις εκστρατείες του Μεγάλου Αλεξάνδρου, παρουσία της ηγεσίας της Ακαδημίας Αθηνών
- Προβολή ταινίας με θέμα τη video art.

Έρευνες

- Αναστενάρια – Γυναικοκρατία – Να κάψουμε τη ρόκα
- Πατρινό Καρναβάλι – Φεστιβάλ Επιδαύρου – Μήδεις
- Η εικόνα της Διαφήμισης και του Διαφημιστικού Επαγγέλματος στην Ελλάδα, 1996 (Εργαστήριο Διαφήμισης και Δημοσίων Σχέσεων σε συνεργασία με τις εταιρίες ερευνών MRB και Focus για λογαριασμό της Ένωσης Διαφημιστικών Εταιριών Ελλάδος)
- Η Εικόνα της Χορηγίας στην Ελλάδα, 2000 Η έρευνα σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε απο το Εργαστήριο Διαφήμισης και Δημοσίων Σχέσεων σε συνεργασία με την εταιρία ερευνών Focus.
- Η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη στην Ελλάδα. Θέματα και Προοπτικές, 2001 Η έρευνα σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε απο το Εργαστήριο Διαφήμισης και Δημοσίων Σχέσεων σε συνεργασία με την εταιρία ερευνών Research International για λογαριασμό του Ελληνικού Δικτύου για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη.
- Υπεύθυνη Κατανάλωση και Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη, 2004 και 2005. Ετήσια πανελλαδική έρευνα του Ινστιτούτου Επικοινωνίας σε συνεργασία με το Εργαστήριο Διαφήμισης και Δημοσίων Σχέσεων και την τεχνική υποστήριξη της MRB Hellas.
- «Φύλο & ΜΜΕ. Ανάλυση τηλεοπτικών εκπομπών λόγου» (2000–2002), στοχευμένη έρευνα πεδίου που σχεδίασε και υλοποίησε επιτυχώς το Εργαστήριο Ρητορικής & Λόγου με ομάδα ερευνητών για λογαριασμό του Κέντρου Θεμάτων για την Ισότητα (Κ.Ε.Θ.Ι.).
- Terra Virtualis – Φιλοσοφικές, αισθητικές και μεταφυσικές διαστάσεις των νέων τεχνολογιών (Καβαθάς / Σκαρπέλος 1999)

Παραγωγές

Παραγωγή εκπαιδευτικού CD-ROM για την υπεύθυνη κατανάλωση αλκοόλ «AL-CODE- Τι μετράει στη διασκέδαση...;». Παραγωγή του Εργαστηρίου Διαφήμισης και Δημοσίων Σχέσεων σε συνεργασία με την εταιρία αλκοολούχων ποτών Diageo και την επιστημονική υποστήριξη του Κέντρου Ερευνάς και Πρόληψης Ατυχημάτων (ΚΕΠΑ) της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών (2005).

Εκπαιδευτικό CD-ROM με θέμα την Αγωγή του Καταναλωτή. Πρωτοβουλία του Ινστιτούτου Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων σε συνεργασία με το Εργαστήριο Διαφήμισης και Δημοσίων Σχέσεων. Χρηματοδότηση ΕΠΕΑΕΚ (2002).

Υποτροφίες

Στο Τμήμα λειτουργεί το πρόγραμμα Erasmus-Socrates για προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές. Το ήμισυ σχεδόν των τεταρτοετών έχει ταξιδέψει και σπουδάσει με υποτροφία Erasmus-Socrates στο εξωτερικό.

Επίτιμοι Διδάκτορες

Μετά από εισήγηση του Τμήματος ανακηρύχθηκαν επίτιμοι διδάκτορες του Παντείου Πανεπιστημίου οι φιλόσοφοι Κώστας Αξελός και Jacques Derrida.